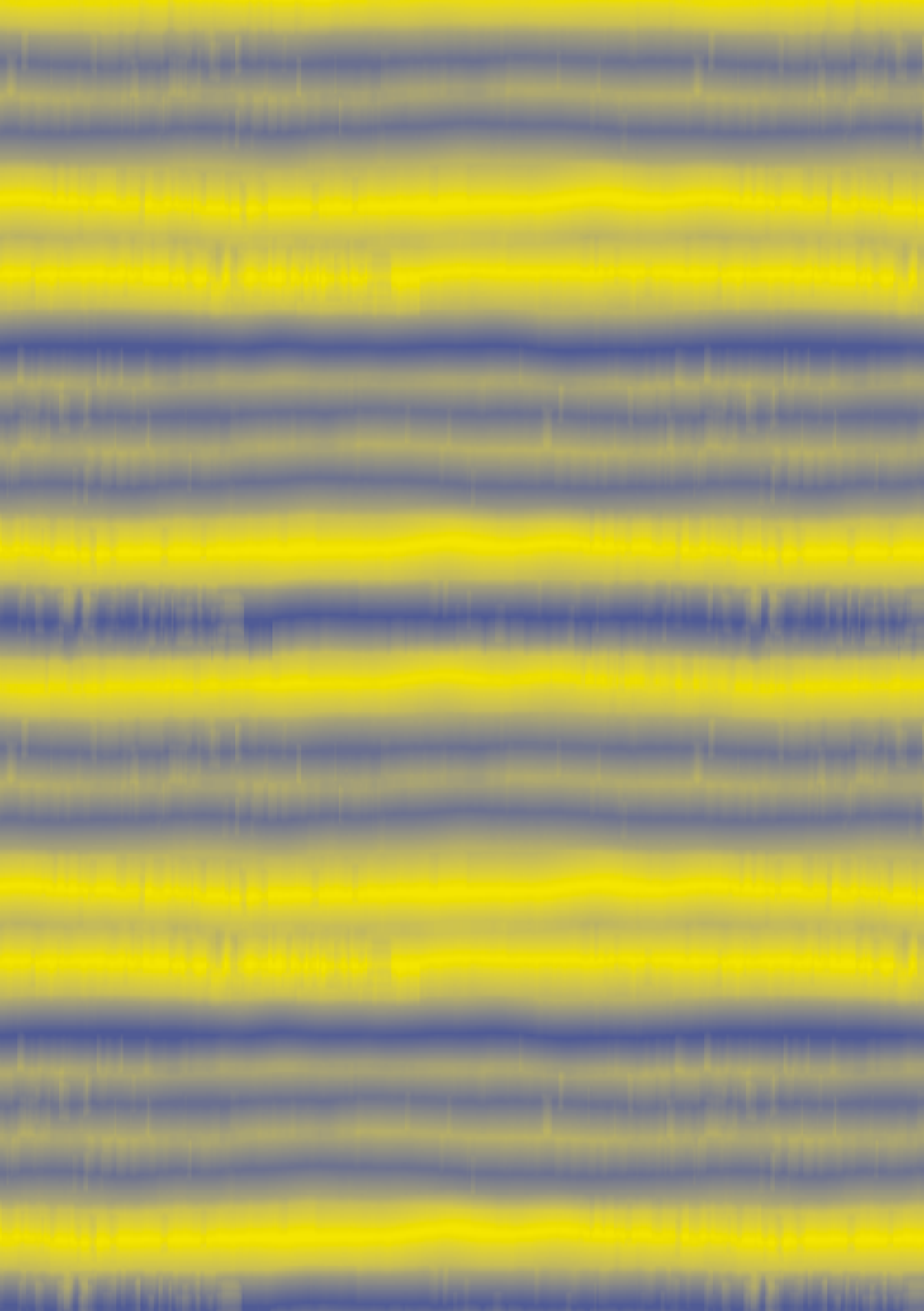

**CENSOR
FORMANDSKABET
LÆRER
UDDANNELSEN
ÅRSBERETNING
2022**

**CENSOR
FORMANDSKABET
LÆRER
UDDANNELSEN
ÅRSBERETNING
2022**

INDHOLDSFORTEGNELSE

5	Censorformandskabets arbejde 2021-2022
15	Bachelorprojektet
23	Billedkunst
29	Biologi
35	Dansk
43	Engelsk
53	Fransk
57	Fysik-Kemi
63	Geografi
67	Historie
73	Håndværk og design
81	Idræt
89	Kristendomskundskab/religion
93	Lærerens grundfaglighed: PL
101	Lærerens grundfaglighed: KLM
107	Madkundskab
115	Matematik
121	Musik
127	Natur/teknologi
135	Praktik
141	Samfunds-fag
147	Spansk – forsøgsordning
151	Tysk
157	Censorformænd for fagene

CENSORFORMANDSKABETS ARBEJDE 2021-2022

Benedikte Vilslev Petersen & Fie Høyrup

INDLEDNING

Årsberetningen indledes med en kort redegørelse for Censorformandskabets arbejde i perioden fra 1. september 2021 til 31. august 2022. Følgende fokusområder har i perioden stået centralt: nyt censorkorps, valg af censorformandskab, allokeringsforhold, udfordringer vedr. statistik, plagiatkontrol, GDPR samt dialog om ny læreruddannelsesbekendtgørelse.

Læreruddannelsens relativt nyvalgte censorformandskab består af 21 censorformænd; én for hvert af den gældende læreruddannelses fag eller fagområde. Censorformændenes beretninger fra fagene om faglig kvalitet i uddannelsen og vilkår for prøvernes gennemførelse udgør årsberetningens centrale del.

Nyt censorkorps 2022-2026

Læreruddannelsen fik nyt censorkorps fra 1. februar 2022. De nye censorer er beskikket efter kriterierne i den nye Censorbekendtgørelse ([Censorbekendtgørelse 2022](#)), og frasat kravet om ligelig kønsfordeling er alle bestemmelser overholdt. Censorformandskabet siger tak til alle ansøgere.

Antallet af beskikkede censorer er 1215, hvilket er 121 færre end i det tidligere censorkorps. Dette skyldes alene, at der har været knap så mange ansøgere, og Censorformandskabet vurderer, at der kan blive behov for efterbeskikkelse inden for nogle af uddannelsens fag eller fagområder. Dette vil blive iværksat parallelt med Censorformandskabets indstilling til beskikkelse i nye fag som følge af den kommende læreruddannelsesreform.

Fordelingen af eksterne og interne censorer er stort set som tidligere: flest eksterne, og fremdeles er der en mindre overvægt af kvinder. Det sidste har betydning for Censorbekendtgørelsens § 16.

Fordeling af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	533 (43,9 %)
Eksterne censorer	682 (56,1 %)

Fordeling af kvinder og mænd:

Kvinder	671 (55,2 %)
Mænd	544 (44,8 %)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	7	133	349	384	282	60	1215
Andel	0,6 %	10,9 %	28,7 %	31,6 %	23,2 %	4,9 %	100,0 %

Fra Censorformandskabet: en stor tak til uddannelsens tidligere censorkorps for indsatsen ved eksamensbordene og ikke mindre for den efterfølgende afrapportering, der medvirker til at kvalitetssikre uddannelsen.

Valg af censorformandskab

Censorformandskabet for læreruddannelsen er tilsvarende nyvalgt og blev konstitueret primo 2022. Der er aktuelt dialog mellem Uddannelses- og forskningsministeriet (UFM) og Censorformandskabet om aftagerperspektivet i gruppen.

Allokering

Et flertal af de allokerede prøver er også i studieåret 2021-22 varetaget af aftager-censorer/eksterne.

Antal/andel af censorer uden og med allokeringer:

Uden allokeringer	502 (41,3 %)
Med mindst en allokering	713 (58,7 %)

Fordeling af antal allokeringer pr. censor:

Allokeringer	Antal censorer	Andel af censorer
0	500	38,8 %
1	314	24,3 %
2	192	14,9 %
3	113	8,8 %
4	55	4,3 %
5+	87	6,7 %
Ad hoc	29	2,2 %
Total	1290	100,0 %

Antal/andel interne og eksterne af de allokerede censorer:

Gruppe	Interne	Eksterne	Total
Antal	266	513	779
Andel	34,1 %	65,9 %	100,0 %

Undersøgelse af interne censorer og varetagelse af censur

Censorformandskabet har haft fokus på, at institutionsansatte censorer/ interne censorer udgør den mindste gruppe af allokerede censorer. To af Censorformandskabets censormænd, Lars Henrik Jørgensen og Jens Jakob Ellebæk har gennemført en undersøgelse, som viser, at andelen af allokerede interne censorer løbende er blevet mindre siden 2017. En af hovedforklaringerne på dette er manglende tid blandt de institutionsansatte til at løse censuropgaven. (se hjemmesiden: censor-it.dk)

I forlængelse af undersøgelsesresultaterne viser Censorekretariatets statistiske data, at en stor andel af prøverne i nogle fag i 2021-22 har været placeret på ganske få dage - fx dansk, samfundsfag og ikke mindst bachelorprojektet. Specifikt var i alt 1171 studerende til professionsbacheloreksamen i perioden 20.-23. juni. Det svarer til, at 61% af alle sommerprøver var placeret på fire dage, hvilket indebar, at der skulle allokeres ca. 42 censorer pr. dag.

Gennemførelsen af mange prøver på få dage i et fag giver store allokeringsmæssige udfordringer og besværliggør specielt de interne censorers mulighed for at blive allokeret. Censorformandskabet er i samarbejde med Læreruddannelsens leder-

netværk (LLN) og Censorsekretariatet opmærksomme på udfordringen og arbejder videre med mulige løsninger.

At censuropgaverne på læreruddannelsen i stort omfang varetages af eksterne censorer, er ikke problematisk i henhold til kvaliteten af censuren, men er et spørgsmål om, at en del af de institutionsansatte censorer ikke får del i den vidensdeling, faglige inspiration og dialog samt indsigt i de studerendes faglige niveau, som censurarbejde giver mulighed for.

Udfordringer med karakterstatistikker

For tredje år i træk har Censorformandskabet ikke mulighed for at vise karaktergenemsnit for årets prøver. Censorsekretariatet har i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne arbejdet for at udarbejde valide karakterstatistikker, men dette er i skrivende stund endnu ikke lykkedes.

Plagiatkontrol

I samarbejde med andre censorformandskaber ved professionshøjskolerne har Censorformandskabet for læreruddannelsen stillet sig kritisk over for beslutningen om, at censorerne ikke længere har adgang til at se resultaterne i plagiatkontrollen i WISEflow. En fælles forespørgsel har været stilet til Udviklings- og Forskningsstyrelsen, som svarer: *at styrelsen ikke har (lov)hjemmel til at fastsætte regler i eksamensbekendtgørelsen, der pålægger institutionerne, at de skal give censorer adgang til deres plagiatkørsler.* Med henvisning til eksamensbekendtgørelsen svarer Styrelsen videre, *at det skal indberettes af censor til institutionen, hvis der opstår formodning om f.eks. plagiat. Det fremgår således ikke, at censorerne skal verificere, at der foreligger plagiat, før censor indberetter til institutionen.*

Censorformandskaberne har derefter henvendt sig til professionshøjskolerne, som pr. september 2022 har besluttet, at institutionernes plagiatkørsler ikke skal være synlige for censorerne.

General Data Protection Regulation (GDPR)

Censorsekretariatet har i 2022 stillet en kommunikationsplatform til rådighed for Censorformandskabet. Således skulle det nu være muligt for Censorformandskabet at kommunikere mere sikkert i forhold til persondataforordningen.

Censorformandskabernes dataansvar er fortsat ikke nærmere præciseret.

Dialog om ny læreruddannelsesbekendtgørelse

En politisk aftale om reform af læreruddannelsen blev indgået den 13. september 2022. Reformen skal igangsættes med første optag sommeren 2023.

Censorformandskabet for læreruddannelsen indgår i skrivegrupperne for de enkelte fag og fagområder sammen med faglige repræsentanter fra hhv. Danske Professionshøjskoler, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet samt Danske universiteter.

Arbejdet er påbegyndt primo oktober og efter planen skal et færdigt forslag foreligge ultimo november 2022.

ÅRSBERETNINGEN 2022

Årsberetningen samler op på særlige forhold, der har betydning for læreruddannelsens faglige kvalitet, som den viser sig ved uddannelsens eksterne prøver. Beretningen er baseret på censorernes samlede afrapportering samt på Censorsekretariatets indsamling af øvrige data fra de gennemførte prøver. I censorformændenes årsberetninger er der således samlet værdifuld viden om fag og fagområder i uddannelsen og om vilkår for gennemførelse af eksterne prøver.

Metodiske betragtninger:

Ifølge censorbekendtgørelsen skal Censorformandskabet som led i kvalitetssikringen af uddannelsen bl.a. afgive en årlig beretning på baggrund af censorernes rapporter fra prøverne. Det er desuden Censorformandskabets opgave at rådgive både uddannelsesinstitutionerne og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på grundlag af censorrapporterne. Censorformandskabet skal således ifølge BEK 458, § 21, stk. 2 og stk. 3:

- 2) rådgive uddannelsesinstitutionerne og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på grundlag af censorrapporter, jf. § 19, nr. 3, om uddannelsernes kvalitet og hensigtsmæssighed i forhold til arbejdsmarkedet og i forhold til videre uddannelsesforløb,
- 3) afgive en årlig beretning til uddannelsesinstitutionerne på baggrund af censorernes rapporter, jf. § 19, nr. 3, der indgår i grundlaget for evalueringer af uddannelsen eller faget.

Nærværende årsberetning er baseret på censorernes rapporter fra prøveperioden. Endvidere indgår data om de gennemførte prøver med henblik på fx fordeling af censur, antal og andel af interne og eksterne censorer mv, som Censorsekretariatet modtager fra institutionerne.

Censorrapporterne indgår i årsberetningen i form af både kvantitative og kvalitative data. Censorrapporterne indeholder censorernes skriftlige tilbagemelding på spørgsmål fastlagt af Censorformandskabet med udgangspunkt i Uddannelses- og Forskningsministeriets (UFM) standardiserede forslag til censorspørgsmål for alle videregående uddannelser. Censorernes svar udgøres af kvantitative data, hvor censorerne vurderer konkrete forhold ved prøven på en Likert-skala. Dertil kommer kvalitative data, hvor censorerne uddybende kommenterer spørgsmålene.

Via censorrapporternes kvantitative data får man et overordnet billede af, hvordan en række forhold ved prøven vurderes af censorerne.

Censorernes kvalitative svar giver mere detaljerede oplysninger om prøveforhold og faglig kvalitet ved læreruddannelsen. Her vil man ofte finde, at fx bedømmelsen "god" i den angivne skala kan dække over mere nuancerede scenarier fra "alt er godt" til noget er "rigtig godt", mens andet er "mindre godt".

Den enkelte censorformand er ansvarlig for analysen af de kvalitative data i sit fag. Et centralt anliggende er i den forbindelse som censorformand at skabe sig et overblik over de samlede kvalitative data med henblik på at udpege særlige temaer til årsberetningen. Hvorvidt bestemte udsagn - eller grupper af udsagn - kommer til at udgøre et tema i årsberetningen for faget, beror på en vurdering ud fra flere parametre, herunder både udsagnenes væsentlighed og/eller hyppigheden, hvormed de optræder.

Censorformanden udvælger opmærksomhedspunkter på baggrund af en helhedsvurdering af problemstillingerens relevans og omfang. Opmærksomhedspunkterne bliver videreformidlet til de rette instanser og kan danne grundlag for yderligere og mere systematiske undersøgelser.

Censorformandskabets formand og næstformand formulerer og adresserer udvalgte opmærksomhedspunkter mv. i årsberetningens indledning på baggrund af ovenstående.

En arbejdsgruppe under Censorformandskabet har tilrettet spørgsmålene i læreruddannelsens censorrapport, så de i vid udstrækning er at sammenligne med censor-spørgsmålene udarbejdet under UFM, men samtidig tager højde for det særlige ved læreruddannelsen. Spørgsmålene har været let justeret midt i perioden, hvilket betyder, at de kvantitative vurderinger angives som cirkatal.

I 2021-22 har der i alt været 1868 eksamensbegivenheder, hvilket er lidt færre end sidste studieår (1964), og 22807 lærerstuderende har været eksamineret. Antallet af indkomne censorrapporter er 1793. Dvs. svarprocenten er 96%.

Centrale opmærksomhedspunkter i fag og fagområder

Årets vigtigste opmærksomhedspunkter for uddannelsens fire grundelementer: 1) Lærerens grundfaglighed, 2) Undervisningsfag, 3) Praktik, 4) Bachelorprojekt ser ud som følger:

1. Lærerens grundfaglighed:

Hovedområde 1, PL: Et stigende antal censorer vurderer, at den faglige kvalitet i alle de pædagogiske kompetenceområder skal styrkes. Et bredt og solidt vidensgrundlag, et højere taksonomisk niveau, kritiske perspektiver på undervisningspraksis og -udvikling efterlyses. Prøveformen kritiseres atter for sin kompleksitet, og flere censorer opfordrer til, at de studerendes inddragelse af praksis i opgaverne skal kvalificeres.

Hovedområde 2, KLM: Flere censorer efterlyser en specificering af litteraturgrundlag evt. i form af et pensum. Det anbefales desuden, at vejledningen til skriftlige opgaver styrkes.

2. Undervisningsfag:

Som tidligere er der grund til at være opmærksom på balancen mellem fagdidaktik og fagfaglighed. Fagdidaktikken står stærkt, men fagfagligheden skal styrkes.

I særdeleshed i de praktisk-musiske fag, men også i andre undervisningsfag, efterlyses tid til fordybelse og til at træne færdigheder i faget. I sprogfagene opfordrer censorerne til at sætte fokus på sprogfærdighederne både skriftligt og mundtligt.

I de naturvidenskabelige fag opfordres til opmærksomhed på antallet af studerende, der vælger disse undervisningsfag.

For flere undervisningsfag efterspørges større sammenhæng mellem fagets delprøver og præcision af bedømmelseskriterier. For prøveformer med portfolio opfordres til, at status og krav bestemmes formelt.

Der skal sættes fokus på ensartede prøvevilkår og de studerendes retssikkerhed - fx ved hjemmeprøver.

3. Praktik:

Samarbejdet mellem uddannelse og skole vurderes som et værdifuldt refleksionsrum for de studerende og bør i en eller anden form fastholdes fremadrettet. Uddannelse af praktiklærere anses dog for at være en nødvendig styrkelse af dette samarbejde med henblik på dels en mere jævnbyrdig dialog og dels en præcisering af praktiklærernes forskellige bedømmelsesopgaver.

4. Bachelorprojektet:

En række censorer vurderer, at den samlede kvalitet i bachelorprojektet fremmes, såfremt de studerende får faglig vejledning fra både det givne undervisningsfag og det pædagogiske fagområde.

En væsentlig opmærksomhed er, at der også fremover indtænkes en progression gennem uddannelsen med henblik på at understøtte de studerendes skriftlige og akademiske kompetencer.

Centrale opmærksomhedspunkter på tværs af fag og fagområder

De studerendes anvendelse af kilder:

En del censorer har kritiske kommentarer til de studerendes brug af referencer. Temaet er gennemgående i undervisningsfagene, de pædagogiske fag og ikke mindst i bachelorprojektet, hvor der stilles særlige krav til anvendelsen af akademisk ar-

bejds måde. Censorerne anbefaler, at arbejdet med kildekritik styrkes. Det gælder også ved anvendelse af kilder på nettet.

Ensartet tolkning af prøvebestemmelserne:

Med henblik på ensartet og retfærdig behandling af de studerendes samt en pålidelig bedømmelse (jf. censorbekendtgørelsen) problematiser nogle af censorerne lokale, forskelligartede fortolkninger af prøvebestemmelserne og lodtrækningsprocedurer. Censorformandskabet opfordrer til, at institutionerne i højere grad koordinerer sådanne procedurer, og at lokale fortolkninger af prøvekrav foregår i sparring med censorformandskabet.

Pressede eksamensadministrationer:

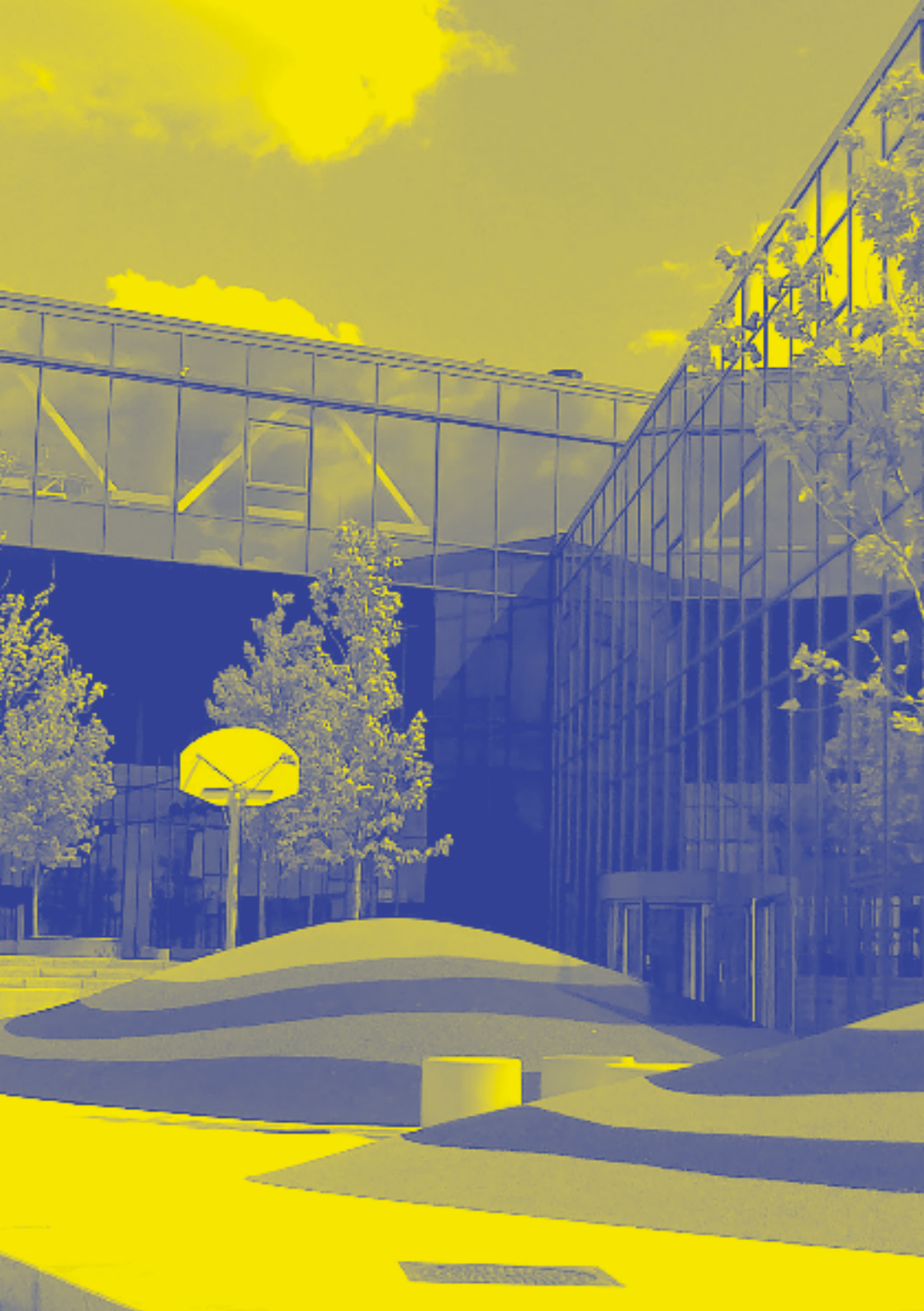
Flere censorer udtrykker utilfredshed med rammerne for årets prøvehandling. I særlig grad er der oplevelser af pressede eksamensadministrationer på Københavns Professionshøjskole og på Professionshøjskolen Absalon. Det har bl.a. medført sen adgang til WISEflow, sene ændringer i prøveplaner – i nogle tilfælde uden forudgående information til censor samt vanskeligheder med at komme i kontakt med institutionerne. Det er væsentligt at pointere, at de konkrete medarbejderne i eksamensadministrationerne og eksaminatorerne har været hjælpsomme og imødekommende til trods for besværlighederne.

Antal anslag i skriftlige delprøver:

Endelig påpeger nogle censorer, at kravene til opgavelængde undertiden ikke overholdes og i nogle tilfælde uden, at uddannelsesinstitutionen griber ind. Problemstillingen vedrører censors forpligtigelse til at sikre en ensartet og retfærdig behandling af de studerende (jf. Censorbekendtgørelsen), men også om censorernes arbejdstid. Censorformandskabet opfordrer til, at de formelle bestemmelser opretholdes.

På de kommende sider følger årets beretninger fra de enkelte fag og fagområder i læreruddannelsen.

Censorformandskabet takker censorerne for grundige og dermed værdifulde besvarelser af spørgsmålene i censorrapporterne.

BACHELORPROJEKTET

Fie Høyrup

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i bachelor består af 949 censorer, hvor de institutionsansatte censorer udgør de 44%, mens de eksterne censorer udgør 56% af korpset.

ÅRETS PRØVER

Der har i perioden fra den 1. september 2021 til den 31. august 2022 været afholdt 456 prøver i bachelorprojektet. Tilsammen har 2.618 bachelorstuderende været til prøve i perioden.

Igen i år var der ved sommereksamen behov for at ad hoc allokere censorer på grund af sammenfald i eksamensdatoer på uddannelsesstederne. Alene i perioden fra den 20.-23. juni var der i alt 1171 studerende til professionsbacheloreksamen. Det svarer til, at 61% af alle eksaminer ved sommereksamen 2022 var placeret på 4 dage ud af de 27 eksamensdage, som prøveforløbene i professionsbacheloreksamen var spredt ud på. Det indebar, at der på de 4 dage skulle allokeres et omfang svarende til ca. 42 censorer pr. dag. Denne koncentration af eksaminer skabte store udfordringer ift. at finde censorer til alle prøveforløb - på trods af et stort censorkorps.

I prøveperioden har næsten dobbelt så mange eksterne censorer været allokaret til prøverne sammenlignet med antallet af interne censorer. Desuden har 41% af censorerne ingen allokeringer haft.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	105 (33,7%)
Eksterne censorer	207 (66,3%)

Nedenstående tabel viser hvilke faglige kvalifikationer hos censorerne, der har været efterspurgt ved censorbestillingerne fra eksamenskontorerne og omfanget af disse. Heraf ses det, at de mest efterspurgte censorkvalifikationer i perioden har været danskfaglige (65 prøver) og pædagogik og lærerfaglige (62 prøver). Herefter kommer historiefaglige (37 prøver), matematik (36 prøver) og engelskfaglige (35 prøver).

Bachelorprøver fordelt på censorernes kvalifikationer:

Fag/fagområde	Antal prøver	Antal studerende
Billedkunst	12	25
Biologi	16	78
Dansk	65	499
Engelsk	35	211
Fransk	1	4
Fysik/kemi	12	28
Geografi	12	26
Historie	37	219
Håndværk og design	12	41
Idræt	35	248
Kristendomskundskab/religion	23	105
KLM*	4	16
Madkundskab	18	55
Matematik	36	208
Musik	18	58
Natur/teknologi	14	37
Pædagogik og lærerfaglighed	62	588
Samfundsfag	22	107
Tysk	17	48
Undervisning af tosprogede	5	17

Note:

KLM* = Kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab (KLM)

Af nedenstående tabel fremgår, at der er forskellig praksis på de forskellige professionshøjskoler i forhold til bestilling af censorer med PL-faglighed. Den store variation i praksis betyder, at der både er behov for en stor gruppe censorer med undervisningsfagskvalifikationer, og en stor gruppe censorer med PL-kvalifikationer i bachelorprojektets censorkorps.

Prøver med PL-censorer fordelt på uddannelsessteder og antal studerende:

Læreruddannelsen	Antal bachelorstuderende med PL-censor	Samlet antal bachelorstuderende, der gik til prøve på uddannelsesstedet	Pct.
UCL	98	293	33,4
KP	34	724	4,7
PHA	12	302	4,0
UCN	0	332	0,0
UCSYD	80	253	31,6
VIA	364	714	51,0

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Der er helt overvejende tilfredshed med prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen.

Der har i prøveperioden været afholdt både online prøver og fysiske prøver, og i begge tilfælde har de formelle rammer og prøveformen fungeret. En censor skriver: *Velfungerende trods virtuel eksamen.*

Bachelorprojektets prøveform, hvori der indgår en samlet vurdering af en større skriftlig opgave i kombination med en mundtlig prøve, fremhæves af mange censorer som velfungerende: *Både i det skriftlige og det mundtlige var prøveformen god i forhold til udprøvning af kompetencemålene.* En anden censor skriver, at denne prøveform giver de studerende: *God mulighed for at udfolde teori, observationer og egen analyse.* En censor nævner, at den afsatte tid til udprøvningen, samt den skriftlige besvarelses længde, samlet set giver en god prøveform: *Passende tid til den mundtlige prøve og passende sideantal til den skriftlig opgave.*

Selve den tid, der er afsat til censors læsning af den skriftlige del af prøven, får dog igen i år kritiske kommentarer med på vejen:

Den tildelte tidsramme for læsning af opgaven kan stadig forbedres. Jeg kan stadig ikke nå at læse og notere mig mangler og vækstpunkter i den skriftlige opgave inden for den berammede tid.

Samarbejdet om prøven

Langt hovedparten af censorerne har oplevet, at samarbejdet har fungeret godt eller fortrinligt; flest har fundet det fortrinligt. Der er mange positive kommentarer rettet mod samarbejdet med eksaminator, men der er også en del positive kommentarer til de lokale eksamenskontorers håndtering af prøveforløbene.

Dog har flere censorer i år oplevet, at prøveforløbet, eller dele af det, har været afholdt på engelsk uden, at censor har været adviseret om det på forhånd. Desuden har der været tale om fag som matematik og pædagogik og lærerfaglighed, hvor prøvesproget var på engelsk. Dette har givet censorerne ekstra arbejde, både med hensyn til læsetid af selve projektet, og i forhold til at orientere sig i anvendt litteratur. En censor kommenterer dette: *Optimalt samarbejde idet jeg dog mener, at det forhold, at prøven foregår på engelsk og opgaverne er skrevet på engelsk, burde formidles på en anderledes og mere præcis måde end som "fodnote" til censor. Dette forhold sætter yderligere pres på den i forvejen svage honorering.* En anden censor noterer: *Godt samarbejde - bare lige en lille svipser i forhold til oplysning om, at der var internationale studerende på holdet.*

Faglig kvalitet

Der er generelt stor tilfredshed blandt censorerne med kvaliteten i bachelorprojektet, både hvad angår vidensgrundlag og det faglige niveau, og der er mange positive kommentarer fra censorerne.

Her følger nogle censorbemærkninger:

- Alt foregik efter fagområdets vidensgrundlag.
- De studerende var dygtige både til at finde relevant empiri og teori - og også til at anvende den i forhold til relevante problemstillinger, og de kan håndtere komplekse problemstillinger, arbejde selvstændigt med en professionel tilgang og bestemt identificere egne næste læringsbehov - men man kan mærke, at deres praksiserfaringer fra skolen kunne være bedre.
- Højt refleksionsniveau - især på det teoretiske niveau.
- Den faglige kvalitet er høj.
- Med lærerfaget i centrum.

Der er dog også bemærkninger om, at der ses en stor spredning blandt de studerendes præstationer: *Der var høj kvalitet blandt nogle af de studerende. Andre fejlede markant.*

Flere censorer fremhæver, at de studerende anvender relevante forsknings- og udviklingsresultater i bachelorprojekterne:

Litteratur af både videnskabsteoretisk, fagdidaktisk og almen pæd./psykologisk art var til sammen repræsenteret i de samlede BA-projekter.

Samtidig er det dog også et af de områder, der fortsat bliver fremhævet som vanskeligt at honorere kvalificeret for nogle studerende.

Flere censorer nævner, at de svage projekter er præget af pædagogisk formidlet forskningslitteratur frem for anvendelse af primærkilder. En censor bemærker: *Der savnedes mere bredde og dybde i forskningslitteraturen.*

En censor opsummerer, at BA-prøven efterlader opmærksomhed omkring udvælgelsen af kilder: *Særligt bør der være fokus på at forholde sig mere kritisk til brugen af internetbaserede kilder. Men også fremstillinger af teorier i sekundærlitteratur, der bør udvælges mere omhyggeligt.*

Et andet område, der igen i år nævnes som udfordrende for en del studerende, er anvendelsen af videnskabelig metode; herunder arbejdet med empiri: *Jeg synes, at kravet om empiri i projektet er vigtigt - men det giver øjensynligt også nogle problemer. Måske var det på grund af corona - men en del af de studerende havde meget lidt empiri, som de så forsøgte at uddrage alt for meget af.*

En censor peger på, at der i bachelorprojekterne bør være et større fokus på etiske aspekter i forhold til at inddrage børn i empiriske undersøgelser. Det bør ifølge censor særligt i en læreruddannelsessammenhæng være væsentligt.

Nogle bachelorprojekter har ifølge censorerne en tendens til at vægte den praktiske og fagdidaktiske side, mens de står teoretisk svagere: *Refleksion over teori og metode var svagt, mens praksis stod stærkere, men noget af formålet med en bacheloropgave går tabt, når prøven udvikler sig til alene at være en fagdidaktisk opgave.*

Tilsvarende kan nogle studerende mangle en kritisk tilgang til teorierne. En censor skriver: *Det ses ofte, at de studerende ikke magter den akademiske disciplin: "at diskutere", og at de ofte er deskriptive i teorifremstillingen.*

Måden bachelorprojektet organiseres på er forskellig fra læreruddannelse til læreruddannelse. KP er i denne prøveperiode fortsat den eneste læreruddannelse, der har bachelorvejledere fra både undervisningsfag og det pædagogiske fagområde både til vejledningsdelen og til udprøvningen. Det fremhæves som meget positivt af censorerne:

Det er så dejligt at opleve, at KP organiserer forløbet omkring bacheloropgaven med to vejledere, en fagfaglig vejleder og en pædagogisk vejleder. Det giver en reel mulighed for de studerende at sammentænke det fagfaglige og det pædagogiske område-ganske som det kræves i en bacheloropgave.

Nogle censorer peger på, at bachelorprøver afholdt alene med fokus på PL (pædagogik og lærerfaglighed) med fordel kunne inddrage et undervisningsfag. En censor giver her et eksempel fra området 'Undervisning af tosprogede elever', som er et af fagområderne under PL:

BA-prøve med særligt fokus på tosprogede/flersprogede kan med fordel knytte undersøgelsen an til undervisningsfaglige kontekster, således at de almene perspektiver forankres og reflekteres i et afgrænset felt.

Opmærksomhedspunkter

Der har i år været et stort træk på bachelorcensorerne - særligt i en periode på kun 4 dage ved sommereksamen. Her var 61% af sommerens eksaminerne placeret og 1171 bachelorstuderende var til prøve på disse 4 dage. Det gav store udfordringer med at finde censorer, og det var nødvendigt, at ad hoc beskikke censorer på trods af et stort censorkorps. Det anbefales, at der sikres en større spredning af eksaminerne institutionerne i mellem.

Flere censorer nævner, at det sikrer kvaliteten i bachelorprojektet, når de studerende i vejledningen møder vejledere både med faglighed fra undervisningsfag og fra det pædagogiske fagområde.

Flere censorer peger i år på, at de ikke i forbindelse med allokeringen blev gjort opmærksomme på at hele eller dele af prøveforløbet foregik på engelsk. Det drejede sig om tilfælde, hvor censorerne var allokeret i fag som PL og matematik. Det anbefales, at det fremover bliver en del af allokeringsproceduren, at det fremgår af

prøvebestillingen, hvis prøven, eller dele af den, gennemføres på engelsk, så censorerne gøres bekendt med det inden selve prøveforløbet

Udblik mod den nye læreruddannelse

Et opmærksomhedspunkt i forhold til en ny læreruddannelse er at sikre en progression i uddannelsen, så de studerende opnår kompetencer til at gennemføre en 'lærerfaglig bachelorprøve'. I den nye aftale om reform af læreruddannelsen (aftale af 13. september 2022), reduceres bachelorprojektet fra 10-20 ECTS til 10 ECTS. Indholdsmæssigt vil bachelorprojektet komme til at bestå af en kombination af en større skriftlig opgave og en mundtlig prøve lige som den nuværende bachelorprøve. Særligt elementer i arbejdet med en større skriftlig opgave, herunder de krav om akademisk arbejdsmåde og videnskabelig metode, der kan stilles til en sådan opgave, kan med fordel indtænkes i elementer tidligere i uddannelsen, så de studerende bliver i stand til at løfte opgaven.

BILLEDKUNST

Kirsten Bak Andersen

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Den 1. januar 2022 blev 34 censorer beskikket til faget billedkunst. Ved den lejlighed blev der valgt en ny censorformand. Der er 47,1% internt ansatte censorer, og 52,9% af censorerne er eksterne. De eksterne censorer har på forskellige relevante måder relation til læreruddannelsen og/eller faget billedkunst.

I indeværende periode har ca. en tredjedel af de beskikkede censorer haft mindst en allokering. Der er næsten ligevægt mellem allokering af eksterne og interne censorer, men når man nærlæser censorrapporterne, viser der sig noget interessant. To eksterne censorer har haft mange allokeringer, og i enkelte tilfælde var det nødvendigt at allokere censorer ad hoc. Det gælder både allokering ved kompetencemålsprøverne og ved bachelorprøverne. Flere af årets prøver er blevet afholdt med en eller få studerende.

Der er en tilbagevendende udfordring, at kun få interne censorer allokeres til prøver på læreruddannelsen, hvilket også viser sig inden for kompetencemålsprøverne og bachelorprøverne i billedkunst. Jeg kan kun opfordre de interne censorer til at blive allokeret oftere, sådan at vi inden for uddannelsen udveksler erfaringer med prøvernes forberedelse, indhold og afholdelse, samt udveksler faglige og fagdidaktiske problemstillinger undervejs ved prøverne.

Faget billedkunst har som andre fag på læreruddannelsen været præget af *corona-situationen*. I indeværende eksamensperiode er kompetencemålsprøver og bachelorprøver blevet gennemført på almindelig vis. De studerende, der gik til prøve, har dog i deres studietid været belastet af vanskelige praktikperioder og omlagt virtuel undervisning.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	23 (67,6%)
Med mindst en allokering	11 (32,4%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	16 (47,1%)
Eksterne censorer	18 (52,9%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	27 (79,4%)
Mænd	7 (20,6%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	3	11	11	9	0	34
Andel	8,6%	32,4%	32,4%	26,5%	0%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 23

Antal censorrapporter: 22

Besvarelsesprocent: 95,7

Der er en meget god og positiv respons i de 22 censorrapporter til afholdelse af kompetencemålsprøver i faget billedkunst. De fleste kommentarer fra censorerne handler om positiv respons på forbedringer og hvis der er kritik, så er den formuleret som forslag til justering, forbedringer og udvikling.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	4 (33,3%)
Eksterne censorer	8 (66,7%)

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Der er i høj grad positive tilkendegivelser fra alle censorer. Et enkelt prøveforløb bar ifølge den allokerede censor præg af, at mål for udprøvning i billedkunst ikke tydeligt nok beskriver hvad der forventes af prøvens formelle rammer. Holdet havde haft 3 forskellige timelærere som undervisere, noget undervisning foregik virtuelt og et tredje udfordrende forhold var, at prøverne kun delvist foregik ved eksamens-

udstillingerne. Disse forhold medvirkede til, at det var meget vanskeligt for flere studerende at leve op til bestemmelserne for udprøvning i faget billedkunst. Det var blandt andet en udfordring for censor at vurdere de studerendes produktfremstilling til prøveforløbet - set i forhold til at kunne skelne mellem hvad, der hørte til den medbragte årsportfolio, og hvad der ikke gjorde.

En anden censor giver udtryk for, at der var for lidt plads til prøvernes faglige udstillinger. Censor citat: *I forhold til rammerne for selve udstillingsdelen var de studerende udfordret af, at pladsen var meget trang. Flere måtte have tavlerne til at stå så tæt, at det var svært at komme omkring. Andre havde udstilling på bagsiden af tavlerne, hvilket ødelagde udstillingens helhed samtidig med, at det var svært at komme rundt pga. pladsmangel.* Prøvernes fysiske rammer skal prioriteres højt ved prøven, da udstillingernes faglige kvalitet tæller med ved vurderingen.

Prøveforløbet i forhold til prøveformen

Vurdering af prøveformen.

En censor iagttager, at studerende på almindelige hold klarer sig bedre til prøverne end studerende, der er på opsamlingshold eller af forskellige grunde går op alene. Der er meget ros til den nuværende prøveform i faget billedkunst med en 2-delt prøve indeholdende oplæg, samt mulighed for at tage objekter med fra portfolio arbejdet (dvs. billedprodukter med til prøven, der er udført i studietiden og igangsat af underviser). En censor skriver: *Det fungerede godt, at det skriftlige oplæg dannede baggrund for den mundtlige prøve. Portfolio blev også inddraget på en relevant måde af de fleste studerende.*

Flere censorer skriver, at fagområdet og prøveformen er særdeles relevant i forhold til professionen.

Samarbejdet om prøven

Generelt set vurderer censorerne samarbejdet omkring prøveforløbet som værende i den positive ende af skalaen.

Der har været nogle få problemer med at få skema til interne censorer til afregning efter prøverne, og at få udbetalt rette beløb, men det er i få tilfælde. Censorafregningsskemaer har nogle steder været af ældre dato.

Der var nogle udfordringer med at finde censorer til sommerens prøver. Mange af landets kompetencemålsprøver lå inden for de samme 7 ugedage, og da flere allokerede censorer desuden sprang fra deres allokeringer (af mange forskellige årsager - nogle uden begrundelse), så blev det pludselig midt i juni meget vanskeligt at finde censorer. Der blev dog fundet censorer til alle prøver efter mange timers søgen. Et par allokeringer blev udført ad hoc.

Faglig kvalitet og opmærksomhedspunkter

Vurdering af niveauet, skriftligt såvel som mundtligt, form såvel som indhold.

Der er generelt set mange positive kommentarer til den faglige kvalitet, men der er også områder, der tåler udvikling og forbedring. Der savnes mere viden om for eksempel billedanalyse og teori, fag og faghistorik. En censor skriver: *Synes generelt de studerende er dygtige på det tematiske billedarbejde og med det eksperimenterende billedarbejde med fagdidaktisk teori, men mangler fagdidaktisk viden fra praksis og nogle studerende mangler simpelthen billedsprog!*

Nyere billedformer er kommet godt ind i faget nu, og en censor skriver: *Det er tydeligt, at der sker meget på det digitale område i disse år. Et faktum jeg oplevede, at de studerende var gode til at inddrage i deres individuelle projekter.*

Ifølge nogle censorer er flere studerende mere flittige brugere af kilder fra nettet end fagbøger. En censor skriver: *For flere studerende var det en udfordring at få inddraget relevant billedfagligt kildemateriale til belysning og uddybning af de valgte udtryks- og arbejdsformer. Til gengæld gjorde de fleste god brug af digitalt søgte kilder, hvilket bør lægge op til en drøftelse af, hvordan validitet og etik kan inddrages ved den efterfølgende kildebrug.*

Opmærksomhedspunkter:

Det er en tilbagevendende udfordring, at kun få interne censorer allokeres til prøver på læreruddannelsen, hvilket også viser sig inden for kompetencemålsprøverne i billedkunst samt bachelorprøverne. Jeg kan kun opfordre de interne censorer til at blive allokeret mere, sådan at vi inden for uddannelsen udveksler erfaringer med prøvernes forberedelse, indhold og afholdelse samt udveksler faglige og fagdidaktiske problemstillinger undervejs ved prøverne.

Kildekritisk bevidsthed ønskes jævnfør flere censorers udsagn. Censor citat: *Langt de fleste studerende vil være lydhøre for såvel en udvidet form for faglig kildesøgning som overvejelser over kritisk brug af netbårne informationer til perspektivering af eget arbejde og didaktisk arbejde fremadrettet.* Der ønskes en god bevidsthed hos de studerende om faget i skolen både før og nu. En anden censor skriver: *Det er tydeligt, at flere studerende kæmper med udfordringer i forhold til at skulle forbinde en praksis faglighed med det bagvedliggende historisk funderede vidensgrundlag.*

Prøver skal spredes ud over hele juni måned. Der var mange prøver placeret inden for samme ugedage. Det er vigtigt, at man ikke melder fra til prøver med kort frist, medmindre man har en meget god grund. Begge forhold gav i nærværende prøveperiode meget ekstra arbejde til Censorekretariatet og censorformand.

Udblik til ny LU ved censorformanden

Jævnfør reformen får faget billedkunst 5 ECTS-point mere end de nuværende 30 ECTS. Det vil være et forslag, at der nu fokuseres på at løse nogle af de udfordringer censorerne skriver om. For eksempel at kvalificere studerendes brug af kilder, studerendes faglige dygtiggørelse inden for både analoge og digitale billedformer samt analyse og fagsprog. Fokus skal også rettes mod, at der i grundskolen nu er mulighed for, at elever kan prøves i faget billedkunst som afslutning på valgfag i 8. klasse. En censor skriver: *Jeg oplevede store spring i de studerendes faglige niveau og de forventninger, der naturligt bør stilles til fag-faglig viden inden for billedkunst som skolefag.*

Det vil være vigtigt, at arbejdet med beskrivelsen af faget billedkunst og kompetencemålsprøven har fokus på at gøre prøvebeskrivelsen tydelig og præcis. En censor skriver: *... måske brug for mere konkretisering af hvad der menes med/forventes af en synopsis.*

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Der er 36 personer i censorkorpset for biologi. Fordelingen af interne og eksterne censorer er 50/50. Censorkorpset herunder er det nybeskikkede censorkorps, som indtrådte fra årsskiftet 2022. Der har været en lille udskiftning i de nye censorer, så kønsfordelingen i dag er med en overvægt af mandlige censorer. Det samlede antal på 36 censorer er det samme antal som i det gamle censorkorps.

Beskikkede censorer: 36

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	18 (50%)
Med mindst en allokering	18 (50%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	18 (50,0%)
Eksterne censorer	18 (50,0%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	14 (38,9%)
Mænd	22 (61,1%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	2	6	13	13	2	36
Andel	5,6%	16,7%	36,1%	36,1%	5,6%	100,0%

I år har halvdelen af censorkorpset være allokaret til censur. Det er en fremgang i forhold til sidste år, hvor kun 1/3 af censorkorpset var allokaret.

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 34

Antal censorrapporter: 30

Besvarelsesprocent: 88,2

Der har i den forgangne periode været afholdt 34 prøver, og fra dem foreligger der 30 censorrapporter. Rapporterne er udarbejdet af dels det gamle censorkorps, der fungerede frem til den 31.1.2022, og dels af det nye censorkorps, som tiltrådte den 1.2.2022.

Det er glædeligt, at censorerne fra begge korps har meldt talstærkt tilbage, idet det er med til at højne kvaliteten af beretningen, når mange censorer melder tilbage - både kvantitativt, men især også med kvalitative svar.

Der er en pæn fremgang i antallet af afviklede prøver i år. Fra 27 prøver sidste år til 34 prøver i år.

I alt har 345 studerende gået til eksamen i år, og det er en fremgang på 39 studerende i forhold til sidste år. Det er glædeligt, at der igen er en fremgang i antallet af eksaminerede studerende i undervisningsfaget biologi, ikke mindst set i lyset af den efterspørgsel, der er på uddannede biologilærere.

Der har i indeværende periode været gennemført et enkelt kompetenceløft-kursus i biologi, men det er stadig alt for få set i lyset af efterspørgslen på uddannede biologilærere.

Som sidste år er det ikke muligt at sammenligne karaktergennemsnit for faget, da valide data ikke har kunnet leveres af administrationerne. Det er ærgerligt set i lyset af, at der sidste år blev indført en ny prøveform for at leve op til LLN's ambitioner om større og mere krævende eksaminer. Det er derfor ikke muligt at dokumentere, i hvor høj grad dette er lykkedes ved indførslen af den nye prøveform.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	7 (36,8%)
Eksterne censorer	12 (63,2%)

Antallet af fordelingen mellem eksterne og interne censorer fortsætter med at skævvrides. Sidste år var 39% af de allokerede censorer interne, og dette tal er i år

faldet til cirka 37%. Forklaringerne er som tidligere bl.a. den korte eksamensperiode, hvor mange interne censorer selv har eksamen i perioden.

En anden forklaring er, at det stadig ikke er muligt for de interne censorer at få indregnet censur i arbejdsporteføljen. Denne konflikt bør kunne finde en løsning snarest.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Censorerne vurderer igen i år prøveforløbenes afvikling, i forhold til bekendtgørelsen og studieordningen, som værende fortrinlig til god. En censor beskriver det på følgende måde: *Såvel den mundtlige, som den skriftlige prøveform understøtter i meget høj grad de pågældende kompetencemål, og de studerende kunne fint vise deres forståelse og kompetencer ved prøveforløbet, ligesom de kunne anvende medbragte og fremstillede materialer.*

Det er et gennemgående træk, at censorerne vurderer, at der er en god sammenhæng mellem den nye prøveform, prøvens afvikling og de i bekendtgørelsen og studieordningen beskrevne mål.

Prøveforløbet i forhold til prøveafviklingen

I forhold til prøveafviklingen vurderer censorerne ligeledes denne til at være fortrinlig til god.

Selve prøveforløbet kommenterer en censor meget dækkende på følgende vis: *Prøveformen - kombinationen af skriftligt prøveoplæg og mundtlig prøvedel - egner sig godt til udprøvning af kompetencemålene.*

Det virker generelt som om den nye prøveform virker godt, og at der er en sammenhæng mellem den måde der prøves på, og det der prøves i.

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet mellem studerende/eksaminator/censor/administration/censorformandskab og sekretariat beskrives generelt som værende både godt og fortrinligt. En censor formulerer dette på følgende måde: *Samarbejdet mellem primært eksaminator og uddannelsesadministrationen og censor fungerede ganske udmærket, og undertegnede fik fint svar på de spørgsmål som jeg havde før og under prøverne. Også samarbejdet med censorformandsskab og censorsekretariat har udelukkende været positivt og ikke givet anledning til problemer.*

Men der er dog også mere kritiske bemærkninger til samarbejdet: *Samarbejdet med eksaminator var strålende og upåklageligt, mens uddannelsesadministrationen var vanskelig at komme i kontakt med, og eksaminator selv havde måttet lægge planen for dagen, hvilket jeg aldrig har oplevet før.*

Det er dog stærkt utilfredsstillende, at enkelte professionshøjskoler er meget sent ude med forespørgsler om censur, og at der ikke er styr på lokalebookninger til afvikling af eksamen.

Det er desværre en problemstilling der ikke ser ud til at forsvinde, at nogle professionshøjskoler stadig kæmper med at få styr på eksamen. Det er desuden bekymrende, at underviserne nu påtager sig at løse disse problemer. Som censorformand oplevede jeg i år en underviser, der henvendte sig direkte til mig i forbindelse med en prøve, der ikke umiddelbart kunne findes en censor til. Underviseren kom dermed til at havne i en konflikt mellem de studerende, der ikke kunne få at vide hvornår eksamen kunne afvikles, og en studieadministration, der havde søgt censorer så sent, at der ikke var censorer der umiddelbart kunne påtage sig censuren. Det stiller underviseren i en helt urimelig position at skulle være bindeled mellem en studieadministration og de studerende samtidig med, at man selv skal eksaminere de pågældende studerende. Heldigvis kunne problematikken løses ved at dele censuren på 2 censorer, men i 2 forskellige uger. Det er en problematik der må og skal tages hånd om på de pågældende professionshøjskoler.

Faglig kvalitet

Censorerne er generelt godt tilfredse med den faglige kvalitet i uddannelsen og muligheden for at kunne udprøve denne: *I forhold til, at vurdere uddannelsens faglige kvalitet ved prøven, så kommer det vel primært an på, hvor dybtgående eksaminator spørger og vurderer eksaminandens præstation, og om censor frit kan uddybe denne vurdering med supplerende spørgsmål og overvejelser. Det fungerede ganske udmærket ved den pågældende prøve, og der var rige muligheder for, at censor kunne få alle vurderinger foretaget.*

Enkelte censorer har dog også kritiske bemærkninger til det faglige. En censor beskriver dette med følgende bemærkninger: *Specifik viden om fagets metoder og praksis bør generelt have større prioritet hos de studerende i forbindelse med prøven. Således bør den studerendes mulige inddragelse af biologisk primærmateriale, og*

faktiske mestring af relevante metoder og relevant praksisudøvelse (jf. fagets formelle prøvebestemmelser), have væsentlig "fylde" ved den mundtlige del af kompetencemålsprøven.

Denne censor påpeger også en anden vigtig problematik, nemlig muligheden for at bedømme den studerendes praksisudøvelse. Langt størstedelen af de forløb de studerende præsenterer er ikke gennemprøvet i praksis, og eksaminator og censor må derfor selv skønne i hvor vid udstrækning forløbet vil kunne gennemføres i praksis. Med vedtagelsen af den nye læreruddannelsesreform her i september måned bliver det fremadrettet et krav at lave deciderede praksisforløb med elever i tilknytning til undervisningsfaget, både som udstrakte periodepraktikker og som mindre forløb i tilknytning til undervisningen på læreruddannelsen. Dette vil være en klar styrkelse i forhold til kravet om praksisudøvelse i forbindelse med faget.

Opmærksomhedspunkter

Fremadrettet bør der være opmærksomhed på følgende punkter:

- Afleveringsformen i WISEflow bør beskrives mere præcist og være ens for alle professionshøjskoler.
- Professionshøjskolernes studieadministrationer skal oprette prøverne i Censor-IT inden for den udmeldte tidsramme, så både studerende og undervisere ikke kommer i tvivl om hvornår eksamen afvikles.

Evt. andre forhold

Der har i år ikke været bemærkninger omkring Coronas indflydelse på de studerendes faglige præstationer. Generelt beskriver censorerne de studerendes faglige niveau som værende fornuftigt. Sidste års bekymring omkring de studerendes faglige niveau, på grund af den undervisning der blev gennemført virtuelt under Corona hjemsendelserne, har vist sig ikke at være begrundet.

Evt. udblik til ny LU ved censorformanden

I forhold til den nye reviderede læreruddannelse bliver det spændende at følge, hvorledes især praksisdimensionen kan bringes i spil i forhold til at vurdere de studerende på gennemførelse af undervisning. Dette må derfor være et af fokusområderne i forbindelse med beskrivelsen af et nyt biologifag.

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Danskfagets censorkorps består i dag af 167 beskikkede censorer, hvilket er færre end ønsket. Danskcorpset er faktisk blevet reduceret med 15 censorer som følge af faldende ansøgertal i sammenligning med den forrige beskikkelsesperiode. Det betyder, at det vil blive nødvendigt at gennemføre efterbeskikkelser formentlig allerede i januar 2023.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	92 (55,1%)
Med mindst en allokering	75 (44,9%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	83 (49,7%)
Eksterne censorer	84 (50,3%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	115 (68,9%)
Mænd	52 (31,1%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	20	55	58	28	6	167
Andel	12,0%	32,9%	34,7%	16,8%	3,6%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	33 (41,3%)
Eksterne censorer	47 (58,8%)

Også ved dette års sommerprøver har der været alvorlige vanskeligheder med allokering af censorer til prøverne, og igen i år har det været nødvendigt at ad hoc allokere syv censorer, for at kunne gennemføre prøverne rettidigt. I flere tilfælde er allokeringerne først faldet på plads kort før prøvernes afholdelse, hvilket har medført et uhensigtsmæssigt pres på censorernes forberedelsestid til prøverne.

I hele perioden har der været gennemført 129 prøver i alt. Det er bemærkelsesværdigt, at det igen i år i overvejende grad er de eksterne censorer, der har varetaget prøverne - svarende til ca. 60% – mens de interne censorer kun har været allokaret til ca. 40% af prøverne. I perioden fra den 7.-30. juni 2022 har 649 studerende været til kompetencemålsprøve i dansk. En optælling, der viser, at 43% af alle eksaminer ved sommerprøverne 2022 har været placeret på kun to dage ud af de i alt 18 eksamensdage, som prøverne var spredt ud på. Den høje koncentration af prøver, afholdt på kun to eksamensdage, er en væsentlig grund til de store vanskeligheder med allokering af censorer. En censor formulerer det således: *Jeg undrer mig dog over, at alle eksamener i denne eksamensrunde har ligget inden for de samme to uger. Censorer har ofte selv eksamener i juni måned, så når man koncentrerer læreruddannelsens eksamener på så få dage, kan man være ret sikker på, at det bliver svært at finde censorer til alle prøver.*

Det er uholdbart med de vedvarende og alvorlige vanskeligheder med allokering af censorer i dansk ved sommerprøverne, og det kalder på opmærksomhed fra flere sider. Det er for det første vigtigt, at eksamensadministrationerne overholder tidsfristerne for indsendelse af censorbestillinger til censorsekretariatet, så allokeringerne hurtigt kan blive sendt ud til censorerne. For det andet anbefales, at LLN i samarbejde med eksamensadministrationerne udvider eksamensperioden i dansk, så det bliver muligt for flere interne danskcensorer at tage censoropgaver. Endelig er der også behov for at hæve honoreringen, så den stemmer bedre overens med det aktuelle tidsforbrug til prøverne. En censor skriver: *Jeg synes dog de 25 minutter per skriftlig dansk opgave er for lidt, når jeg også skal orientere mig, finde mail og kursist, sætte mig ind i annoteringssystemet mv, trykke på link osv. Det hænger ikke tidsmæssigt sammen. En anden censor formulerer det således: Det ville højne kvaliteten af den mundtlig eksamen med forberedelsestid til censor til denne opgave.*

Prøveforløb i forhold til de formelle rammer

Hovedparten af censorerne vurderer, at prøveforløbet i høj grad har levet op til gældende bestemmelser i både studieordning og bekendtgørelse. Her er det især eksaminatorerne, der får stor ros både for deres samarbejdsevne, de faglige og fagdidaktiske samtaler undervejs i prøverne og deres professionalitet i gennemførelsen af prøverne. Ved prøverne i januar 2022 foregik en del af dem online. I tilknytning hertil påpeger enkelte censorer nogle problematikker med online-formatet. En censor skriver: *Det er altid lidt sværere at vurdere præstationen, når prøven foregår online.* En anden censor skriver: *Når prøverne forgår online, mister man lidt af den faglige sparring, da man ofte holder pauser individuelt.*

Prøveformen

Censorerne har mange kvalitative kommentarer til de mundtlige og skriftlige delprøver, der adresserer forskellige temaer. Der hersker bred enighed om, at det grundlæggende er rigtig godt, at danskstuderende prøves *både* mundtligt *og* individuelt skriftligt, og at begge delprøver understøtter kompetencemålene. Men censorerne understreger også, at det er helt nødvendigt at kunne skelne mellem de to prøver i form af to separate karakterer, da fælleskarakteren udligner nuancerne, og ikke giver et retvisende billede af den studerendes præstation. Fælleskarakteren er i særdeleshed helt uhensigtsmæssig i de tilfælde, hvor en studerende har utilstrækkelige kompetencer i den ene delprøve ifølge censorerne. Et par censorer påpeger i tilknytning hertil, at der ikke hersker enighed om karakterfastsættelse blandt alle bedømmere i de tilfælde, hvor en studerendes præstation er utilstrækkelig i den ene delprøve og acceptabel i den anden. Studerende kan ifølge bekendtgørelsen godt bestå kompetencemålsprøven samlet set, selvom deres præstation vurderes utilstrækkelig i den ene delprøve. Denne usikkerhed og uenighed om fælleskarakteren undergraver reliabiliteten ved prøverne. Derfor er det også meget glædeligt, at der – endelig – med den aktuelle reform af læreruddannelsen indføres separate mundtlige og skriftlige karakterer i dansk.

I censorrapporterne er det især den skriftlige delprøve, der står for skud, både hvad angår prøveform og tekstgrundlag. En del censorer er stærkt kritiske over for 24-timers formatet og fremkommer med udsagn som, at den lægger op til en "gymnasial døgner", og er en prøve, der i lige så høj grad udprøver de lærerstuderendes fysiske

"udholdenhed" som deres "analytiske og fagdidaktiske kompetencer". Flere censorer undrer sig desuden over, at den skriftlige delprøve først frigives til middag kl. 12:00 fremfor om morgenen kl. 9.00, hvorfor denne unødvendige ventetid? Tekstgrundlaget til den skriftlige prøve ved dette års sommerprøve til dansk udskoling (DAU) får også en del kritik af en række censorer. Censorerne påpeger bl.a., at Guldagers novelle 'Nørreport' var uegnet som analysetekst, idet den er gennemanalyseret og lettilgængelig på Studienet.dk., og desuden optræder i færdige forløb på Gyldendals fagportal. Enkelte censorer peger også på, at den stillede opgave var "for kompleks og ville for meget", hvilket gør det vanskeligt for [...] *selv dygtige studerende [...] at nå at lave kvalificerede, fokuserede og nuancerede besvarelser på 24 timer.*

Censorerne anbefaler, at den skriftlige prøveformerne revideres. Herunder ses et par af deres forslag:

- *Den skriftlige opgave bør gennemtænkes, da de studerende var meget stressede over, at den foregik på et døgn. Enten skal det være en 6 timers prøve med adgang til internettet eller over flere dage.*
- *Den skriftlige 24-timers prøve bør ændres [...] Jeg vil også anbefale, at man indfører et fordybelsesprojekt som mundtlig prøve, så vi giver de studerende en reel mulighed for at arbejde indgående og fordybet med et selvvalgt projekt, fremfor lodtrækning.*

Det performative element ved den mundtlige prøve er også et tema, der får opmærksomhed i rapporterne. Enkelte censorer påpeger positivt, at det blev integreret naturligt i prøven, mens andre censorer problematiserer, at det enten bestod af lange videooptagelser eller slet ikke blev håndhævet og ikke indgik i prøven. Censorernes mange kritiske udsagn efterlader et behov for en grundig drøftelse af formålet med det performative element i forbindelse med udvikling af nye prøveformer i den reformerede læreruddannelse. Herunder en afklaring af om elementet *skal* eller *kan* indgå ved den mundtlige prøve, og hvad det skal bestå i.

Samarbejdet om prøven

Der er generelt stor tilfredshed med samarbejdet om prøverne hele vejen rundt. Men der er imidlertid stadig nogle udfordringer dels med WISEflow og dels med enkelte eksamensadministrationer. Her peger censorerne især på KP og Absalon. Flere censorer påpeger problemer med meget sen modtagelse af WISEflow med adgang

til prøvemateriale; eksamensplan, lodtrækningsresultater og bilagsmateriale til den mundtlige prøve. En del censorer refererer til fejl i prøveplan, manglende opgaver i WISEflow samt, at antallet af studerende og prøvedage enten er reduceret mærkbart eller ikke stemmer overens med allokeringssmailen. Endelig er der også censorer, der problematiserer, at informationsmaterialet til censor bl.a. om aflønning er mangelfuldt, og at det administrative arbejde omkring hotelbooking, censorvederlag og rejseafregning er "enormt tidskrævende" og "omstændeligt".

Lodtrækningsproceduren til den mundtlige delprøve er endnu et tema, som problematiseres, fordi det håndteres forskelligt på UC'erne. En censor beskriver, at hun blev involveret i lodtrækningen, idet hun efterlyste lodtrækningsresultat og bilagsmateriale i eksamensadministrationen på KP. Hun skriver således: *Svaret var, at jeg skulle deltage ved at indsende numre, efter at de studerende selv havde afleveret numre. Eksaminator fandt derefter frem til hvilke numre der var de lodtrukne. Denne sceance fandt sted fredagen før prøvestart tirsdag - alt for sent i forhold til hvad jeg ellers har erfaret.*

En anden censor, også på KP, rapporterer, at de studerende selv skulle vælge et nummer, som dækker over prøvespørgsmålene. Hun beskriver det således: *[...] på det hold, hvor jeg var censor, havde de studerende selv valgt et nummer, som dækkede over et prøvespørgsmål. Det betød, at ét af prøvespørgsmålene slet ikke blev valgt"*

Som det fremgår af censorernes udsagn, foregår lodtrækningsproceduren til mundtlig prøve i dansk ikke ensartet på alle landets læreruddannelser. Dette er meget u hensigtsmæssigt i forhold til de studerendes retssikkerhed.

Faglig kvalitet

Censorerne synes generelt at være godt tilfredse med den faglige kvalitet i dansk. Det er positivt, men i de mange kvalitative kommentarer kommer nuancerne til udtryk. De vidner om stor spredning i vurderingerne af de studerendes præstationer og den faglige kvalitet. En del censorer påpeger, at det faglige niveau er "højt" og "virkelig godt", og at: *De fleste studerende forlader læreruddannelsen med solid faglig og fagdidaktisk indsigt og evne til at omsætte til konkret undervisning.* Der er dog også censorer, som er knap så imponerende over det faglige niveau. En censor skriver: *Det var vanskeligt for de studerende at koble deres 'synsninger' til en fagteori og derved*

hæve deres refleksioner til et metaniveau. Enkelte andre censorer anfører, at de studerendes sproglige indsigt og analytiske kompetencer er mangelfulde, og at de var tilbageskuende i deres tekstvalg og udviste mangelfuldt kendskab til ny litteratur og teori.

I vurderingen af fagområdets vidensgrundlag er censorerne generelt godt tilfredse. En censor skriver: (...) *at studerende trak på anerkendt og nyere viden.* En anden, at inddragelsen af forskningslitteratur var i relevant omfang. Mens andre censorer anfører, at de studerende udviser *større usikkerhed i forhold til fagets vidensgrundlag og fagets teori*, endvidere at deres viden er overfladisk, at der er overvægt af studerende med begrænset teoretisk indsigt, og at der savnes "kritisk refleksivitet".

Opmærksomhedspunkter

De vedvarende udfordringer med allokering af censorer til sommerprøverne skal løses. Det anbefales, at LLN sammen med eksamensadministrationerne udvider eksamensperioden for danskprøven. Det anbefales også, at honoreringen hæves, så den stemmer bedre overens med censors aktuelle tidsforbrug til forberedelse af de mundtlige og skriftlige prøver på kvalificeret vis.

Det anbefales, at lodtrækningsproceduren til mundtlig prøve ensrettes og udføres i eksamensadministrationerne på alle læreruddannelser af hensyn til de studerendes retssikkerhed.

Udblik til ny LU ved censorformanden

Det anbefales, at prøveformerne revideres i forbindelse med reformen af læreruddannelsen. Prøveformat og prøvevilkår for de studerende bør nytænkes og kvalificeres.

Det anbefales, at danskfaget tilføres flere undervisningstimer, og der afsættes mere tid til feedback, flere øvebaner og mere faglig og fagdidaktisk fordybelse.

WITCHES
& WIZARDS

PADDINGTON

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Beskikkede censorer: 82

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	43 (52,4%)
Med mindst en allokering	39 (47,6%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	37 (45,1%)
Eksterne censorer	45 (54,9%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	52 (63,4%)
Mænd	30 (36,6%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	5	17	30	21	8	82
Andel	1,2%	6,1%	20,7%	36,6%	25,6%	9,8%	100,0%

Censorkorpsets sammensætning mht. køn og alder har ikke ændret sig væsentligt i forhold til de senere år. Andelen af eksterne censorer er lidt større end i forrige beskikkelsesperiodes helt ligelige fordeling.

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 83

Antal censorrapporter: 82

Besvarelsesprocent: 98,8

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	11 (27,5%)
Eksterne censorer	29 (72,5%)

Hele 52,4% af censorerne har i år ikke haft censur, så få censorer har haft mange censorater. 4 censorer har været allokeret 5 eller flere gange - 1 ekstern censor hele 8 gange. Mest bemærkelsesværdigt er dog misforholdet mellem eksterne og interne censorer. Der er 54,9% eksterne censorer i korpset, men hele 72,5% af censoraterne har været besat af eksterne censorer (57,1% i 2021).

I perioden fra den 24. maj til den 28. juni 2022 var der i alt 145 studerende til prøve. 20% af alle prøverne i denne periode var placeret på 1 dag ud af de 26 eksamensdage. Denne koncentration af prøver skabte problemer mht. allokering af censorer. En enkelt prøve, som var vanskelig at afsætte, havde opsplittet censur med en indlagt pausedag. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Kun 1 censor har ikke udfyldt censorrapporten, og mange skriver desværre kun korte kommentarer. Nogle censorer har heldigvis skrevet mange kommentarer - også vedr. den nye prøveform.

Der er igen i år ingen karakterstatistik.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

To forskellige prøveformer har været i brug i år. Censorkorpset blev derfor bedt om at angive prøveformen i deres kommende rapporter. Den nye prøveform er lokaliseret på Københavns Professionshøjskole fra januar 2022 og i Silkeborg fra maj 2022. 15,6% (13 ud af 83 prøver) har brugt den nye prøveform, som indeholder aflevering af 4 1-siders prøveoplæg med problemstillinger (samme bilag som før). Der foretages to særskilte lodtrækninger af disse, mhp. en 30 timers 6-8 siders individuel skriftlig prøve og mhp. en mundtlig delprøve med samme indhold og forberedelse som før. Det lille antal prøver, med den nye prøveform, besværliggør en statistisk analyse, men vha. censorernes kommentarer ses nogle tendenser.

Ser man på de to prøveformer generelt, vurderer hovedparten af censorerne, at de gennemførte prøver 'i meget høj grad' eller 'høj grad' lever op til bestemmelserne. Kun 3 censorer har angivet 'i mindre grad'.

Prøveformen

Ser man på de to prøveformer samlet, er flere derimod utilfredse med prøveformer-nes mulighed for at udprøve kompetencemålene. En del finder, at prøveformerne kun muliggør dette i mindre grad. De kvalitative data behandles nu hver for sig for de to prøveformer.

Med hensyn til den **gamle** hidtil gældende prøveform er censorkorpset ikke helt enig: Nogle finder, at synopserne udgør et fint grundlag for at bedømme kompetencemålene. Dog mener flertallet fortsat, at det er svært at vurdere studerendes skriftlige sprogfærdighed individuelt i et gruppeprodukt, og at formen også betyder, at den enkelte ikke kan få anvisninger til at arbejde videre med sit skriftsprog.

Citater fra censorrapporterne:

- *Når man bedømmer, er sproget ikke i højsædet, og derfor kommer der formentlig nogle teachers-to-be ud i folkeskolerne; lærere som måske ikke bør undervise i engelsk pga. deres for dårlige egen sprogtilegnelse.*
- *Den studerende får ingen pejling på, hvor vedkommende ligger skriftligt. Ergo giv den nu en chance og indfør den separate skriftlige prøve!*

Prøven er desuden presset på tid, både i forhold til forberedelsestid og eksaminations- og voteringstid, hvilket kan betyde en mindre retfærdig bedømmelse, også fordi flere nævner, at der indgår for mange elementer i en karakter.

Med hensyn til den nye prøve (15,6% af prøverne) uddrages nogle tendenser. Mange censorer er meget tilfredse med at kunne vurdere den enkelte studerende skriftligt. Enkelte censorer, der har haft begge prøveformer i samme censorat, bemærker fx: *Prøven med et egentligt skriftligt produkt gav et klart bedre bedømmelsesgrundlag.* Nogle censorer nævner det positive ved bredden med 2 problemstillinger. En censor skriver fx: *Det er en forbedring af prøven, at der dels prøves i bredden og dels via skriftlig rapport gives bedre grundlag for bedømmelse af de studerendes engelskfaglige grundlag.* Nogle skriver direkte, at de er glade for adskillelsen af de to delprøver indholdsmæssigt: *Det er en fordel for examinationen, at de ikke har afleveret en lang synopsis i det, som de skal prøves i mundtligt.*

Enkelte er bekymrede for, at de 4 prøveoplæg måske kan betyde mindre grundig gennemarbejdning af stoffet end i den tidligere prøves synopser, og nævner, at det måske kan give en negativ washback-effekt på de studerendes forberedelse og læring. For eksempel finder enkelte, at nogle få studerende har svært ved at være praksisnære nok.

Den skriftlige delprøve muliggør den længeønskede individuelle vurdering af skriftlig sprogfærdighed. Flere nævner dog, at bedømmelseskriterierne mest er indholdsmæssige, og at der mangler præcise kriterier for netop at bedømme den skriftlige færdighed, da der kun stilles krav om at skrive *en sammenhængende tekst på engelsk*, hvilket kan fortolkes forskelligt og dermed er retssikkerheden på spil.

En censor skriver fx: *I prøvebestemmelserne nævnes det formelle sproglige niveau af opgaven ikke. Kun hvis opgaven er uforståelig pga. dårligt sprog har jeg brugt det sproglige niveau som parameter for bedømmelsen.* En anden censor skriver om en opgave skrevet på et meget simpelt sprog med en del grammatiske fejl: *Tekstens indhold var forståeligt, og det var det, jeg bedømte den på. Havde der været krav – som der er i den mundtlige del ... ville jeg have givet den en lavere karakter.*

Den gamle prøve stillede krav om *den studerendes evne til at beherske engelsk* for begge delprøver, mens den nye kun kræver mundtlig engelsk til professionelt brug. Enkelte censorer foretrækker den gamle prøve, og forstår ikke hjemmeopgaven. Disse få finder, at den skriftlige delprøve fremtræder isoleret uden at tilføje noget til bedømmelsen, når der skal gives en samlet karakter.

Hovedparten af censorerne oplever tidsmæssige problemer, og nogle skriver direkte, at det kan påvirke bedømmelsen. Særligt mht. forberedelse til prøven, idet der kun tildeles 6 min. ekstra til læsning af det dobbelte materiale i forhold til før. Samtidig skal der også læses et prøveoplæg om et andet emne.

Citat fra censorrapport:

- *Det er problematisk, at der indgår en skriftlig eksamen i en samlet vurdering, og at vi censorer skal læse og vurdere (mhp en samlet vurdering) en skriftlig eksamensbesvarelse på 20 minutter samlet...Det er simpelthen for omfattende ift. den tid, der gives. I sidste ende kan det risikere at påvirke kvaliteten af eksamen. Evt er det nødvendig at gå tilbage til en fælles opgave, da det ville gøre læsning og vurdering mere overskuelig.*

Enkelte censorer nævner også kompleksiteten ved votering, da der nu ved en mundtlig gruppeprøve også er individuelle skriftlige delprøver. Flere foreslår derfor to karakterer, en for den mundtlige og en for den skriftlige delprøve: *Det er svært at give en samlet karakter. Oplever at der eksempelvis kan være væsentlig/stor faglig forskel på den skriftlige aflevering og den mundtlige præsentation.* Enkelte andre finder ikke denne forskel udtalt.

Kravene til intersprogsanalyse er næsten ens i de to prøveformer. Den let ændrede formulering har ingen kommenteret på, så derfor skelnes her ikke mellem ny og gammel prøveform. En del finder, at tilgangen til intersprogsanalyse er for overfladisk, tilfældig og forskellig på landsplan, så retssikkerheden mangler. For eksempel skriver en censor: *Det føles som at kradse i overfladen. Den studerende har typisk lært et oplæg om analyse af elevtekst udenad i den éne tekst, eleven selv har valgt.* For at harmonisere analysen, og sikre udprøvningen, foreslår flere censorer derfor en udlevering af en pakke elevtekster til gennembearbejdning inden prøven med lodtrækning på eksaminationsdagen. Disse censorer mener, at det vil give en god backwash effekt på de studerendes læring. Enkelte peger på, at det gerne kunne være en fælles samlet aldersspecifik pakke i hele landet.

Samarbejdet om prøven

Der har været et fint samarbejde mellem censor, eksaminator og de studerende - for de første to også i voteringen. Mange beskriver en behagelig eksamen i en tryk atmosfære. Dog skriver enkelte, at der ikke bør indlægges pausetid, da der ikke gives betaling herfor.

Der har derimod været en del problematikker om den manglende angivelse af gammel eller ny prøveform i Censorsekretariatets forespørgsler. Nogle vidste derfor ikke, hvad de blev allokeret til.

Citat fra censor:

- *Jeg gik ud fra, at hvis der var tale om den nye prøve ville det stå i sekretariatets forespørgsel eller allokeringsmail. Havde jeg vidst, at det var den nye prøve, ville jeg ikke have accepteret den.*

Flere censorer nævner også, at kommunikationen med eksamensadministrationen angående den nye prøve var besværlig: *Institutionen virkede lidt forvirret ang. den*

nye prøve. Nogle har også haft problemer med at få betaling i forhold til det rigtige minuttal for læsetiden. Dette har især været et problem på Campus Carlsberg generelt.

WISEflow har igen givet problemer for nogle censorer, som har haft svært ved at finde de lodtrukne synopser/prøveoplæg eller eksamensplaner.

Faglig kvalitet

Der er en forventet spredning på det enkelte hold, men der udtrykkes generel tilfredshed med det faglige niveau, idet de fleste finder den faglige viden 'God' og nogle, at den er 'Fortrinitlig'. Fx skriver en censor: *Alle 25 studerende afleverede gode opgaver, som til fulde opfyldte kravene. De var også gode til den mundtlige del.* Flere skriver om en god bredde i emnerne. Ser man dog kun på sommerprøverne 2022, uden reeksamen, vurderer ca. 15% af censorerne, at videngrundlaget er 'Jævnt' eller 'Middel', og ca. 13% vurderer det faglige niveau som 'Middel' eller 'Jævnt'. Kommentarerne om det faglige niveau handler overvejende om det fag-faglige: manglende viden om grammatik og egne (skrift)sproglige færdigheder, som flere mener er for ringe.

Citat fra censor:

- *Der er tilfælde, hvor studerende, der skal give feedback til elevers intersprogsanalyse, selv laver grelle grammatiske fejl i deres skriftlige feedback til eleven.*
- *"Kun en enkelt eller to...formåede at lave tilfredsstillende intersprogsanalyse pga manglende grammatisk viden og færdigheder. Det er et problem ift. effektivt at identificere udviklingsområder for eleverne og facilitere/stilladsere deres videre sprogudvikling.*

Flere anbefaler derfor, at der arbejdes mere med disse områder i undervisningen.

Opmærksomhedspunkter

- Institutioner og LLN bør gøre det lettere og mere attraktivt for interne censorer at påtage sig censur, så vigtig erfaringsudveksling og kompetenceudvikling sikres, og der bør samarbejdes om prøvetidspunkter, så ophobninger på specifikke dage undgås.
- Det fagfaglige må opprioriteres ved, at der arbejdes mere med de studerendes egne sproglige færdigheder, især skriftligt, og deres viden om grammatik og rollen som sproglig vejleder.

- Der udtrykkes generel tilfredshed med den nye prøveform, men især læsetiden for censorer bør gentænkes i forhold til kravet om sideantal til den skriftlige delprøve. Der ønskes mere præcise krav til bedømmelse af skriftlig sprogfærdighed. Prøven bør også redigeres i forhold til at stille højere krav til gennemarbejdning af prøveoplæg i forhold til praksis-teori. Den ønskede harmonisering af intersprogsanalyse, og ønsket om bedre mulighed for at vurdere den studerendes viden og færdighed deri, kan sikres ved at indføre underviser-valgte elevtekstpakker til lodtrækning, evt. fælles i hele landet.
- Der ønskes 2 separate karakterer, uanset prøveform, for hhv. den mundtlige og skriftlige delprøve, så bedømmelsen bliver mere gennemskuelig og ikke indeholder for mange elementer, så der sikres en retfærdig bedømmelse.
- Der ønskes mere tid generelt: læsetid, eksaminationstid og administrationstid, så censor kan forberede sig, og der dermed sikres en retfærdig bedømmelse.
- Der må sikres bedre kommunikation, både mellem LLN og administrationerne og censorsekretariatet, så det i overgangsperioden med to prøveformer tydeligt angives hvilken prøveform der er tale om.
- Det bør gøres lettere at finde de rigtige materialer på WISEflow.

Eventuelt andre forhold

Det virker som om, at den nye længe ventede skriftlige prøve er hastet igennem af LLN. Det er et stort problem, at Censorformandskabet ikke er blevet hørt, da der er tale om en væsentlig ændring i faget. Dette bør sikres. Man kunne have ventet med at indføre prøven til LU23, for at der kunne gives bedre prøvevilkår mht. tid og to karakterer. Det virker desuden ikke som om, at LLN har informeret eksamensadministrationerne og Censorsekretariatet om den nye prøveform.

Udblik mod bekendtgørelse om ny læreruddannelse

En ny læreruddannelse er netop vedtaget, og faget engelsk får nu igen to separate mundtlige og skriftlige prøver med to karakterer.

Med indførelsen af nye prøver og ny læreruddannelse, bliver det ekstra vigtigt, at flere interne censorer kan få censur, da der er brug for en ensartet forståelse af fag og prøver.

I lyset af censorernes kommentarer om kompleksitet og tidsmangel, kunne det i de nye prøver være hensigtsmæssigt at votere den skriftlige delprøve telefonisk in-

den den mundtlige delprøve. Mere tid til administration vil også fremme, at flere censorer besvarer censorrapportens spørgsmål kvalitativt, hvilket vil give en bedre kvalitetssikring.

At enkelte censorer i den nye prøveform har svært ved at forstå indførelsen af den skriftlige prøve, kan muligvis skyldes de nævnte manglende kriterier for skriftlig sprogfærdighed. Disse kriterier bliver ekstra vigtige nu, hvor der skal gives en særskilt skriftlig karakter.

Det er måske også endnu mere nødvendigt at stille mere præcise krav til prøveoplæggenes udformning, for at sikre en bedre wash-back effekt på de studerendes forberedelse og læring, også set i lyset af den større praksis-tilknytning.

Censorernes kommentarer om de studerendes manglende fag-faglige viden om grammatik, og deres manglende skriftlige færdigheder, peger også på, at det fagfaglige bør fremstå tydeligere i målene for faget, og der bør gives den nødvendige tid til undervisning og feedback.

BUREAU DE VOTE

414

FRANSK

Steen Lembcke

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i fransk består af 11 censorer, hvoraf 5 er interne og 6 er eksterne. De eksterne censorer har baggrund i folkeskolen, gymnasiet og universitetet. Ved årets 3 prøver er der eksamineret 25 studerende i undervisningsfaget, og derudover har der været en prøve med eksamination af 4 studerende, hvor fransk indgik i bachelorprojektet. Ved årets 4 prøver har der medvirket 1 ekstern og 1 intern censor, der hver har bedømt 2 prøver.

Beskikkede censorer: 11

Allokeringer:

Uden allokeringer	9
Med mindst en allokering	2

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	5 (45 %)
Eksterne censorer	6 (55 %)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	9 (82 %)
Mænd	2 (18 %)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	2	3	1	4	1	11
Andel	18,1 %	27,2 %	9 %	36,7 %	9 %	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver 4

Antal censorrapporter 4

Besvarelsesprocent 100

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	1 (50 %)
Eksterne censorer	1 (50 %)

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Forløbet af prøverne vurderes som fortrinligt, veltilrettelagt og med en god balance mellem prøvning af de faglige og de fagdidaktiske kompetencer. En censor bemærker dog, at prøveformen rummer mange delområder, der skal prøves og indgå i én samlet karakter: *"Der er mange ting, der skal prøves på én gang: Sprogkundskab og sprogkompetencer både mundtligt og skriftligt, pædagogisk og didaktisk viden og kompetencer både mundtligt og skriftligt, og det hele på både dansk og fransk. Jeg er overbevist om, at man ville kunne give en mere præcis vurdering, hvis man delte prøven op i to."*

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet mellem censor og eksaminator vurderes i alle tilfælde som godt og givende for afviklingen af prøven. Der gives dog nogle kritiske kommentarer til samarbejdet mellem censor og studieadministrationen, fx i forhold til at løse problemer med at få adgang til de studerendes opgaver på WISEflow i ordentlig tid før prøven.

Faglig kvalitet

Det bemærkes af censorerne, at der stilles høje krav til de studerende, og at deres præstationer afspejler en professionsrettet undervisning på et højt niveau. En censor har dog følgende overvejelse angående det faglige niveau:

Hovedparten af de studerende er didaktisk meget reflekterede og formår at foreslå spændende forløb, der afspejler den teoretiske viden. Sprogligt klarer de studerende det godt i forhold til den undervisningsramme, de har været underlagt. Der skal dog

ikke herske tvivl om, at de studerende ville nå et endnu højere franskniveau både skriftligt og mundtligt, hvis der blev afsat flere timer til faget fra institutionens side.

Opmærksomhedspunkter

I lighed med tidligere års censorrapporter peges der især på behovet for en styrkelse af de mundtlige og skriftlige sprogfærdigheder i undervisningen, herunder tid til feedback og vejledning samt et større fokus på udviklingen af sprogfærdighederne. Der er i dag kun ringe tid til træning og feedback for de kommende fransklæreres udvikling af deres franskfaglige fundament. Som det bemærkes af en censor, ville en opdeling i to - en mundtlig prøve og en skriftlig prøve, med hver sin bedømmelse, styrke såvel prøven som undervisningen op til prøven.

Eventuelt andre forhold

I lighed med sidste år er der tale om en vis stigning i søgningen til faget. Muligheden for den studerende for at få en særlig sproglærerprofil, tiltrækker et større antal lærerstuderende til fremmedsprogene end tidligere, herunder også til faget Fransk. Sproglærerprofilen støttes af Nationalt Center For Fremmedsprogsundervisning (NCFF). Der er dog tale om en mindre stigning i søgningen, og det vil være ønskeligt at faget udbydes på mere end to professionshøjskoler.

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset består af interne (UC-ansatte) og eksterne censorer. Der er i alt 40 censorer, hvilket er 3 færre end sidste år. Desværre er antallet af interne censorer faldet fra 22 til 17, mens antallet af eksterne censorer er steget med 2. Antallet af allokeringer med interne censorer udgør kun 31% af det samlede antal allokeringer. Betragtes data nøjere ses, at interne censorer har været censor hos 60 ud af 231 studerende (svarende til 26%), der har været til prøve. Dette er u hensigtsmæssigt ift. bestræbelserne på at få flere interne censorer til at påtage sig censur, og derved indgå i en værdifuld kvalitetssikring af uddannelsen.

Aldersmæssigt er ca. 70% af censorerne over 50 år. Fordelingen af mænd og kvinder er knap 2:1.

Der er i år 18 censorer, der har været allokeret mindst én gang. Kun én af de interne censorer har været allokeret flere gange (2), mens dette er tilfældet for 4 af de eksterne censorer. En enkelt censor har været allokeret fem gange - svarende til 26% af prøverne og 20% af de studerende. Der har de seneste år været en tendens til, at 1-3 eksterne censorer censurerer 25% eller mere af de studerende. Dette kan være u hensigtsmæssigt ift. kvalitetssikringen, uagtet disse censorers gode kvaliteter, og at der er hårdt brug for dem, idet gentagne allokeringer kun sker, fordi andre ikke påtager sig opgaverne.

Beskikkede censorer: 40

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	22 (55,0%)
Med mindst en allokering	18 (45,0%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	17 (42,5%)
Eksterne censorer	23 (57,5%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	15 (37,5%)
Mænd	25 (62,5%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	5	7	14	9	5	40
Andel	12,5%	17,5%	35,0%	22,5%	12,5%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 28

Antal censorrapporter: 26

Besvarelsesprocent: 92,9

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	7 (36,8%)
Eksterne censorer	12 (63,2%)

Der har i årets løb været 231 studerende til prøve i faget (inkl. syge- og omprøver) fordelt på 28 prøver. Sammenlignet med sidste år (340 studerende fordelt på 39 prøver) er der tale om et markant fald, og det er det laveste antal studerende/prøver i mange år. Det må dog bemærkes, at sidste års antal studerende/prøver lå over de senere års gennemsnit.

Karakterfordelingerne er endnu engang fraværende, så det er ikke muligt at sige, hvordan karakterudviklingen har været de seneste år. Kvaliteten af faget i uddannelsen kan derfor alene vurderes ud fra censorrapporterne.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Spørgsmålene i censorrapporten blev omformuleret, og svarkategorierne ændret, ved årsskiftet. Dette har lille betydning for den samlede fortolkning af data, men svarene ligger i alle tilfælde i de to højeste kategorier. Dette indikerer stor tilfredshed

med de formelle rammer og prøveformen. De kvalitative udsagn tilkendegiver, at de gældende regler blev overholdt.

Prøveformen

Til spørgsmålet om hvorvidt prøverne støtter udprøvningen i fagets kompetencemål, angiver hovedparten af censorerne, at prøverne i høj grad giver mulighed for at vurdere de studerendes kompetencer, og flere roser 2. delprøve (procesprøve). Der er dog enkelte censorer, som gerne ser de to delprøver bedre integreret, og et par stykker ser gerne 1. delprøve (portfolioprøve) udvidet, så der er bedre tid til diskussion.

Samarbejdet om prøven

Censorerne tilkendegiver stor tilfredshed med samarbejdet både med studieadministrationerne og eksaminatorerne.

Faglig kvalitet

Den faglige kvalitet angives hovedsagelig i næsthøjeste kategori med et par stykker i top- og et par stykker i middelt kategorien. Det er dog en vis uklarhed blandt censorerne om, hvad spørgsmålet henviser til. En censor skriver: *Tja, lidt svært at gennemskue helt præcis hvad der spørges til, så...*

Censorerne besvarer generelt spørgsmålet ud fra det oplevede faglige niveau hos de studerende til prøven. Således er der stadig en del censorer, som peger på, at det fagfaglige (fysik/kemi-faglige) niveau hos de studerende kunne ønskes bedre. Der er dog ingen, der udtrykker direkte bekymring, og der er også flere, som angiver et højt fagfagligt niveau. Mange oplever stor spredning i de studerendes faglige niveau. En censor skriver: *De studerende, der var oppe til fysik denne gang, havde et godt fagligt niveau, og det var med god samvittighed, at de sendes videre ud i folkeskolen som nye lærere i fysik - de vil klare sig godt derude og være en fryd for kommende arbejdspladser.*

En anden skriver: *De studerende manglede både dybde i deres fagfaglige viden, men også i deres didaktiske refleksioner og vurderinger.*

Mens en tredje censor foreslår: *Kunne man forestille sig en evt. ny plan for undervisning og prøve, hvor det præciseres, at det fagfaglige niveau opprioriteres?*

Opmærksomhedspunkter

Der må fortsat være opmærksomhed på at få flere interne til at søge beskikelse som censor og skabe rammer for, at de kan og vil påtage sig censur. Det er en svaghed for kvalitetssikringen, at det typisk er de samme få eksterne censorer, der varetager en relativ stor andel af prøverne samtidig med, at interne censorer ikke får værdifuld indsigt om undervisningen hos kollegaer rundt om i landet.

Der bør være opmærksomhed på udviklingen i antallet af prøver og studerende i faget i de kommende år, og om der uddannes et tilstrækkeligt antal fysik/kemi-lærere til at imødegå efterspørgslen fra skolerne vel vidende, at ungdomsårgangene bliver mindre i de kommende år.

Endelig bør der være opmærksomhed på den oplevede store faglige spredning hos de studerende. Her kan der igen opfordres til, at interne censorer kommer ud som censor for at opleve det faglige niveau, og den faglige spredning, hos studerende på andre institutioner og bidrage til vigtig vidensdeling.

Eventuelt udblik til ny LU ved censorformanden

Den kommende læreruddannelse kan og skal give anledning til at gentænke prøverne. Der er generel stor ros til prøveformerne i faget, men integrationen mellem delprøverne og tidsrammerne kan genovervejes. Det kan også overvejes, om praktik og praksistilknytning kan komme til at spille en større rolle i prøverne.

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Beskikkede censorer: 30. Der er beskikket 8 nye censorer til censorkorpset for perioden 2022-2026, hvoraf 3 er interne og 5 er eksterne. Der er en lille overvægt af interne censorer i censorkorpset. Til gengæld er der flest eksterne censorer, der har været allokeret.

Allokeringer:

Uden allokeringer	19
Med mindst en allokering	11

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	16
Eksterne censorer	14

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	8
Mænd	22

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	2	2	4	8	1	17
Andel	11,8%	11,8%	23,5%	47,1%	5,9 %	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	7 (44%)
Eksterne censorer	9 (56%)

Bortset fra 2 censorer, der har været allokeret til hhv. 2 og 3 prøver, har alle censorer i censorkorpset deltaget i hver én prøve.

Der har i alt været 17 prøver i undervisningsfaget, heraf 1 prøve for kompetenceløft til folkeskolelærere. Det er betydeligt færre prøver end sidste år, hvor der blev afholdt 25 prøver.

Tilmed har 8 af prøverne haft 5 eller færre studerende.

I alt har 162 studerende været til prøve i faget. Det er en markant tilbagegang fra tidligere år. For eksempel var der omkring 250 studerende til kompetencemålsprøve for 3 år siden. I 2021 var der 185 geografistuderende. Nedgangen giver anledning til bekymring for kvaliteten af geografiundervisningen i folkeskolen i fremtiden.

En af censorerne skriver:

Faget er absolut relevant med tanke på globale og lokale forhold!

Flere censorer henviser til, at fagets ringe status i folkeskolen sandsynligvis påvirker læreruddannelsen på trods af fagets relevans i forhold til fx klimadebatten, grøn omstilling og FN's verdensmål.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Alt i alt har prøveforløbene foregået upåklageligt.

Ved en enkelt prøve har det været svært at skaffe en beskikket censor, bl.a. fordi der kun var en enkelt studerende. Det lykkedes ved at flytte eksamen til en dag, hvor en anden geografistuderende skulle til eksamen.

Prøveformen

Der er en del kommentarer til eksamensformen. De fleste roser kombinationen af den skriftlige opgave og den mundtlige eksamination. Der udtrykkes tilfredshed med de krav, der stilles til de skriftlige opgaver, fx at kompetencemålene er kommet mere i fokus. Sammenhængen mellem de teoretiske og praktiske elementer i undervisningsforløbet er blevet styrket ved, at de studerende skal have artefakter med til prøven.

En censor skriver: *Det er en styrkelse af det lærerfaglige niveau, at de studerende skal fremlægge konkrete undervisningssekvenser med anvendelse af artefakter.*

En anden censor skriver: *Det ses tydelig, hvilke studerende der har haft mulighed for afprøvning af forløb, hvilke giver bedre refleksioner over fagligt indhold og brug af materialer.*

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet mellem censor og eksaminator har fungeret godt ved alle eksamener.

Det gælder også samarbejde med administrationen på UC'erne, censorsekretariatet og censorformandskabet.

Faglig kvalitet

Der er stadig censorer, der efterlyser mere fokus på fagfaglighed. Manglende tid ved eksamen angives som mulig årsag til dette.

En af censorerne forklarer det således: *Geografifagets bredde og tidsperspektivet til den mundtlige prøve kan medvirke til, at det i nogle sammenhænge kan være vanskeligt at komme rundt om faglige- og didaktiske færdigheder.*

En anden censor skriver: *Det fagspecifikke vidensgrundlag udprøves kun mere overfladisk.*

Opmærksomhedspunkter

Censorernes betragtninger lægger op til følgende anbefalinger:

- Det bør overvejes at gøre den mundtlige prøve 10 til 15 minutter længere, så der er tid til at gå mere i dybden med stoffet.
- Det bør overvejes at reducere antallet af opgaver til 4, og lade det tværfaglige være en del af alle opgaver.
- Der bør igangsættes en undersøgelse af årsager til, at relativt få studerende vælger faget.

Eventuelt udblik til ny LU ved censorformanden

- I forhold til ny læreruddannelse bør det overvejes hvordan erfaringer fra praksis-tilknytning i højere grad kan indgå i prøven.
- Geografifagets åbenbare relevans i forhold til epoketypiske problemer, fx klimadebatten, grøn omstilling, FN's verdensmål og geopolitik, bør tydeliggøres og skrives ind i fagets fagbeskrivelse og prøvevejledning.
- Der bør gøres en særlig indsats for at få flere til at vælge geografi som undervisningsfag. Et af problemerne kan være, at flere gymnasier ikke udbyder geografi.
- Der bør ses på mulige ændringer af adgangskrav til faget, fx ved at gøre det muligt at læse geografi med samfundsfag B.
- I aftalen om ny læreruddannelse fremgår, at lærerstuderende skal have bedre muligheder for at tage en del af deres uddannelse i udlandet. Geografisk indsigt er et vigtigt element i at kvalificere de studerende til ophold i udlandet, og bør indgå som væsentlig del af forberedelsen til studie- og praktikophold i udlandet.

HISTORIE

Rune Christiansen

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i Historie bestod i år af 72 censorer, hvoraf godt 70% er mænd og 30% er kvinder. Der er ca. 60% eksterne og 40% interne censorer, men i år var kun 29 ud af de 72 censorer allokeret til mindst en eksamen. Med 56 angivne prøver følger der deraf, at en del censorer havde mere end en allokering, og at enkelte censorer igen i år havde tre eller flere allokeringer.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	43 (59,7%)
Med mindst en allokering	29 (40,3%)

Det er således en tilbagevendende problematik, at mange censorer slet ikke tager imod allokeringer. Typisk med henvisning til at de selv har prøver, og at eksamensperioden i den forbindelse er for kort og prøverne for sammenfaldende, til at det kan gå op.

I den centrale eksamensperiode mellem den 30. maj og 22. juni var der således 600 studerende til prøve i undervisningsfaget. Heraf var de 265, svarende til 44% af de studerende, til eksamen på de samme tre dage den 7. - 9. juni.

Denne store koncentration af eksamener skabte udfordringer med at finde censorer til alle prøveforløb, og gjorde at der igen i år måtte tyes til ad hoc allokeringer undervejs. Det er dog lykkedes at dække alle eksamener og reksamener fagligt forsvarligt, på trods af vanskelighederne.

En større spredning af prøverne, større vilje eller bedre muligheder for at påtage sig censuropgaver hos især de interne censorer, eller et større censorkorps vil imidlertid være ønskeligt i fremtiden.

Det skal hertil bemærkes, at også aflønningsforholdene igen i år nævnes af nogle censorer som en årsag til, at de ikke tager flere opgaver.

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	2	26	29	14	1	72
Andel	2,8%	36,1%	40,3%	19,4%	1,4%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 56

Antal censorrapporter: 53

Besvarelsesprocent: 94,6

Der blev i den omfattede periode afholdt 56 prøver i undervisningsfaget Historie ved læreruddannelserne, hvilket er en prøve mindre end sidste år. Af de 56 afholdte prøver findes der censorrapporter for de 53, svarende til 94,6% og denne beretning bygger på disse rapporter.

Det har heller ikke i år været muligt at etablere en brugbar statistik over de afgivne karakterer, men der er umiddelbart intet, der tyder på væsentlig variation i forhold til de to foregående år, ligesom antallet af nyuddannede historielærere også ud fra de til rådighed værende data fremstår stabilt.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Langt de fleste censorer vurderer prøveforløbene som tilfredsstillende, og i 74% af censorrapporterne angiver censorerne således, at prøveforløbet lever op til bestemmelserne i studieordningen og bekendtgørelsen enten i høj eller i meget høj grad. Langt de fleste censorer beskriver samtidig en god eller i hvert fald tilfredsstillende kobling mellem de formelle rammer og mål og de afviklede prøveforløb. Der er dog også enkelte kritiske stemmer, og en censor skriver i den forbindelse: *Som udgangspunkt er rammerne i orden, men i praksis viser det sig, at studerende generelt har svært ved at omsætte kompetencemålene i en praksisnær undervisningsmæssig sammenhæng.*

Prøveformen

Censorrapporterne indikerer også i år forskellige syn på selve prøveformen i faget. Mange er godt tilfredse, og angiver at: *Prøveformen med skriftlig opgave og mundtlig eksamen giver et godt grundlag for vurdering af hvorvidt kompetencemålene er opnået.* Men der er også i år en gentagen kritik af den korte mundtlige eksaminationstid for de studerende, der går op enkeltvis. En censor skriver således: *Prøveformen har generelt sin udfordring i, at tiden til afviklingen af prøven langt fra er tilfredsstillende i forhold til de kompetencemål, de studerende skal opfylde. Det er meget i forhold til den afsatte tid, som også omfatter votering, at komme ind på læremiddelsanalyse og samtidigt inddrage det skriftlige produkt. Fokus for prøven kan nemt blive uklart.*

Samarbejdet om prøven

Samspillet mellem studerende/eksaminator/censor samt administration/censorformandskab og sekretariat har i langt de fleste tilfælde fungeret tilfredsstillende.

Flere censorer udtrykker således en stor generel tilfredshed med samarbejdet, herunder en censor der beskriver følgende: *Eksaminator og jeg havde et fortrinligt samarbejde om eksamen, og jeg fik de oplysninger, jeg skulle have fra uddannelsesadministrationen.* Eller fra en anden censor, der blot konstaterer at: *Eksaminator og administration var meget professionelle.*

Der hvor der udtrykkes utilfredshed, gælder det i år primært de økonomiske og praktiske vilkår for prøveafviklingen, hvor en censor f.eks. skriver: *Vilkårene som censor når det drejer sig om reeksamen med få studerende mht. transport, overnatning og forplejning er urimelige. Forståeligt at det enkelte UC ikke ønsker at en eksamen for én studerende skal blive for dyr, men for censor bliver det let urimelige vilkår.*

Der er dog også i år enkelte eksempler, hvor selve samarbejdet mellem parterne har været tilfredsstillende. To sådanne omhandlede en usædvanlig stor og vedvarende uenighed mellem censor og eksaminator i og om selve eksamenssituationen. Det aflæses bl.a. i følgende censorkommentar: *Eksaminator optrådte højst mærkværdigt overfor de studerende. Gentagne afbrydelser, irettesættelser og formaninger (..) gjorde tydeligvis flere af de studerende mere nervøse end de var i forvejen.* Situationer, hvor censor og eksaminator slet ikke opfatter eksaminationsopgaven og bedømmelsesgrundlaget ens, bør naturligvis så vidt muligt undgås, gennem en hensigtsmæs-

sig og professionel kommunikation og ved passende anvendelse af de eksisterende styredokumenter.

Det kan imidlertid ikke afvises, at konfliktende fagopfattelser blandt eksaminatorer og censorer indimellem kan bidrage til uensartede oplevelser af bedømmelseskriterierne, og dermed i enkelte tilfælde give anledning til et uensigtsmæssigt prøveforløb. Det er en problemstilling censorformanden er opmærksom på, og som igen vil blive taget op til debat på årets censormøde.

Faglig kvalitet

I vurderingen af niveauet, skriftligt såvel som mundtligt form såvel som indhold, så udtrykker de fleste censorer tilfredshed med både vidensgrundlaget, kvaliteten og relevansen af historiefaget på læreruddannelserne.

I forhold til den faglige kvalitet som den afspejles i prøverne, er der imidlertid også kritiske kommentarer og frustrationer at spore i censorrapporterne. Syv censorrapporter betegner således kvaliteten i prøverne i forhold til fagets vidensgrundlag som enten jævnt, middel eller i et enkelt tilfælde direkte utilfredsstillende.

Bekymringen centrerer sig hos de kritiske røster igen i år generelt om de studerendes historiefaglige viden og kompetencer, mens det fagdidaktiske, fagteoretiske og metodemæssige ligesom i tidligere år generelt vurderes en smule højere.

Kritikken kan aflæses i en censorkommentarer, der lyder: *... de studerendes faghistoriske viden, er generelt ikke god nok. Deres fagdidaktiske viden er generelt bedre, men stadig - generelt - for redegørende og teoretisk og for lidt forankret i praksis.* Eller mere lakonisk hos en anden censor: *De studerendes faglige viden er ikke imponerende.*

Det er dog værd at bemærke, at flertallet af censorrapporterne er mindre kritiske og bedre er dækket ind ved udtalelserne fra den censor, der blot konstaterer at: *Der er en god afvejning af det historiefaglige og det historiedidaktiske indhold og en fin kvalitet.*

Det er også værd at overveje, om der er enighed om, hvad der egentlig udgør god faglig kvalitet i et undervisningsfag på en mellemlang uddannelse, der med i alt 30 ECTS-point skal dække både fagteori, faglige begreber og metoder, fagdidaktik og kernefagligt vidensindhold.

Opmærksomhedspunkter

Der bør arbejdes på at sikre, at interne censorer faktisk har både reel mulighed for og incitament til at påtage sig censuropgaver. Og i lyset af at det ikke er lykkedes at udvide censorkorpset tilstrækkeligt, bør man muligvis overveje, om de tilbudte vilkår er tilstrækkeligt attraktive.

Der er fortsat behov for at sikre en fælles forståelse af bedømmelseskriterierne mellem censorer og eksaminatorer, og der er brug for at holde et kontinuerligt fokus på det svære samspil mellem de studerendes historiefaglige viden og metodeforståelse og deres fagteoretiske viden og fagdidaktiske kompetencer.

Dette opmærksomhedsfelt bliver kun vigtigere af, at en ny læreruddannelse helt givet vil stille nye krav, samtidig med at den leverer nye muligheder for at styrke faget i form af flere timer og en lidt større obligatorisk ECTS-vægtning.

HÅNDVÆRK OG DESIGN

Merete Weimann

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i håndværk og design består af i alt 32 censorer, heraf er der 9 interne censorer og 23 eksterne censorer. Der er en overvægt af kvinder (over 70%), og dermed knap 30% mænd. Aldersfordelingen viser, at hovedparten af censorkorpset (over 60%) er mellem 40 – 59 år.

I indeværende periode har 3/4 af de allokerede censorer været eksterne. Det er en stigning på over 10% siden sidste år. Årsagerne er nok flere, og kan ikke direkte udledes af censorrapporterne.

Samlet set er næsten halvdelen af korpsets censorer (46,9%) helt uden allokeringer.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	15 (46,9%)
Med mindst en allokering	17 (53,1%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	9 (28,1%)
Eksterne censorer	23 (71,9%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	23 (71,9%)
Mænd	9 (28,1%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	12	12	7	0	32
Andel	3,1%	37,5%	37,5%	21,9%	0,0%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Der har i perioden fra d. 1. september 2021 til d. 31. august 2022 været gennemført 26 prøver i undervisningsfaget og 12 bachelorprøver i håndværk og design. Der er

indsendt 25 censorrapporter i undervisningsfaget, hvilket giver en høj besvarelsesprocent.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	5 (26,3%)
Eksterne censorer	14 (73,7%)

Nogle censorer har været allokeret til flere prøver.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Der er generelt en positiv vurdering af prøveforløbene set i forhold til de formelle rammer, idet 84% af censorerne markerer enten 'fortrinlig' eller 'godt', 7,6% markerer 'middel' og en enkelt har noteret 'ikke tilfredsstillende'.

De kritiske vurderinger handler dels om uklarheder om hvordan man på de enkelte uddannelsessteder fortolker prøvebestemmelserne, og dels om vægtningen af de enkelte delprøver i den samlede vurdering.

En censor skriver: *Det er et problem at prøvebestemmelserne på de enkelte uddannelsessteder fortolkes så forskelligt, det gælder især de krav der stilles til den skriftlige opgave og den måde praksisprøven tilrettelægges på.*

En anden censor skriver: *Jeg tænker, der var en fin overensstemmelse mellem prøveforløbet og bestemmelserne i studieordningen. De studerende havde på baggrund af de planlagte prøveforløb mulighed for at gennemføre prøveforløbet hensigtsmæssigt.*

Prøveformen

Generelt er der stor tilfredshed med prøveformen, der efter indførelsen af praksisprøven nu består af 4 delelementer.

Flere censorer efterlyser mere tydelige rammer, dels for kravene til den skriftlige opgave, og dels for rammerne til den praktiske prøve. En enkelt censor efterlyser desuden en præcisering af kravene til den designproces, de studerende skal gennemføre.

I de kvalitative uddybninger kommenterer mange prøveformen.

Citater fra censorrapporterne:

- *Prøvens delelementer gennem opgaven, praktisk prøve, udstilling og mundtlig prøve giver et godt vurderingsgrundlag.*
- *Det er en krævende prøveform, med både praksisfærdigheder, mundtlig prøve, skriftlig opgave og udstilling af egen designproces.*
- *Der er behov for at tydeliggøre hvilke krav der stilles til den skriftlige opgave. For eksempel: Hvad er en empirisk analyse? Og, på hvilken baggrund skal undervisningsforløbet udarbejdes.*
- *Prøveformen er god, men den praksisfaglige prøve i værkstedet bliver stort set ikke bedømt, og der er for meget fokus på de studerendes designproces.*

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet mellem studerende/eksaminator/censor er i langt de fleste tilfælde, som tidligere år, forløbet godt og uproblematisk. Over 90% af censorerne vurderer samarbejdet som enten 'fortrinligt' eller 'godt'. Det er dog vigtigt at nævne, at 2 forløb er blevet vurderet som 'Ikke tilfredsstillende'.

I de kvalitative kommentarer skriver censor: *Oplevelsen af dialog med underviserne var udfordret. Det var mit indtryk, at det bare gjaldt om at få karaktererne så højt som muligt. eksaminatorerne forsøgte at inddrage forhold som at de studerende var aktive eller sød, skulle indgå i bedømmelserne.*

Flere oplever desværre, at samarbejdet med eksamensadministrationerne giver problemer. En censor forventer at modtage opgaver i WISEflow den 3. december, og på trods af gentagne henvendelser modtager hun først de rigtige prøver i juleferien (fra underviseren). Samme censor må ikke overnatte lokalt, på trods af en afstand på 240 km fra censors bopæl til Absalon, og 4 prøvedage fra kl. 8-16. Det er ikke i orden.

En anden censor skriver om samarbejdet med eksamensadministrationen: *(...) desværre oplever jeg, at uddannelses- administrationen på KP er udfordret. Det er tidskrævende at følge op på, og løn og transportgodtgørelse er endnu ikke afklaret.*

Faglig kvalitet, indhold og relevans

Den faglige kvalitet vurderes i lyset af kvalifikationsrammen ud fra tre fokuspunkter: (a) vidensgrundlag (b) niveau og indhold og (c) relevans i forhold til lærerprofessionen.

Vidensgrundlaget bliver overvejende positivt vurderet, idet godt 85% har markeret 'fortrinligt' eller 'godt'. En enkelt censor skriver: *Der var overordnet en god indsigt, men savnede dog lidt større bredde i vidensgrundlaget.*

Niveau og indhold har langt de fleste vurderet som 'godt' (ca. 70%), eller 'fortrinlig' (ca. 10%). En censor skriver: *Jeg fornemmede det var en god og velfunderet fagfaglig viden ved udstilling og praktisk prøve. Måske nogle lidt store produkter, som har fjernet tid fra eksperimenter og afprøvninger.*

Det didaktiske var på plads, men de studerendes arbejde med egen designproces var mangelfuld i deres arbejde med idéudvikling, afprøvning og eksperimenter osv.

En anden censor skriver: *Rigtig godt med den praktiske prøve, kunne dog godt ønske mig en porte folio over modulernes indhold/forløb.*

I de kvalitative kommentarer problematiseres især de studerendes muligheder for at kunne tilegne sig de håndværksmæssige færdigheder pga. det begrænsede timestal ift. fagets bredde og kompleksitet.

En censor skriver: *Som i alle fag er det tydeligt, at nogle studerende ikke blot arbejder med faget i undervisningen, med også selv bruger studietid, nørder og eksperimenterer. Igen står det tilbage at ønske, at underviserne har mere tid med de studerende, kun sådan kan man uddanne dygtige undervisere.*

Jeg oplever, at de studerende i dag har alt for dårlige håndværksmæssige færdigheder. De mestrer simpelthen ikke banale færdigheder, og mangler vider knyttet hertil. Den pågældende censor peger på, at der er alt for få timer i faget.

Dette suppleres af en anden censor, der skriver følgende: *Jeg synes ikke der var tilstrækkelige krav til de studerendes håndværksmæssige færdigheder, og evne til at færdes sikkert og hjemmefant i et værksted.*

Der er også enkelte kritiske bemærkninger til de studerendes skriftlige og analytiske kompetencer, især ift. de studerendes anvendelse af empiri og teori.

De kvalitative kommentarer nuancerer:

De fleste studerende havde fokus på de samme teorier, og viste til tider manglende indsigt i flere perspektiver.

Er det ok, at der kun anvendes teori som udelukkende stammer fra underviserens lærebog, og slet ingen originale tekster? Der er behov for at tydeliggøre hvilke krav der stilles i den skriftlige opgave.

Med hensyn til fagets relevans for lærerprofessionen er der ingen tvivl om censorernes vurdering af relevansen. Flere censorer fremhæver fagets bidrag til refleksion og mulighed for at arbejde med konkrete løsningsforslag, fordybelse og undersøgelser. Flere nævner, at faget opfattes meget positivt fra de studerendes side, ligesom nogle giver udtryk for, at fagets relevans for lærerprofessionen ikke alene er indlysende, men også nødvendig som grundlag for fordybelse og en forståelse for, at verden er formbar og foranderlig. Ligeledes nævner en censor, at man i faget kan lære at forstå og arbejde konkret med mange forskellige problematikker og tværfaglige emner - og desuden få en viden og forståelse af hele vores materielle kultur.

Opmærksomhedspunkter

Det stærkt faldende antal af interne censorer bør resultere i bedre vilkår for interne censorer. Det bør være et afgørende anliggende for beslutningstagerne at sætte fokus på. Det er bekymrende, når interne censorer ikke allokeres, og kvalitetssikringen mindskes som et resultat af, at gensidige erfaringsudvekslinger mellem censorer fra forskellige institutioner ikke finder sted.

Et opmærksomhedspunkt er, at flere censorer efterlyser mere tydelige rammer, dels for kravene til den skriftlige opgave, og dels for rammerne til den praktiske prøve. En enkelt efterlyser desuden en præcisering af kravene til den designproces de studerende skal gennemføre. Der er fortsat behov for at sikre en fælles forståelse af bedømmelseskriterierne i faget mellem censorer og eksaminatorer, og der er brug for at holde et kontinuerligt fokus på det svære samspil mellem de studerendes

færdigheder i hhv. håndværk og designmetode, de studerendes faglige viden og fagdidaktiske kompetencer.

To uheldige forløb tydeliggør, at der er undervisere, der prøver at påvirke censor til at presse karaktererne op, og i begge forløb var der to eksaminatorer til prøven, som bevirkede, at censorerne følte sig presset og i mindretal.

Andre forhold

Det er bekymrende, at der bliver ved med at være tilfælde af helt uacceptable, administrative udfordringer, som er tidskrævende og irriterende for de enkelte censorer. Det er på de samme professionshøjskoler, at der år efter år er problemer. I yderste konsekvens kan det blive et problem at få kvalificerede censorer, hvilket vil udfordre kvalitetssikringen af læreruddannelsen.

Udsyn, mod kommende reform

Kravene til prøven bør præciseres nationalt, da der er for mange lokale ubegrundede fortolkninger. Det gør det vanskeligt at vurdere kvaliteten af de studerendes viden og færdigheder.

Flere censorer peger på, at de studerendes generelle håndværksmæssige niveau ikke er acceptabelt, og at rammerne for faget ikke rummer mulighed for at leve op til et acceptabelt niveau. I håndværk og design er det en forudsætning, at de studerende behersker nogle grundlæggende håndværksmæssige færdigheder, som der ikke stilles krav om for at kunne vælge faget i LU. En anbefaling er derfor, at man må skabe mulighed for at de studerende, i løbet af uddannelsen, kan tilegne sig de nødvendige færdigheder samtidig med, at de arbejder med design, teori, didaktik mv. Med andre ord: Flere timer og mindre holdstørrelser er en forudsætning for at kunne opnå et acceptabelt niveau. Det er umuligt at tilegne sig færdigheder, på en kvalificeret og sikker måde, sammen med 30 andre studerende i et værksted, der er indrettet til ca. halvdelen.

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Der er for perioden fra d. 1. februar 2022 til d. 31. januar 2026 beskikket 79 censorer i et nyt censorkorps. Der er krav om en udskiftning af censorer i hver beskikkelsesperiode, hvilket også har medført, at nye censorer er blevet beskikket, og andre er der sagt på gensyn til. Sammensætningen af censorkorpset i forhold til interne/eksterne censorer, køn og alder fremgår af nedenstående tabeller. Antallet af interne censorer, som lader sig beskikke, er steget, hvilket er glædeligt, idet det har været et opmærksomhedspunkt de sidste par år. Der er 36 forskellige censorer, der har været allokeret til årets 55 prøveafviklinger, hvilket betyder, at knap 46% af censorkorpset har været allokeret.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	46 (58,2%)
Med mindst en allokering	33 (41,8%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	48 (60,8%)
Eksterne censorer	31 (39,2%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	34 (43,0%)
Mænd	45 (57,0%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	6	25	25	21	1	79
Andel	1,3%	7,6%	31,6%	31,6%	26,6%	1,3%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Der har været afviklet 55 prøver i faget idræt med i alt 733 studerende, hvilket er et fald fra sidste års eksamensperiode, hvor der var 68 prøver med i alt 868 studerende. 54% af prøverne har været allokeret til eksterne censorer, og 46% af prøverne har været allokeret til interne censorer.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Næsten alle censorer (98%) har vurderet, at prøveforløbet lever op til bestemmelserne i studieordningen og bekendtgørelsen i 'høj grad' eller 'meget høj grad'.

Prøveformen

Mange censorer har givet udtryk for, at prøvens udformning og sammensætning er relevant ift. de studerendes kommende lærerprofession.

Citater fra censorrapporterne:

- *Prøvens sammensætning giver god mulighed for relevant udprøvning ift. kompetencemål - men også ift. profession. Særligt ved de studerende, som har formået at begrunde deres praksis og få skabt 'undervisningslignende tiltag' i praksis fremfor kun fremvisning af egne idrætslige færdigheder.*
- *Prøveformen er i høj grad relevant for udprøvningen af kompetencemålene i idræt. Den studerende kommer igennem prøveformen, med inddragelse af relevant teori, til at reflektere over den valgte praksis, som den studerende vælger. Således bliver prøveforløbet ikke alene en prøve, men en relevant del af uddannelsesforløbet.*

Et par censorer har givet udtryk for et vist tidspres omkring den mundtlige del af eksamen, hvilket foranlediger dem til at foreslå, at elementer af prøven afvikles løbende ifm. undervisningen.

Citat fra censorrapport:

Prøveformen i sin helhed, og de enkelte dele hver for sig, understøttede udprøvningen af de mange kompetencemål. Prøveformen kunne sagtens gøres bedre og skarpere, hvis nogle af kompetencemålene blev udprøvet i tidligere moduler, så ikke alle kompetencemål er i spil i dette sidste afgangsmodul.

Samarbejdet om prøven

Mange censorer har rost samarbejdet med eksaminator. Det gør sig gældende ift. gode faglige samtaler om prøveafviklingen og vurderingen. Det har tillige handlet om praktiske foranstaltninger, idet det er blevet fremhævet, at der har været taget kontakt i god tid, og eksamensplanen er blevet udarbejdet i samarbejde med censor.

En censor skriver: Godt og konstruktivt samarbejde. Eksamensplan blev drøftet med censor inden den blev offentliggjort for de studerende. Dette var med til at sikre arbejdsdage af passende længde.

Enkelte censorer har givet forslag til, hvordan samarbejdet kan styrkes. Forslagene handler om, at eksaminator hurtigt tager kontakt, at eksamensplanen tidligt sendes til censor - med mulighed for justeringer, og at eksaminator sender en velkomstmil og 'guider' censor ift. indhold, anvendt litteratur og arbejdsformer med det pågældende hold, idet der stadigvæk savnes en pensumliste for faget.

En censor skriver: Opfordring til, at eksaminatorerne skriver en lille 'velkommen som censor hilsen' som udover eksamensplanen og parkeringsforhold; - kan indeholde lidt om hvorledes holdet er blevet vejledt, særlige prøvetraditioner på vores sted, har holdet været på studietur, har de haft gæstelærere, arbejdet med 'skæve' bevægelses-/idræts områder o.lign.

Samarbejdet med eksamensadministrationerne har de fleste steder været godt. Der har dog på KP og Absalon været udfordringer i år. Nogle censorer har beskrevet problemer med rettidig adgang til opgaver i WISEflow. Det har betydet, at censorerne f.eks. har fået tilsendt opgaverne fra eksaminator for at kunne nå at læse dem, idet de ikke har kunnet få hjælp fra eksamensadministrationerne til at løse denne udfordring. Dette er kritisabelt, idet det har betydning for censorernes arbejdsvilkår og de studerendes retssikkerhed.

Faglig kvalitet

Hovedparten af censorerne har vurderet, at den faglige kvalitet er god. Denne vurdering gør sig gældende både ift. fagets vidensgrundlag samt det faglige niveau og

indhold. Censorerne har i deres kommentarer angivet, at der internt på et hold ofte er stor variation i den faglige kvalitet, men det overordnede billede er, at det er godt.

Flere censorer har givet forslag til, hvordan afviklingen af prøven nogle steder kan forbedres, og hvordan professionsrettetheden kan styrkes. Det handler bl.a. om, at det skriftlige produkt i højere grad knyttes an til den praktiske del af eksamen på en sådan måde, at de studerende bruger den anvendte teori til at begrunde deres valg af indhold og opbygning i den praktiske del af eksamen. Det vil også kunne hjælpe de studerende til at holde fokus på balancen mellem de studerendes idrætslige egenfærdigheder samt den didaktiske opbygning af idrætsundervisningen i praksisdelen.

En censor skriver: *De studerende bliver generelt udprøvet i kompetencemålene. Man kunne ønske, at de studerende var bedre til at begrunde den viste praksis i den skriftlige opgave. Herved kunne der blive en endnu bedre sammenhæng mellem de tre delprøver.*

En anden censor skriver: *Det kunne være fint hvis der var et større fokus på, at deres emne og problemformulering i den skriftlige opgave bliver synlig i deres viste praksis. Vi vil gerne have, at de studerende viser kropslige og idrætslige færdigheder, men det ville være godt, hvis de i større grad kunne tænke færdighederne ind sammen med en didaktisk tænkning i forhold til problemformuleringen. Det ville være rart med en større diversitet i den didaktiske tænkning og tilgang.*

Et tilbagevendende tema i mange censorers rapporter i år, såvel som de foregående år, har omhandlet det humanbiologiske vidensområde – både de studerendes konkrete vidensniveau og anvendelsen af denne viden i en meningsfuld kontekst.

En censor skriver: *Human bio examens-delen bør nytænkes eller vejledningsskærpes. Med hensyn til humanbiologien er de fleste BEVÆGELSESANALYSER ren papegøje-udenads-oplæsnings snak. Aldeles værdiløs. Grupper markerer i deres mundtlige disposition, at de kun vil inddrage en bevægelsesanalyse som det mundtlige humanbiologiske eksamensislæt. Når de så spørges til almen basis fysiologisk træningsviden i relations til deres praksis er mange "blanke", eller har glemt, hvad de blev undervist i for et år siden.*

Flere censorer har givet udtryk for en bekymring for nogle studerendes faglige niveau grundet den manglende tid i uddannelserne. Det udmøntede sig i et lavt fagligt niveau hos de studerende kropsligt, didaktisk som teoretisk.

En censor skriver: Når vi kommer til praksisdelen, kan man godt - for en dels vedkommende - blive betænkelig ved, at de skal ud i skolen og praktisere. Praksisniveauet var meget lavt, som kan skyldes Corona nedlukning eller manglende tid til undervisning/vejledning. Ser man på den mundtlige del, savner man tydeligt fagtermer og en fagfaglighed, der er eksakt og går i dybden i fagets bredde. Vidensgrundlaget synes rimelig overfladisk.

Censorerne vurderer generelt den faglige kvalitet som værende 'god', og disse udtalelser understreger, at censorerne har oplevet store faglige forskelle internt på holdene og mellem uddannelserne.

Flere censorer har opfordret til, at der i højere grad arbejdes med, og at de studerende vejledes til at arbejde med, variation i idrætsfaget ift. opbygning, perspektiver og bredde indenfor indholdsområderne.

Citater fra censorrapporterne:

- *Lidt mange gentagelser i praksis. Jeg savner variation inden for redskabsaktiviteter. Der bliver vist lidt leg samt opbygning til spring. Men ingen æstetiske produkter eller parkour. Jeg savner opbygning i dans og udtryk, samt større variation i de æstetiske udtryk. Jeg savner større tydelighed i boldspil i forhold til forskellige tilgange traditionel/boldspiltrappe, TGfU og Teambold. Jeg savner bedre brug af faglige begreber i den mundtlige prøve.*
- *Fint med krav om fremvisning af to eller flere boldspilstyper / familier. i praksis. Dog smalt med kun KAOS OG NET/VÆGSPIL i samtlige grupper.*

Opmærksomhedspunkter

Det anbefales, at sammenhængen mellem de tre delprøver i kompetencemålsprøven skærpes. Det drejer sig særligt om sammenhængen mellem praksis og den skriftlige opgave, hvor begrundelse for praksis bør inddrage den præsenterede teori

samt det valgte tema og udfoldes fyldestgørende. Dette var også et tema for sidste års censorrapporter, og det må derfor anbefales, at denne del i højere grad tydeliggøres overfor de studerende - f.eks. i forbindelse med vejledning.

Det anbefales, at den naturvidenskabelige idrætsteori bør styrkes, og særligt anvendelsesgraden af denne ift. prøven bør gentænkes, så den bliver meningsfuld og anvendelsesorienteret ift. professionen.

Samarbejdet omkring prøven er flere steder blevet styrket, men det anbefales, at dette styrkes yderligere bl.a. gennem den personlige kontakt mellem eksaminator og censor ift. praktiske forhold som eksamensplan og informationer om holdets undervisning på uddannelsen.

Ligeledes anbefales det, at det administrative samarbejde på KP og Absalon bør opprioriteres.

Evt. udblik til ny LU ved censorformanden

Et tilbagevendende tema gennem de seneste års censorrapporter har været den nedsatte undervisningstid indenfor faget, og dens afspejling i de studerendes faglige niveau. I den nye læreruddannelsesreform bør faget tidsmæssigt opprioriteres, så de studerendes faglige udvikling styrkes.

Mange censorer har vurderet prøveformen som relevant ift. de studerendes fremtidige professionelle virke, og det må anbefales, at prøveformen fastholdes med de nævnte opmærksomhedspunkter in mente.

KRISTENDOMSKUNDSKAB/RELIGION

Kirsten M. Andersen

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset for kristendomskundskab/religion består af 104 beskikkede censorer. Det er næsten samme antal som i sidste beskikkelsesperiode, idet korpset er blevet tre færre. De eksterne censorer er bredt sammensat, idet de kommer fra folkeskole, gymnasium, folkekirke, forlag, skoletjenester og universiteternes teologiske og religionsvidenskabelige afdelinger.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	76 (74,5%)
Med mindst en allokering	26 (25,5%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	37 (36,3%)
Eksterne censorer	65 (63,7%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	49 (48,0%)
Mænd	53 (52,0%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	12	31	40	15	4	102
Andel	11,8%	30,4%	39,2%	14,7%	3,9%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

I hele perioden har der været afholdt 38 prøver. Samtlige 29 censorer, som har censureret ved prøverne, har afgivet rapport, 38 i alt.

Ved dette års sommerprøver fra 30. maj – 23. juni har 413 studerende været til kompetencemålsprøve i kristendomskundskab/religion. Det er igen i år bemærkelsesværdigt, at prøverne i langt overvejende grad - næsten 83% - er varetaget af

eksterne censorer, og kun 17% har været varetaget af interne censorer. En forklaring kan være, at næsten halvdelen af prøverne (48%) har været afviklet på tre dage, nemlig fra den 7. - 9. juli.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	5 (17,2%)
Eksterne censorer	24 (82,8%)

I et enkelt tilfælde ved dette års sommerprøver blev det nødvendigt at ad hoc allokere en censor uden for korpset, idet ingen fra det beskikkede korps meldte sig i den almindelige procedure.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Hovedparten af censorerne har vurderet, at prøveforløbet indfrier de gældende bestemmelser i studieordning og bekendtgørelse.

Vurderingerne af den nye prøveform, der er tredelt med en skriftlig opgave, en mundtlig prøve og et lodtrukket spørgsmål er temmelig enstemmige. *Det har forbedret eksamen betydeligt, at der er tilføjet besvarelse af et fagfagligt spørgsmål ved lodtrækning. Dermed kan den faglige bredde bedømmes langt bedre end blot gennem den studerendes opgave og undervisningsplan.* Den udvidede tid til prøven og det lodtrukne spørgsmål bliver vurderet som en god mulighed for at inddrage basisviden i prøven. *Kombinationen af selvvalgt emne og lodtrækning af emne fungerer godt.* En enkelt censor efterlyser, at undervisningsforløb inddrages med faglig refleksion: *Undervisningsforløbet kunne inddrages på en mere hensigtsmæssig måde end blot at blive gennemgået lektion for lektion i de studerendes oplæg. Refleksioner, fagligt grundlag samt formål ville være interessant.*

Samarbejdet om prøven

Censorerne udtrykker gennemgående en stor tilfredshed med samarbejdet om prøverne.

Prøverne ved årets vintereksaminer blev gennemført virtuelt. De censorer, der har bemærkninger til det, udtrykker, at det fungerede uden de store problemer. Enkelte eksaminatorer får ros for *'at gøre det levende og godt'*.

Studieadministrationen på de enkelte uddannelsessteder har givet tilstrækkelig information til gennemførelse af prøverne. Langt de fleste censorer har ikke noget at bemærke, men i to tilfælde har der været klager. En censor gør et nyt IT-system årsag for ingen information. En anden censor har bemærket, at en administration i kommunikation om eksamen, har skabt forvirring om antal af opgaver, fordeling af dage og undervejs tilsendte forkerte opgaver via mail.

Faglig kvalitet

Censorernes vurdering af den faglige kvalitet er præget af variation. De fleste har bemærket, at fagets kvalitet gennemgående er høj. Vidensgrundlaget er bredt og solidt. Enkelte censorer har efterlyst 'helt grundlæggende religionsfagligt kernestof': *Det kunne gøres bedre ved fx at betone det religionsvidenskabelige element tydeligere. Det er helt essentielt, at de kommende lærere behersker disse elementære ting. På det punkt er niveauet faktisk ikke – tilfredsstillende.* Andre censorer har bemærket, at de studerende har for lidt grundlæggende viden om kristendom.

Flere censorer har bemærkninger til udsvinget i de studerendes præstationer til prøven. Mange klarer sig fagligt rigtig godt og for mange præsterer tæt på grænsen til beståelse. Disse bemærkninger kan ikke efterprøves i de afgivne karakterer ved årets prøver, da det ikke er en information, som kan trækkes ud af datagrundlaget. Men de censorer, der bemærker dette forhold, forklare det med stor udskiftning af undervisere på hold og reeksamen.

Enkelte censorer har efterlyst, at de studerende får vejledning og at de tager imod den tilbudte vejledning.

Censorerne har mange bemærkninger om fagets relevans, gode undervisningsforløb og engagerede undervisere og studerende.

Opmærksomhedspunkter

Professionshøjskolerne bør interessere sig for, at de interne censorer i højere grad melder sig til prøverne. Det er ikke noget problem for kvaliteten, idet interne og eksterne censorer er lige kvalificerede, men læreruddannelsen går glip af en oplagt mulighed for at dele viden til gensidig inspiration. Rapporterne siger ikke noget om årsagerne, men det kan være en forklaring, at så mange prøver afvikles på få dage.

LÆRERENS GRUNDFAGLIGHED: PÆDAGOGIK OG LÆRERFAGLIGHED (PL)

Benedikte Vilslev Petersen

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset for Pædagogik og lærerfaglighed (PL) består i perioden 2022-2026 af 231 beskikkede censorer. Gruppen af kvindelige censorer er i overtal i forhold til mænd, hvilket har betydning i forhold til Censorbekendtgørelsens §16. Aldersmæssigt fordeler gruppen sig jævnt og forholdet mellem institutionsansatte/interne og aftagercensorer/eksterne er tæt på en ligelig fordeling.

Også i studieåret 2021-2022 har et flertal af censorerne ikke været allokaret, hvilket er det højeste antal ikke-allokerede de seneste fem år. Dette til trods for, at Censorformandskabet bl.a. i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne har haft fokus på, at en større gruppe i censorkorpset ikke er aktive.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	153 (66,2%)
Med mindst en allokering	78 (33,8%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	124 (53,7%)
Eksterne censorer	107 (46,3%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	148 (64,1%)
Mænd	83 (35,9%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	35	68	59	57	11	231
Andel	0,4%	15,2%	29,4%	25,5%	24,7%	4,8%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Grundlaget for nedenstående opsamling fra årets 179 prøver er baseret på 177 censorrapporter (98,9%), som indeholder både kvantitative og kvalitative data.

Foruden det generelle antal ikke-allokerede censorer har Censorformandskabet haft særlig opmærksomhed på de seneste års tendens til, at især de interne censorer i mindre grad ser ud til at lade sig allokerer. Som det fremgår af tabellen nedenfor, er fordelingen mellem eksterne og interne censorer med mindst en allokering stort set som sidste studieår: 60% eksterne og 40% interne allokerede censorer. Ser man på tallene for censorer med mere end en allokering og gør tallene op i forhold til antal prøveforløb, er 68% at fagets prøveforløb varetager eksterne censorer og 32% af interne.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	35 (40,2%)
Eksterne censorer	52 (59,8%)

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Mere end 70% af censorerne finder i høj grad eller meget høj grad overensstemmelse mellem prøvens forløb og de formelle bestemmelser: *Prøveforløbet lever på fornemteste vis op til studieordning og bekendtgørelse.*

Hvor der har været kritik af formaliteter, har det fortrinsvist handlet om to væsentlige forhold: længden af den skriftlige delprøve og lokale tolkninger af prøvebeskrivelsen, som fx har vanskeliggjort eksamination i hele PL-fagområdet. Eksempelvis nedtones analyse og udvikling af undervisningsforløbet i VIA Nr. Nissum til fordel for analyse og udvikling af 'det didaktiske nærbillede'. Dette kan være problematisk i forhold til demonstration af kompetencer inden for fagområdet Almen undervisningskompetence.

Vedr. lokale fortolkninger af prøvebeskrivelsen:

- *Man kan diskutere om de studerende bør kunne skrive opgaver med fokus på en enkelt elev i det didaktiske nærbillede.*
- *... "gennemført undervisningsforløb" som i Nørre Nissums lærerkollegie ikke var prioriteret og i stedet havde de måske observeret en lærer. Dermed var det van-*

skeligere for dem at komme med didaktiske begrundelser. Der var i stedet sat stor fokus på "et didaktisk nærbillede", som i overvejende grad havde et psykologisk perspektiv.

Vedr. opgavelængde og ensartede prøvevilkår:

- *Der var tale om en overskridelse på ca. 400 tegn (...). Jeg gjorde eksaminator opmærksom på dette, der så indberettede til administration/uddannelsesleder. (...) Uddannelsesleder besluttede at, at vi skulle se bort fra overtrædelsen... Man bør dog overveje, om ikke det er problematisk (...) Man bør værne om de studerendes lige prøvevilkår.*

Prøveformen

Mere end 60% af censorerne finder i høj grad prøvens form velegnet til at demonstrere kompetencer inden for fagets tre mål: *Prøveformen hvor den skriftlige opgave følges op af mundtligt oplæg fungerer godt.*

Dog følges de mange positive tilkendegivelser op af et 'men' i den kvalitative uddybning af vurderingen. Den samlede vurdering bliver herved knap så entydig:

- *Prøveformen er glimrende, idet både en skriftlig del og den mundtlige diskussion og fremlæggelse fordrer et relativt højt vidensniveau og kompetencer til at italesætte denne viden hos de studerende. Samtidigt er PL-prøven en al for kompleks eksamen ift. de mange kompetencemål. De studerende kan ikke afkode eller overskue disse, hvilket giver dem en unuanceret vægtning i deres fremlæggelse og diskussion.*
- *... der er tale om bred vifte af fagområder, som i nogle tilfælde kommer til at konkurrere med hinanden. For de dygtigste studerende er det dog en god mulighed for at demonstrere evne til at integrere de faglige perspektiver. Særligt kompetencemålet fra SP stod stærkt i denne prøve. Til tider blev det med en vægtning, der efterlod mindre plads til AUK - og til dels også ELU.*

Gruppen af censorer, som finder prøveformen mindre velegnet eller slet ikke god, peger helt gennemgående (også) på kompleksiteten og balancen mellem de tre kompetenceområder. Prøvens forskellige kompetencemål har ført til mange 'bindinger' i prøveformen, herunder mål knyttet til tre omfattende pædagogiske vidensområder tillige med krav praksisinddragelse.

- *Samlet set er der mange forhold, der skal spille sammen i delprøve 1 (...), og det medfører ofte problemformuleringer, der er lige vel konstruerede og ikke indeholder et reelt problem. Problemformuleringerne bliver enten meget smalle eller vældig generelle, og det præger naturligvis opgavens øvrige dele i uhensigtsmæssig retning.*
- *Prøven er alt for låst mellem forskellige krav og 3 forskellige moduler, hvilket betyder at eksamen i mange tilfælde kommer til at skøjte hen over overfladen. Krav om praksiselement // praktik bliver alt for ofte beskrivende i stedet for analyserende. De studerende har svært ved at få distance til egne oplevelser i praksis.*

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet vurderes generelt positivt. Ca. 70% af censorerne svarer 'fortrinligt' eller 'godt', og kommentarfelterne indeholder stor ros til eksaminatorer, institutioner og hjælpsomt administrationspersonale, til Censorsekretariatet og til Censorformandskabet.

- *Jeg blev først allokeret 3 dage før eksamen. Grundet frafald. Både censorformanden og KP var fortrinlige i deres kontakt og opmærksomhed på, at jeg havde adgang til alle informationer og opgaver. Den mundtlige kontakt var uvurderlig i dette tilfælde.*
- *VIA skal have ros for enkel og overskuelig afregningsprocedure.*

Spørgsmålet om samarbejde vedrører en bred kategori af samarbejdspartnere, hvorfor de positive tilkendegivelser i de uddybende svar undertiden følges op af også nogle problematiske forhold. I særlig grad har nogle censorer oplevet praktiske problemer i forbindelse med censoropgaven på KP og Absalon. Det drejer sig bl.a. om sen modtagelse af materialer og adgang til de skriftlige delprøver, sen eller ingen orientering om praktiske og efterlysning af formøde.

- *Jeg modtog forkerte meldinger idet en anden lærer mente, jeg var sat på censur for hans hold på samme tidspunkt etc.*
- *Det har været lidt svært at få styr på WISEflow (adgang til de rigtige opgaver), tidsplan mm.*
- *Fik først ved ankomsten info om, at 8 ud af 13 eksamener var online.*

- *Informationer om ændringer kom med meget kort varsel, hvilket betød ekstra arbejde med fx. afbestilling af hotel/togbilletter mm (kræver stor fleksibilitet/tålmodighed og 'gratis tid' fra censors side > ikke rimeligt!)*
- *Det er problematisk, at KP ikke sætter tid af til formøde mellem eksaminator og censor.*

Faglig kvalitet

a) Fagområdets vidensgrundlag:

Omtrent halvdelen af censorerne finder fagområdets vidensgrundlag 'godt' (ca. 40%) eller 'fortrinitligt' (ca. 15%) og ca. 15% svarer 'middel'. Dvs. generelt mere moderate vurderinger end ved ovennævnte censorspørgsmål.

De kvalitative begrundelser for disse vurderinger understreger de problemer, der har været rapporteret om siden LU13's begyndelse: Fagområdets bredde og dermed indbyggede tendens til 'overfladeviden', tematisk indsnævring af pædagogisk viden og ubalance i studiet af de forskellige kompetenceområder. Ved årets prøver efterlyses især almen didaktisk viden, hvor der tidligere også var en del bekymringer over fraværet af specialpædagogik. Desuden kommenteres brug af praksis i opgaven; dvs. teori-praksisforholdet. Praksisinddragelse anser censorerne generelt for at være en kvalitet ved prøven, men det er problematisk, såfremt de studerende alene fortæller om praksis og ikke forholder sig analyserende.

Endelig efterspørges i højere grad end tidligere pædagogisk sociologisk viden, viden om dannelse, normativitet og etik samt primær litteratur, forsknings- og udviklingsviden:

- *Oplever didaktikken kunne være tydeligere og ikke kun reduceret til en relations-model! Tendens til at didaktikken bliver instrumentel...*
- *Mange studerende viste et solidt arbejde indenfor den valgte problemstilling, men flere problemstillinger havde tyngde mod et/to af kompetenceområderne. Det betød at de(t) sidste kompetenceområde blev underbelyst i de studerendes forberedelse.*
- *... mens vidensgrundlag inden for almen didaktik er meget begrænset.*
- *Det er meget tydeligt, at de problematikker, som de*
- *lærerstuderende er optaget af, ville kunne studeres nærmere ved at kigge på tingene pædagogisk sociologisk - i stedet for udelukkende psykologisk.*
- *... få eller næsten ingen teoretiske referencer i det mundtlige.*

b) Fagområdets faglige niveau og indhold:

Procenttallene er stort set det samme i forhold til fagområdets faglige niveau og indhold: flertallet svarer 'godt' (ca. 40%), ca. 14% 'fortrinligt' og ca. 12% sætter kryds ved 'middel'. En censor skriver: *Jeg oplevede at de studerende havde udviklet et fagligt begrebsapparat. De studerendes faglige viden kunne de sætte i spil i analyse af deres praksis. Det var tydeligt, at de studerendes fagbegreb bidrog til nye forståelser og handlemuligheder i deres praksis.*

Gruppen af censorer, som forholder sig mere skeptiske eller stærkt kritiske, finder det taksonomiske niveau for lavt, efterlyser fagsprog, didaktiske analyser og begrundelser, kompetencer i forbindelse med praksisinddragelse, mere nuancerede refleksioner, indholdsmæssig bredde i valg af temaer samt bekymring over tidlig afslutning af fagområdet (efter 2. studieår). Også her rapporteres fortrinsvist om mangler knyttet til didaktiske kompetencer.

Det faglige niveau:

- *Didaktisk teori og viden var tydeligt det felt hvor de studerende ikke havde et højt fagligt niveau.*
- *... Undervisning følger fælles mål, og det er så den, der søges inklusion imod. AUK modulet er dermed i udgangspunktet helt fraværende*
- *Det faglige niveau hos flere studerende var meget lavt. De manglede viden og forståelse og deres projekter var usammenhængende og overfladiske*
- *... mange studerende havde svært ved at nå op på højere taksonomiske niveauer. Det blev ofte berettende frem for analyserende.*

Indhold:

- *Opgaver og prøver er markant ens, da alle projekter drejer sig om inklusion i skolen. Analyserne har overvejende et individperspektiv, fx om en elev med diagnose, der søges inkluderet. Der savnes opmærksomhed på hele klassen og alle elever, som gruppe og læringsfællesskab.*
- *I stort set alle prøver fremstår det valgte undervisningsforløb uantastet...*

Praksisinddragelse:

- *De studerende synes at være mere optagede af at finde løsninger (hvilket var gode relevante interventioner) end at stille nye spørgsmål på bagkant af den nye viden, de har fået.*
- *Der er dog grund til at pege på at krav om praksisbeskrivelse kan forlede studerende til at bruge for meget tid på en beskrivende redegørelse og mindre tid på analyse.*

Fagområdets placering:

- *.... tidligt at afslutte LG efter 4. semester. Ser didaktikken som et syntesefag og bør derfor være placeret senere i uddannelsen.*

c) Med hensyn til fagområdets relevans i studiet er censorernes vurderinger og kommentarer entydigt positive.

Opmærksomhedspunkter

- De pædagogiske discipliner i LU skal løftes fagligt og evt. udprøves hver for sig med henblik på at sikre den faglige kvalitet; et solidt vidensgrundlag og et højt taksonomisk niveau.
- Kompetencer til at inddrage praksis i fagområdet skal styrkes.
- Fagområdet må ikke afsluttes for tidligt i uddannelsen.
- Der skal fokus på opretholdelse af krav om det maksimale antal anslag ved skriftlige delprøver samt pressede eksamensadministrationer.

Evt. andre forhold

En censor peger på et dilemma i forbindelse med praksisstudier og eksamen, som i kort form handler om, at en studerende fandt sig nødsaget til at anvende en bestemt didaktiske model, idet dette var et krav på skolen, og *ledelsen på praktikskolen havde bedt om læse opgaven efter eksamen*. Den studerende *vovede* derfor ikke at anvende en anden planlægningsmodel og *forholde sig kritisk*. Situationen kalder på et væsentligt opmærksomhedspunkt i forbindelse med praksisinddragelse på uddannelsen.

LÆRERENS GRUNDFAGLIGHED: KRISTENDOMSKUNDSKAB, LIVSOPLYSNING OG MEDBORGERSKAB (KLM)

Lakshmi Sigurdsson

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

I perioden 1. september 2021 – 31. august 2022 har der været 147 prøver, og der er udfyldt 141 censorrapporter. Der er i alt 156 beskikkede censorer i KLM. Censor-korpset er nogenlunde ligeligt fordelt på køn med 53,8% mænd og 46,2% kvinder. Aldersmæssigt er censorerne jævnt fordelt. Der er en noget højere andel af eksterne (65,4%) end interne (34,6%) censorer.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	81 (51,9%)
Med mindst en allokering	75 (48,1%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	54 (34,6%)
Eksterne censorer	102 (65,4%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	72 (46,2%)
Mænd	84 (53,8%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	27	44	50	27	7	156
Andel	0,6%	17,3%	28,2%	32,1%	17,3%	4,5%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 147

Antal censorrapporter: 141

Besvarelsesprocent: 95,9

Der er en ret høj andel af censorer uden allokering (51,9%), og fordelingen mellem eksterne og interne allokeringer har forskudt sig mod større ubalance. Hvor der sidste år blev allokeret 27,4% interne og 72,6% eksterne, er tallene i år 22,5% interne og 77,5% eksterne. I alt 80 censorer har været allokeret til de 147 prøveforløb, og seks af disse har varetaget 4 eller 5 prøver. Samlet set giver det indtryk af, at mange interne censorer stadig har udfordringer med at påtage sig censur, sådan som det også fremgår af rapporten *Interne censorer ved læreruddannelsen og varetagelsen af censur* (Censorformandskabet, januar 2022). Flere censorer giver udtryk for, at timenormen er utilstrækkelig. Ligeledes har flere oplevet, at antallet af eksamensdage ændres (til færre) kort før eksamen.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	18 (22,5%)
Eksterne censorer	62 (77,5%)

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Censorernes vurderinger er overvejende, at prøveforløbet i høj grad eller i meget høj grad lever op til bestemmelserne i studieordningen og bekendtgørelsen. Nogle censorer vurderer, at prøveformen ikke giver så stor mulighed for at komme rundt omkring kompetencemålene, hvorved nogle dele af faget (især det religionsfaglige/kristendomsfaglige) ikke inddrages. Andre fremhæver positivt, at kombinationen af skriftligt oplæg og mundtlig eksamination *giver mulighed for at formidle et stort stofområde og komme omkring i pensum*.

I nogle tilfælde efterlyser censorerne mere integration mellem fagets områder eller påpeger, at *de skriftlige opgaver ikke forholdt sig eksplicit til kompetencemålets fokus på religiøse, politiske, etiske og demokratiske udfordringer i skolen*. I forlængelse heraf formuleres et ønske om eksplicitering af pensum, sådan at censorerne med

ny læreruddannelse får indsigt i undervisningens indhold. Nogle peger også på, at de studerende har udfordringer med skriftlig formuleringsevne, herunder manglende sans for grammatik og tegnsætning.

Samarbejdet om prøven

Generelt er der positiv vurdering af samarbejdet. Der kan dog være grund til at skelne mellem de forskellige samarbejdsrelationer. Mange censorer fremhæver et positivt samarbejde med eksaminator, men der er også enkelte tilfælde, hvor det har været svært at nå til enighed enten om eksamensforløbet eller om karakteren. Flere steder er der kritik af den lokale eksamensadministration på grund af uklar eller sen kommunikation, manglende censorafregning og problemer med at tilgå opgaverne i WISEflow. En censor blev først ved eksamensstart adviseret om en opgave, som var blevet afvist pga. plagiat. En anden var blevet allokeret til 17 studerende på to dage, men endte med 6 studerende, hvoraf 2 ikke mødte frem. I et enkelt tilfælde havde der været uenighed vedr. overskridelse af længden (antal tegn) i den skriftlige opgave og muligheden for at afvise denne.

Faglig kvalitet

Den faglige kvalitet og det faglige niveau bliver overvejende vurderet som godt eller fortrinligt. Positivt fremhæver censorerne KLM som *en slags filosofikum af stor værdi for læreruddannelsen* og faget vurderes som *helt afgørende i forhold til at bibringe lærerstuderende viden om det større mål og med for uddannelsen.*

Nogle censorer nævner, at det er svært at *dække et så bredt alment dannende indhold på så kort tid/få timer.* Her går kritikken på, at nogle dele af faget slet ikke kommer i spil, og at de studerendes behandling af stoffet bliver overfladisk. Det kan fx gælde *et stereotyp syn på både kristendom og især islam uden brug af religionsfaglige begreber* eller *manglende viden om kristendommens reception i europæisk kultur- og samfundshistorie.* Andre kritiserer, at de studerende *stort set udelukkende refererer til sekundærlitteratur* (grundbog), og at flere *anvender tvivlsomme kilder* som vidensgrundlag. Men der er også eksempler på høj kvalitet i de skriftlige opgaver med en klar struktur og evne til at skelne mellem referencer til litteraturen og egne refleksioner, sådan at de studerende er klar over, at *der er forskel på at have 'snuset' lidt til fx Kant eller Løgstrup og så at have læst sig ind på hele værker.*

Grundlæggende fremstår KLM som et krævende, men også givende fag. Flere peger på, at faget kræver god tid til fordybelse. En censor opsummerer således, at *selv om faget er vanskeligt og svært*, har de studerende *arbejdet tilbundsgående med faget*. En anden pointerer, at *dygtige studerende får meget ud af faget*, mens de mindre dygtige *helt klart opfatter det som et svært fag - et abstrakt fag*. Positivt vurderes KLM som et fag, der *samler erkendelser fra andre fag i en helhed, der kan sætte perspektiv på professionen for den enkelte studerende*. Flere fremhæver også, at de studerende får rigtig meget at gå videre med i forhold til, hvorfor vi egentlig holder skole, og hvilke problemstillinger, der er i skolen.

Opmærksomhedspunkter

De kritiske bemærkninger vedr. de skriftlige opgaver kan give anledning til at styrke vejledningen og være tydelig i kravene til litteratur. Her er det også relevant at overveje formelle pensumkrav, som kan sætte en klar ramme for de studerende og give censorerne indsigt i, hvordan sammenhængen mellem fagets indholdsområder er behandlet.

I forhold til allokering er der fortsat behov for, at institutionerne i god tid giver klar besked om antallet af eksamensdage, ligesom der er brug for at styrke de interne censorers mulighed for at påtage sig censur.

Udblik til ny LU ved censorformanden

Videreførelsen af KLM i LU 2023 ligger i tråd med censorernes positive vurderinger af faget. Med den nye fagbetegnelse, *Livsoplysning: Kristendomskundskab, idéhistorie, medborgerskab og autoritet* vil det fortsat være vigtigt at sikre en tydelig sammenhæng mellem fagets fire indholdsområder, som også kommer til udtryk i prøven.

I årets censorrapporter problematiserer nogle censorer de lokale forskelle på, hvordan KLM-faget bliver forstået og tolket. Den større frihed til lokale toninger, som ligger i aftalen om ny læreruddannelse, må i forhold til *Livsoplysning: Kristendomskundskab, idéhistorie, medborgerskab og autoritet* balanceres med sammenhængen mellem fagets indholdsområder, sådan at der er ensartede forhold for de studerende ved prøven. En fælles pensumramme (hvilken type litteratur og hvilket omfang/sidetel) samt en beskrivelse af, hvordan der er arbejdet med sammenhængen i faget, kan derfor være hensigtsmæssig.

MADKUNDSKAB

Merete Vial

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Undervisningsfaget Madkundskabs nye censorkorps består af 25 censorer, heraf 7 nybeskikkede. Af de nybeskikkede er 3 interne – ansat ved en læreruddannelse. Fordelingen mellem interne og eksterne censorer er hhv. 11 og 14. Det reelle tal af interne er 9, hvilket svarer til lidt mere end en tredjedel af fagets censorkorps. Denne forskydning skyldes ansættelse på anden uddannelse i professionshøjskoleregi eller nylig pensionering. Fordeling mellem interne og eksterne skyldes få undervisere i faget ved læreruddannelserne. Ud af 13 undervisere er 9 beskikkede censorer.

Censorkorpset i Madkundskab har en klar overvægt af kvindelige censorer, næsten tre fjerdedele af korpset er kvinder. Aldersfordelingen er jævn.

I denne periode har 13 censorer været uden allokeringer, hvilket er lidt over halvdele. Denne andel er i år faldet ift. sidste år, hvor tallet lå på 20. En glædelig tendens som tilsvarende viser, at en større del af korpset har været aktive med mindst en allokering. Her er tallet gået fra 29% til 48% aktive censorer.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	13 (52,0%)
Med mindst en allokering	12 (48,0%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	11 (44,0%)
Eksterne censorer	14 (56,0%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	18 (72,0%)
Mænd med	7 (28,0%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	5	8	5	4	2	25
Andel	4,0%	20,0%	32,0%	20,0%	16,0%	8,0%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 34

Antal censorrapporter: 33

Besvarelsesprocent: 97,1

I perioden 1. september 2021 til 31. august 2022 har der været afholdt 34 prøver i Madkundskab med i alt 311 studerende. Det er en forøgelse af både antallet af prøver samt antallet af studerende med hhv. 35% og 26% i forhold til året før.

Den kraftige forøgelse af antallet af prøver skyldes bl.a., at flere prøver blev delt op i endags censorater for at få dem besat. Ligeledes var det nødvendigt at foretage 4 ad hoc allokeringer af samme grund. En af forklaringerne på dette problem skyldes, at mange eksaminer falder i samme uger. Eksempelvis kan nævnes 8. juni, hvor der var i alt 57 studerende til madkundskabseksamen. Det svarer til, at 26% af alle eksaminer i juni 2022 var placeret på 1 dag ud af junis 28 eksamensdage. Denne koncentration af eksamener skabte udfordringer i at finde censorer til alle prøveforløb. Et ønske fra Censorformandskabet er, at professionshøjskolerne afstemmer eksamensdatoer.

Forøgelsen af studerende kan skyldes flere faktorer og generel større efterspørgsel på faget. Men en årsag kan også være, at faget nu gennem nogle år har været udbudt på flere undervisningssteder på de fleste professionshøjskoler. Ligeledes har de store professionsskoler øget antallet af hold.

Hvis stigningerne i antallet af prøver og studerende fastholdes eller øges vil behovet for censorer ligeledes øges. Sammenholdt med det faktum, at en stor del af de interne undervisere i faget allerede er censorer og også selv afholder prøver, vil det

fortsat blive udfordrende at få alle prøver besat med beskikkede censorer jf. ad hoc allokeringerne dette år. På trods af at tallet nedenfor viser en nogenlunde ligelig fordeling i brugen af interne og eksterne censorer, gælder dette ikke, hvis det sammenholdes med antallet af prøver. Her viser fordelingen, at 66% af prøverne er bedømt af eksterne censorer, én ekstern censor har taget 30% af alle bedømmelser. Dette understreger yderligere fagets problem med at skaffe censorer.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	8 (47,1%)
Eksterne censorer	9 (52,9%)

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Overordnet vurderer alle, at prøveformen lever op til bestemmelserne i studieordning og bekendtgørelse. Alle svarer hhv. *god og fortrinlig* eller *i høj grad og i meget høj grad* – alt efter spørgerammens udformning i hhv. vinter 21/22 og sommeren 22. Eksempelvis: *Prøveforløbet lever op til bestemmelserne i studieordningen samt bekendtgørelsen. De studerende havde rig mulighed for at udfolde fagets kompetencer herunder også fagets videns- og færdighedsområder.*

Prøveformen

Næsten alle, ca. 95%, udtaler sig positivt om prøveformen, hvilket udtalelser som disse viser:

- *Da prøveformen er meget alsidig med 4 forskellige delprøver, giver den rig lejlighed til at komme bredt omkring kompetencemålene.*
- *Da eksaminanderne via de 4 delprøver bliver tvunget rundt omkring flertallet af kompetence-målene, er mulighederne for at understøtte målene betydelige*
- *Prøvens fire elementer sikrer, at der kan eksamineres dybt og bredt i forhold til kompetencemålene.*

I nogle af de kvalitative begrundelser for vurderingerne uddybes svarene en smule. Flere kommenterer delprøve 2, præsentrationsportfolio, med både positive og negative bemærkninger. I den negative ende blev der igen i år bemærket, at portfolios af stort omfang er *umuligt at inddrage på ordentlig vis, da det ikke er muligt kvalificeret at skimme over 50 sider i løbet af eksaminationen.* Til de negative bemærkninger

hører også, at ikke alle professionshøjskoler arbejder aktivt med portfolio, hvis ses af følgende: *De studerendes arbejde med portfolio og deres læring i den forbindelse er meget sparsom, og det virker som om portfolio ikke prioriteres i modulerne. KP nævnes i den forbindelse et par gange med bemærkning om, at Ift. de fire delprøver, kan KP overveje hvordan de bruger porteføljedelprøven bedst mulig.*

I den positive ende nævnes modsat portfolioens kvalitet, når det lykkes at inddrage den i eksamenen på kvalificeret vis, som citatet her viser: *... med præsentationsportfolie indeholdende udvalgte dele relevante for den valgte problemstilling, som de studerende inddrog aktivt inddrog i den mundtlige eksamination, hvilket delvis opvejede problematikken ift. at man som censor og eksaminator har svært ved at nå gennem præsentationsportfolien.*

De positive bemærkninger knytter sig til, at portfolio indeholder udvalgte arbejder til den valgte problemstilling samt at portfolien er visuel. Disse to forhold gør portfolien overskuelig og håndterbar, når præmissen er, at den først er tilgængelig på prøvedagen. Formen er derfor af stor betydning for mulighed for en retfærdig bedømmelse af delprøve 2.

Samarbejdet om prøven

Overordnet er der stor tilfredshed med samarbejdet på alle planer. Det store flertal af censorerne beskriver samarbejdet med eksaminator som *fortrinligt eller godt*. I den forbindelse nævner et par stykker formødet med eksaminator som en god start på samarbejdet.

Samarbejdet med administration har overvejende været godt. Generelt udtrykkes der tilfredshed hermed. Som nævnt i indledningen har enkelte administrationer været under pres. Specielt udtalelser ang. KP viser en administration i problemer. Nogle censorer har haft svært ved at komme i kontakt med administrationen, her er eksaminator trådt til og hjulpet med svar og oplysninger. Ligeledes nævnes problemer med WISEflow, flere eksamener blandet sammen i et flow, hvilket forvirrer og besværliggør adgangen til de rette opgaver, hvilket følgende citat er et eksempel på:

Senere modtog jeg et flow med 42 eksaminand-navne, selv om det af allokeringsmailen fremgik, at det estimerede antal var 13. Efter at WiseFlow har ændret procedure, således at man ikke længere kan downloade alle skriftlige afleveringer på én gang, blev det et stort ekstra-arbejde. En anden eksaminator skrev, at hun i sit flow kunne se, at jeg skulle være hendes censor, selv om det ikke var tilfældet.

Faglig kvalitet

Spørgsmålet om kvalitet omhandler både fagets vidensgrundlag og fagligt niveau og indhold. For vurderingerne af faglig kvalitet gælder det overordnet, at de fleste kvantitative svar viser tilfredshed med det faglige niveau om end det er svingende.

A. Vidensgrundlaget

I kommentarerne nævnes fagets brede vidensgrundlag. Det stiller store krav til de studerende. Specielt fagets naturvidenskabelige viden udfordrer de studerende.

- *De studerende kunne meget, men der var også faglige huller. Men umiddelbart ikke mere end man måske kan forvente med det store pensum.*
- *Faget og dets vidensgrundlag er dog meget bredt og derfor vanskeligt for nogle studerende at nå i dybden med. Især den naturvidenskabelige del ses som svær.*
- *Den faglige kvalitet af videngrundlaget var generelt god, mens flere af eksaminanderne ikke havde styr på deres naturvidenskabelige basis-begreber.*

En enkelt censor rejser spørgsmålet om fagets videns og indholds relevans ift. aftagerfeltet. I kommentaren sættes der fokus på håndværket og fagligt niveau af dette. Håndværksudøvelse har også fanget opmærksomheden hos en anden censor.

- *Spørgsmålet om, hvorvidt man som minimum kan lave mad som madkundskabslærer, kunne være interessant at sætte fokus på. Man fornemmer at ambitionen(politisk) for faget er højt, hvilket gør at de studerende tilegner sig viden og færdigheder, som formentligt er svær at udfolde tilstrækkeligt i deres kommende praksis. En kritisk stillingtagen til om fagets niveau og indhold er compatible med den praksis de studerende skal varetage kunne være anbefalelsesværdigt.*
- *Det kunne være ønskværdigt at faget i endnu højere grad var tilkoblet de virkeligheder som findes ude i praksis.*

- *Det teoretiske niveau i uddannelsen er højt, men det er nødvendigt med velfunderede undervisere, for at skabe den fornødne respekt om faget i folkeskolen. De praktiske kompetencer forventes de studerende at opøve udenfor skoleregion.*

Udtalelserne kommer fra eksterne censorer med afsæt i aftagerfeltet og understreger fagets kerne, at koble teoretisk viden med praktisk kunnen. Det kræver øvelse i begge dele og tid dertil. Det vækker bekymring, hvis aftagerfeltet ikke ser mulighed herfor i læreruddannelsen med nuværende rammer for undervisningsfag. At lære et håndværk kræver fordybelse og tid, men håndværksmæssig kunnen er en forudsætning for at kunne udfolde fagets intention og mål om en stærk kobling mellem teori og praksis. Den anden udtalelse peger på fagets dilemma på læreruddannelsen - tiden til at lære fagets flerfaglige vidensgrundlag i sammenhæng med håndværket. Begge udtalelser peger ind i skolen, hvor faget de seneste år har haft øget fokus på at koble teori med praktisk håndværk grundet indførelse af obligatorisk valgfag med prøve. Opøver de studerende ikke solid håndværksmæssig erfaring gennem undervisningsfaget, bliver det svært for kommende madkundskabslærere at opfylde den politiske ambition for obligatorisk valgfagsprøve i folkeskolen.

B. Fagets niveau og indhold

I forlængelse af ovenstående er der generel tilfredshed med fagligt niveau og indhold.

I de skriftlige kommentarer peger få censorer på litteraturbrug i det skriftlige prøveprodukt - delprøve 1. Her nævnes ringe brug af referencer, herunder brug af forskningsinformeret og -baseret litteratur. Men en del fremhæver også højt fagligt niveau.

- *Den faglige kvalitet var fortrinlig - ville dog ønske mig mere udbredt brug af forskningsartikler /-resultater i opgaverne.*
- *Der kunne dog ønskes større inddragelse af forskningsresultater i de skriftlige opgaver.*
- *ville gerne se en større inddragelse af madkundskabs- madkundskabsdidaktiske kilder i den skriftlige opgave, da det er deres undervisningsfag.*
- *Fagområdets faglige niveau var af høj klasse.*

Opmærksomhedspunkter

Opsamlende har tre punkter fået særlig opmærksomhed i rapporten. Det drejer sig om:

- *Hvorvidt det nuværende censorkorps kan klare den forøgelse i antallet af prøver, som har fundet sted de sidste par år.*
- *At prøvens delprøve 2, præsentationsportefølje, stadig ikke har fundet en plads i eksaminationen alle steder. Her bør portfolios form og formelle status afklares, når den tæller med i bedømmelsen.*
- *At koblingen mellem teoretisk viden og håndværksmæssig kunnen er en forudsætning for at blive en god madkundskabslærer. Det bør indgå i revision af læreruddannelsen, hvordan undervisningsfaget understøtter denne kobling.*

MATEMATIK

Kaj Østergaard

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

I efteråret 2021 blev der beskikket 84 censorer i matematik til den næste fireårige periode, som løber fra 1. februar 2022 til 31. januar 2026. Aldersfordelingen ligner den, der har været ved de seneste allokeringer, men der er denne gang allokeret lidt flere kvinder end mænd. Der er en stort set ligelig fordeling mellem interne og eksterne censorer.

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	45 (53,6%)
Eksterne censorer	39 (46,4%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	50 (59,5%)
Mænd	34 (40,5%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	1	11	21	27	18	6	84
Andel	1,2%	13,1%	25,0%	32,1%	21,4%	7,1%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Der er afholdt 64 kompetencemålsprøver i matematik, hvoraf der er skrevet censor-rapporter i de 63. Det er rigtig flot. Det er helt afgørende for kvaliteten af evalueringen af prøverne, at vi får tilbagemeldinger fra alle censorer - tak for det.

Langt de fleste censorer er blevet allokeret via den normale allokeringsprocedure. Kun i tre tilfælde har der været behov for yderligere tiltag, til to af disse er der allokeret censorer ad hoc.

34 af de 84 beskikkede censorer (40,5 %) har været allokaret til en eller flere prøver. Dette tal har været faldende siden 2017, hvor det var 49,4 %, dog med en lille stigning fra sidste år, hvor det var 37,1 %.

Igennem de sidste år har Censorformandskabet haft fokus på fordelingen mellem eksterne og interne censorer. Efter at andelen af interne censorer ved prøverne var faldende gennem nogle år, har den de sidste tre år ligget på cirka en tredjedel, på trods af at de interne censorer udgør cirka halvdelen af censorkorpset. Kun 28,9 % af de interne censorer er blevet allokaret i perioden, hvorimod det er 61,5 % af de eksterne.

Som nævnt i tidligere censorberetninger er det ikke et problem for kvaliteten af censuren. Det er derimod et problem for læreruddannelsen, hvor underviserne går glip af den gensidige inspiration og erfaringsudveksling, som finder sted ved censuropgaver.

For at afdække eventuelle barrierer og forklaringer på, at de interne censorer ikke allokeres så ofte som de eksterne, har Censorformandskabet gennemført en survey-undersøgelse blandt samtlige interne censorer i læreruddannelsen. Censorformandskabet vil fortsat følge situationen nøje og, i samarbejde med LLN, overveje forslag til tiltag, som kan forbedre mulighederne for, at de interne censorer i højere grad bliver allokaret i fremtiden.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

96,8 % af censorerne svarer, at prøveforløbet 'i høj grad' eller i 'meget høj grad' lever op til bestemmelserne i studieordningen og bekendtgørelsen. Der er mange positive kommentarer om prøveforløbet, fx:

- *Prøven blev afviklet i fuld overensstemmelse med bekendtgørelse og studieordning.*

Prøveformen

Alle censorer på nær én svarer, at prøveformen 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' understøtter udprøvningen af kompetencemålene. Også her er der rigtig mange positive tilkendegivelser, fx:

- *Den skriftlige og mundtlige prøvedel giver eksaminanderne gode muligheder til at vise i hvilken grad de opfylder kompetencemålene inden for de fire kompetenceområder.*

Selv om der grundlæggende er tilfredshed med prøveformen, udtrykker mange censorer bekymringer over, at den skriftlige prøve er blevet en hjemmeprøve. Bekymringerne er i flere tilfælde kommet af oplevelser, hvor censor og eksaminator har haft mistanke om, at de studerende har kommunikeret uretmæssigt uden dog at kunne bevise det. Eksempler på udtalelser fra censorer:

- *Det er problematisk at den skriftlige prøve er ændret til en hjemmeprøve uden betydelig ændring i prøvens format og indhold. En sådan ændring (som ikke længere skyldes coronarestriktioner) kræver større ændringer i formatet.*
- *Det er et problem, at den skriftlige prøve er en hjemmeprøve. Det er generelt for nemt at snyde og for svært at opdage. Det giver urimelige vilkår for de studerende - også alle dem, der ikke snyder, men som er vidende om medstuderendes snyd. Det er blevet klart bedre med de nye mere åbne spørgsmål, men problemet er på ingen måde løst.*
- *Den skriftlige prøve går mod mere åbenhed i spørgsmålene, hvilket jeg bifalder. Valget om at gøre prøven til en hjemmeprøve er dog problematisk, da det er meget vanskeligt at afdække med sikkerhed om de studerende kommunikerer indbyrdes undervejs.*

På denne baggrund foreslår nogle censorer, at den skriftlige prøve udvikles videre, så muligheden for og gevinsten ved at kommunikere uretmæssigt minimeres.

Samarbejdet om prøven

61 censorer vurderer samarbejdet med eksaminator, uddannelsesadministration, censorformandskabet og censorsekretariatet som godt eller fortrinligt, de to sidste vurderer 'middel'. Det suppleres af rigtig mange positive kommentarer, som fx:

- *Både informationer fra institutionen samt eksaminator er foregået fuldstændig gnidningsfrit.*

Der er enkelte kritiske røster omkring brugen af WISEflow og samarbejdet med eksamensadministrationen, blandt andet omkring bookning af hotel, men det er få enkelttilfælde i et generelt meget positivt billede.

Faglig kvalitet

Censorernes vurdering af den faglige kvalitet ved prøverne i forhold til fagets vidensområde er langt overvejende 'fortrinlig' (44,4 %) og 'god' (42,9 %). Der er dog også en mindre gruppe på 11,1 %, som vurderer 'middel' og 1,6 %, som vurderer 'jævn'.

Flere censorer fremhæver specielt inddragelsen af fagdidaktisk viden og forskning, fx:

- *De studerende virkede godt klædt på i forhold til fagets didaktiske side. De havde kendskab til mange forskellige didaktiske teorier og kunne anvende disse i faglige sammenhænge dog på forskellige niveauer (individuelt).*
- *Høj kvalitet hvor både dansk og international forskning/litteratur blev sat i spil. De studerende anvendte velbegrundede teorier, der fint støttede deres praksisvalg.*

85,7 % af censorerne vurderer den faglige kvalitet i forholdt til fagets faglige niveau og indhold som 'fortrinlig' eller 'god', 9,5 % vurderer 'middel' og 4,8 % 'jævn'.

Mange skriver korte, positive kommentarer, men der er også en hel del, som er bekymrede for det matematikfaglige niveau. Eksempler på udtalelser:

- *Det er lidt tvedelt. Det pædagogiske grundlag er fint, og de studerende har en god bred viden indenfor de forskellige teorier. På det matematiske plan er jeg lidt mere forbeholdende. En del studerende har problemer med at løse simple opgaver (f.eks. brøkgregning og ligningsløsning).*
- *De studerendes faglige niveau var lavere end forventet. Mange af de studerende havde svært ved at arbejde deduktivt med matematik og de havde en instrumentel tilgang til nogle af emnerne.*
- *Det matematikfaglige niveau på læreruddannelsen er generelt for lavt - ikke specifikt ved denne prøve, men generelt. Det er helt afgørende, at kravene til det matematikfaglige niveau hæves betragteligt i forbindelse med indførelse af ny læreruddannelse.*

Det generelle billede er således, at både det fagdidaktiske og det matematikfaglige niveau er tilfredsstillende, men der en del kritiske udtalelser om det matematikfaglige niveau, hvorimod der kun er positive ytringer om det fagdidaktiske niveau.

Opmærksomhedspunkter

1. Den skriftlige prøve som hjemmeprøve.

Selv om den skriftlige prøve er ændret for at imødegå nogle af problemerne ved at afholde den som hjemmeprøve, udtrykker mange censorer hård kritik. Ud over det problematiske i, at studerende kan opnå en uretmæssig god bedømmelse, peger censorerne på to forhold:

- *Når det er for let at snyde og for svært at opdage, er der risiko for, at tilliden til og respekten for prøven og uddannelsen falder både blandt de studerende og i almindelighed.*
- *Studerende, der er vidende om medstuderendes snyd, bliver bragt i en urimelig situation, som skaber utryghed og mistillid.*

2. De interne censorer allokeres væsentligt sjældnere end de eksterne. Censorformandskabet har stadig fokus på denne problemstilling og følger udviklingen nøje. Vi vil sammen med LLN drøfte forskellige tiltag, der kan gøre det mere attraktivt for interne censorer at tage censuropgaver.

3. Censorerne vurderer den fagdidaktiske kvalitet til at være langt højere end den matematikfaglige.

Dette er en tilbagevendende problemstilling, som vi fortsat skal være opmærksomme på, og som bør overvejes i forhold til udmøntningen af den nye læreruddannelseslov.

Andre forhold

Nogle enkelte censorer kommenterer, at præstationerne ved den skriftlige og den mundtlige prøve skal bedømmes samlet. Der er både censorer, der argumenter for at beholde denne ordning, og censorer der argumenterer for, at de to præstationer skal bedømmes særskilt. En enkelt censor nævner, at der er usikkerhed om, hvordan man skal bedømme en studerende, som præsterer meget forskelligt til de to prøver:

- *Prøveformen er god, men der er en usikkerhed i hvordan en dårlig skriftlig prøve sambedømmes med en god mundtlig præstation.*

Ved prøverne i den nye læreruddannelse skal de to prøver bedømmes særskilt.

MUSIK

Christian Vardinghus-Nielsen

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Grundlaget for beretningen er 17 censorrapporter fra 17 kompetencemålsprøver i undervisningsfaget musik. Censorberetningen dækker over perioden fra 1. september 2021 – 31. august 2022.

CENSORKORPS

Der er 47 beskikkede censorer i undervisningsfaget musik fordelt på 21 interne og 26 eksterne censorer. De 17 prøver i faget er dækket af 15 censorer, hvilket betyder at 68,1% af fagets censorkorps ikke har været allokeret i indeværende år. Der har været interne censorer ved fire af prøverne og eksterne censorer ved de resterende 13. Det giver en procentfordeling på hhv. 23,5% og 76,5% for eksterne censorer. Endnu engang kan det konstateres, at der er en betydelig overvægt af eksterne censorer. Det skal også bemærkes, at det procentvise antal af beskikkede eksterne censorer er steget fra 50,9% i sidste periode til 55,3% i indeværende periode. Der er cirka lige mange kvinder (48,9%) og mænd (51,1%) i korpset.

Beskikkede censorer: 47

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	34 (72,3%)
Med mindst en allokering	13 (27,7%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	21 (44,7%)
Eksterne censorer	26 (55,3%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	23 (48,9%)
Mænd	24 (51,1%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	3	11	12	20	1	47
Andel	6,4%	23,4%	25,5%	42,6%	2,1%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 17

Antal censorrapporter: 17

Besvarelsesprocent: 100

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	4 (26,7%)
Eksterne censorer	11 (73,3%)

Statistik på årets prøver i undervisningsfaget

Der har været 17 prøver med 133 dimittender i undervisningsfaget musik. Det er et bekymrende fald i dimittender med musik, da der sidste år (2021) blev uddannet 147 lærere med musik. De sidste års statistik ser således ud: 2015 - 205, 2016 - 176, 2017 - 152, 2018 - 125, 2019 - 141, 2020 - 141 dimittender. Sammenholder man disse tal med efterspørgslen på nyuddannede musikundervisere i folkeskolen, kan man lige som det foregående år konstatere, at der er et problem. Der bliver ikke uddannet tilstrækkeligt mange til at dække behovet. Flere professionshøjskoler taler igen om manglende rekruttering til faget.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

(Vurdering af prøveforløbet)

Der er afleveret 17 censorrapporter ud af 17 mulige, så det må siges at være tilfredsstillende. Mange af censorerne giver kvalitative og uddybende kommentarer, men der er stadig en del, som nøjes med at skrive ok, godt eller fint. Censorerne opfordres derfor igen til at give uddybende kommentarer. Der er en udbredt tilfredshed hos censorerne omkring de formelle rammer og prøveformen. Her er et par relevante kommentarer til prøveforløbet:

- *Den tredelte eksamensform i musikfaget giver de lærerstuderende god mulighed for at vise de forskelligartede kompetencer der kræves som musiklærer. En håndværksmæssig og praktisk del og en skriftlig (akademisk) del der indeholder didaktiske overvejelser og refleksioner samt handleplaner.*
- *Det er enormt vigtigt at holde fast i den brede praktiske prøve, da disse kompetencer er helt afgørende for en god musikundervisning i skolerne.*
- *Prøveforløbet i musik er omfattende og indeholder mange forberedelsestunge delelementer. De studerende viser et rimelig bredt repertoire af deres kompetencer, både teoretisk, ledelsesmæssigt og praktisk på flere områder.*

Samarbejdet om prøven

Der er overvejende positive tilkendegivelser i forhold til samarbejdet med eksaminator og professionshøjskolerne. Enkelte oplever sene udmeldinger omkring adgang til WISEflow, hvilket giver problemer med at nå at læse materialet inden kompetencemålsprøven.

- *Super samarbejde og diskussioner med eksaminatorer omkring vurdering og andet. Administration er altid søde og hjælpsomme:)*
- *Alt gik som forventet. Det var alt i alt en rigtig god oplevelse, særligt da det var min første gang som censor gennem Professionshøjskolernes censorsekretariat.*
- *For mit vedkommende var der en del problemer med den administrative del. Jeg fik først den korrekte anvisning til WiseFlow og dermed til synopserne dagen inden prøverne startede. Heldigvis kom jeg igennem til en af lærerne i pinsen, så jeg midlertidigt kunne få synopserne på mail / pdf. Men det blev en presset pinse ...*

Faglig kvalitet

Vurderinger stritter lidt i hver sin retning. Hos nogle censorer er vurderingen af viden grundlaget hos de studerende ok, mens den praktiske del er mangelfuld. Hos andre censorer er oplevelsen direkte modsat. Det påpeges bl.a. at studerende uden forudgående instrumentale færdigheder lades i stikken i form af manglende ressourcer til fordybelse i de færdighedsmæssige discipliner som klaver og sang.

- *Nogle studerendes indgangsniveau til musikfaget er tilsyneladende lavt, og det lader ikke til, at der er tilstrækkelig undervisning - især i de individuelle discipliner sang og klaver - til at kunne opveje dette.*

- *Jeg kunne ønske mig en mere praksis-nær undervisning på læreruddannelsen, og at de studerende gentagne gange på forskellige måder fik lov at prøve kræfter med en rigtig skoleklasse. Jeg er betænkelig ved, hvor mange af de studerende, der, trods deres faglighed, vil blive chokeret af virkelighedens skoleverden.*
- *I forhold til vidensgrundlag, den skriftlige opgave, det mundtlige oplæg og de praktiske færdigheder, som de studerende skal beherske, ser jeg uoverensstemmelse mellem antallet undervisningstimer, som de studerende og lektorerne har til rådighed, og det faglige niveau, som det kræver at bestride et arbejde som musiklærer.*
- *Med det aktuelle timetal til de respektive praktiske discipliner, er det urealistisk at opnå reelt brugbare kompetencer.*
- *Men det handler jo nok om, at der ikke er tid til at lære, hvad der er behov for at lære.*

Opmærksomhedspunkter

- Det må igen pointeres at der stadigvæk generelt er stort fokus på de manglende ressourcer til fordybelse i de færdighedsmæssige discipliner som klaver og sang. En styrkelse på dette område efterlyses.
- Undervisningsfaget bør strække sig over mere end et år – tid til at lære et håndværk.

Bacheloreksamen omtales andetsteds i denne beretning. I musik har der været 17 prøver med i alt 45 studerende – det er et lille fald fra 49 studerende sidste år, men en stigning fra 2020, hvor der var 33 studerende, som skrev i musik.

Censorformandens opfordringer:

- At der i lighed med de seneste års anbefalinger afsættes og sikres tilstrækkelig tid til, at den studerende kan opnå et højt niveau i sang og instrumentale færdigheder på alle professionshøjskoler.
- At kompetencemålsprøven tilrettelægges således at censor har reel mulighed for at bedømme den studerendes niveau i forhold til prøvebestemmelserne. Altså at prøven afspejler prøvebeskrivelsens indhold og giver mulighed for både at vurdere det håndværksmæssige, det metodisk-pædagogiske og didaktiske niveau.
- At musikfaget på professionshøjskolerne strækker sig over mere end et år.

- At man iværksætter praksisnære undervisningsforløb med klasser i folkeskoler, hvor der indgår både studerende, folkeskolelærere, skoleelever og læreruddannelseslærere.
- At der fra professionshøjskolerne bliver rettet op på for sent WISEflow-adgang til censorerne. Det giver uanstændige arbejdsvilkår og svækker eksamens validitet.
- At udviklingen i musikfaget i det hele taget følges meget nøje, det er meget bekymrende med det lave (måske det laveste nogensinde) antal dimittender (133) med musik.

NATUR/TEKNOLOGI

Jens Jakob Ellebæk

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i natur/teknologi (NT) består af 59 censorer, hvor der er ca. 56% interne og 44% eksterne. Her er 61% mænd og 39% kvinder, som er en forbedring i forhold til forrige periodes censorkorps. Det bør dog fortsat være et fokus at få en mere ligelig fordeling af kønnene i censorkorpset.

Det er samtidigt bemærkelsesværdigt, at 83% af censorerne i korpset er over 50 år, som er en stigning i forhold til forrige censorkorps. Der bør være fortsat opmærksomhed på at få yngre censorer ind i korpset.

Ligesom vi har set det de seneste år, er der igen i år en tendens til, at interne ikke allokeres i det omfang som deres fordeling i korpset tilsiger. Således har eksterne taget ca. 67% af prøverne, mens interne kun har taget ca. 33%. I indeværende år har det dog samtidigt vist sig, at de eksterne er gode til at tage censur med forholdsvist få studerende. Hvis vi således udregner antal studerende pr. censor, så har de eksterne taget ca. 58% af de studerende og de interne ca. 42%. Det er dog stadig for få i forhold til den fordeling, de interne udgør af censorkorpset.

Beskikkede censorer: 59

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	45 (76,3%)
Med mindst en allokering	14 (23,7%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	33 (55,9%)
Eksterne censorer	26 (44,1%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	23 (39,0%)
Mænd	36 (61,0%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	3	7	21	22	6	59
Andel	5,1%	11,9%	35,6%	37,3%	10,2%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 20

Antal censorrapporter: 20

Besvarelsesprocent: 100

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	5 (33,3%)
Eksterne censorer	10 (66,7%)

Der har været 20 prøver og 168 studerende til prøve i faget i indeværende periode. Det er en væsentlig nedgang i forhold til de seneste år under LU13 (254 i 2020-21, 198 i 2019-2020, og 205 i 2018-2019), og vel at mærke meget færre end i perioden under de to seneste bekendtgørelser for læreruddannelsen (LU07 og LU98 på ca. 350-600 studerende/år). Hvad det usædvanligt lille antal studerende, som har taget undervisningsfaget NT i indeværende år, skyldes er uklart, men i et fag som NT, hvor undervisningsfagsdækningen i folkeskolen er meget lav, er det bekymrende.

Karakterfordelingen har i lighed med de seneste år ikke været mulig at tilgå i perioden, da fejlene med karakteropgørelserne ikke er blevet udbedret endnu.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Censorerne i årets censorrapporter angiver høj grad af tilfredshed med prøveforløbet og prøveforløbets overensstemmelse med studieordning og bekendtgørelse.

Der er således 9 censorer, som angiver 'i meget høj grad', 7 censorer 'i høj grad' og 4 censorer, som ikke svarer. Også de kvalitative udsagn fra censorerne gav udtryk for en høj grad af tilfredshed med prøveforløbets muligheder for at leve op til bekendtgørelse og studieordning, men der var også flere interessante tilkendegivelser fra censorerne, som sætter spørgsmål ved dele af prøveformen. 4 censorer har således givet udtryk for en manglende sammenhæng mellem prøveformens to delprøver. Her skriver to censorer, som udtrykker for eksemplariske citater i denne sammenhæng:

De to dele af prøven er i for ringe grad sammenhængende, men anden del med kombinationen af mundtlig og praktisk prøve giver et godt grundlag for bedømmelse af opfyldelse af kompetencemålene.

Og

De to prøvedele i N/T (mundtlig og skriftlig) kan komme til at fremstå som adskilte elementer uden sammenhæng...

Meget tyder således på, at der flere steder endnu ikke har indfundet sig en praksis omkring udprøvningen, hvor den skriftlige og den mundtlige delprøve komplementerer hinanden og tilsammen udgør et godt grundlag for at demonstrere den studerendes kompetencer. Men samtidigt ses prøveformen at fungere tilfredsstillende på andre læreruddannelser, hvor prøverne netop lader de studerende vise forskellige dele af deres kompetencer. Her skriver en censor eksempelvis:

Kombinationen af et skriftligt produkt og mundtlig præsentationen/diskussion fungerer meget godt i forhold til vurdering af opgavens kvalitet. Der skulle være mulighed for at vurdere eksaminandernes viden om hovedemnet og en konkret undervisningsplan præsenteret som en del af eksamen.

Og en anden komplementerer:

I betragtning af, at eksaminanderne var fungerende lærere, er prøveformen særdeles informativ for en korrekt bedømmelse.

Samlet set ser prøveformen med de to delprøver ud til at fungere tilfredsstillende, men med det in mente, at nogle læreruddannelser med fordel kunne understøtte de studerendes brug af særligt den skriftlige delprøve yderligere.

Et andet tema i årets kvalitative censorudsagn i rapporterne omkring prøveformen er demonstrationen af de studerendes naturfaglige kompetencer. Her skriver en censor:

... De studerende kommer nemt i tvivl om, hvor de skal demonstrere deres naturfaglige basisviden. Skal det være både i den mundtlige og skriftlige del, eller skal det "gemmes" til den mundtlige del.

Og en anden censor på lignende vis:

På det pågældende UC har man valgt, at de studerende indleder den mundtlige prøve med en gennemgang af det naturfaglige emne (fag-fagligt). Det kan have fordele og ulemper. Det sikrer, at der kommer fokus på den naturfaglige viden, og der er lejlighed til at spørge ind til det, på den anden side kan det virke en smule stereotyp og som udenadslære.

Dette kunne tyde på, at demonstrationen af de studerendes naturfaglige kompetencer ikke har fundet en klar plads i prøveformen. De studerende er tilsyneladende i tvivl om, hvor disse kompetencer skal vises, og man kunne måske ønske sig, at dette bliver mere tydeligt ekspliciteret i en revision af prøveformen, som vi må formode den nationale faggruppe arbejder med, og som formentlig vil være helt naturlig i forbindelse med en evt. kommende revision af læreruddannelsen.

Samarbejdet om prøven

Der er høj grad af tilfredshed med samarbejdet omkring prøveforløbene, hvor ca. 70% af censorerne svarer 'fortrinligt' i forhold til dette spørgsmål. De resterende 30% af censorerne har enten svaret 'godt' eller ikke afgivet et svar. Men kvantitative data som her kan jo sagtens skjule flere forhold, som først kommer til syne i de kvalitative data. Her skriver en censor eksempelvis: *Samarbejdet med eksaminator var fint. Jeg har fået tilsendt en allokeringsmeddelelse og skal selv finde opgaver i WISEFLOW og*

diverse afregningsblanketter på UC Syds hjemmeside, så man kan vel dårligt snakke om samarbejde.... Selvom samarbejdet med eksaminator angives som 'fint' her, så er pågældende censor tilsyneladende ikke begejstret for eksamensadministrationens manglende servicering, hvor censor selv skal lede på hjemmesider for at finde afregningsblanketter mv. Det er her værd at bemærke, at de fleste professionshøjskoler i dag har alle dokumenter liggende tilgængelige på WISEflow, hvilket fra et censorformandsperspektiv burde være standard alle steder, så censor ikke skal bruge unødigt tid på administration. Tid og aflønning nævnes hvert år af censorerne som utilstrækkelig, hvor ekstra administration blot forværrer disse betingelser.

Faglig kvalitet

Vurderingen af uddannelsens faglige kvalitet er lidt mere flertydig. Rapporterne viser en lidt usædvanlig spredning mellem de kvantitative vurderinger, hvor 30% svarer 'fortrinlig, 35% 'god', 10% 'middel og 5% 'jævn'. Spørgsmålet er dog, om validiteten af denne del af censorrapporterne er tilstrækkelig til, at vi kan udlede noget meningsfuldt herudaf. Af de kvalitative udsagn ser man således, at flere censorer tydeligvis ikke besvarer spørgsmålet i forhold til et udsagn om "uddannelsens kvalitet", men besvarer det i forhold til de studerende, prøven aktuelt har omhandlet. Der var således flere udsagn, som kun rettede sig mod de netop gennemførte prøver, og ikke på en mere generel vurdering af uddannelsens kvalitet på baggrund af eksempelvis de formelle styringsdokumenter bag læreruddannelsen og undervisningsfaget NT. Vi bør således i Censorformandskabet overveje, om ikke spørgsmålene kan omformuleres eller helt udgå i næste periodes censorrapporter.

Opmærksomhedspunkter

Det er nu mange år i træk, at vi i natur/teknologi beretter om en tendens til, at interne ikke allokeres svarende til den fordeling, de har i censorkorpset. Fra et censorformandsperspektiv er det særdeles bekymrende, når interne ikke allokeres, og kvalitetssikringen mindskes som et resultat af, at gensidige erfaringsudvekslinger mellem censorer fra forskellige institutioner ikke finder sted. Bedre vilkår og muligheder for interne bør være et afgørende anliggende for beslutningstagere at sætte fokus på nu.

Derudover er der i år to temaer, som træder frem i de kvalitative data. Et tema omkring *udnyttelse af - og sammenhængen mellem - delprøverne*, hvilket også tidligere

år har været angivet som en udfordring. Det har således ofte været angivet, at enkelte professionshøjskoler tilsyneladende ikke har tilstrækkeligt fokus på særligt den skriftlige delprøve. Fra et censorformandsperspektiv er det forventeligt, at de første gennemløb af en ny prøveform ikke finder et ensartet nationale leje. Det er dog bekymrende, at der stadig i 2021-22 tilsyneladende ikke er tilstrækkelig kvalitet i den skriftlige delprøve på nogle professionshøjskoler.

Det andet tema omhandler *demonstrationen af de studerendes naturfaglige kompetencer*, og hvor og hvordan denne finder en naturlig placering i prøveformen. Fra et censorformandsperspektiv er det vigtigt, at en given prøveform kan tillade den studerende at demonstrere de kompetencer som lovgrundlaget foreskriver. Der er unægteligt komplekst at demonstrere alle dele af undervisningskompetencen i undervisningsfaget natur/teknologi, men samtidigt afgørende, at dette understøttes af en given prøveform. Noget tyder således på, at der er behov for nytænkning i den sammenhæng, og en ny-/tilrettet prøveform også kan tilgodesee demonstration af den studerendes egne naturfaglige kompetencer.

Evt. andre forhold

Intet at bemærke.

Udblik mod ny læreruddannelse

Fra et censorformandsperspektiv er det afgørende, at man får løst udfordringerne med at gøre censur attraktivt og tilgængelig for interne censorer. Dette må være et afgørende anliggende i forhold til indretningen af en ny læreruddannelse.

De to temaer; *udnyttelse af - og sammenhængen mellem - delprøverne og demonstrationen af de studerendes naturfaglige kompetencer* taler for, at man udvikler en ny bedre prøveform, - eller tilpasser eksisterende prøveform, - så også disse dele af den studerendes kompetencer naturligt kan demonstreres. Set i lyset af de seneste mange års censorrapporter om de praktisk-eksperimentelle sider af faget, er det veldokumenteret, at censorerne ikke syntes prøvetiden til rådighed er tilstrækkelig. En øget mulighed for at demonstrere dele af kompetencerne (f.eks. gennem mere eksaminationstid), og præcisering af hvor og hvordan de forskellige dele af kompetencerne tænkes demonstreret, må være et minimumskrav til en evt. ny prøveform.

PRAKTIK

Niels Tange

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Beskikkede censorer: 446

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	273 (61,2%)
Med mindst en allokering	173 (38,8%)

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	213 (47,8%)
Eksterne censorer	233 (52,2%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	272 (61,0%)
Mænd	174 (39,0%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	3	55	129	154	99	6	446
Andel	0,7%	12,3%	28,9%	34,5%	22,2%	1,3%	100,0%

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 391

Antal censorrapporter: 377

Besvarelsesprocent: 96,4

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	56 (28,7%)
Eksterne censorer	139 (71,3%)

I forhold til censorkorpsets sammensætning springer det faktum i øjnene, at der er allokeret langt flere eksterne end interne censorer. Her er der tale om en beklagelig udvikling set i forhold til ambitionen om et afbalanceret forhold mellem intern og ekstern kvalitetssikring ved prøverne i praktikfaget.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Censorerne er blevet spurgt: *Hvordan vurderer du prøveforløbet lever op til bekendtgørelse og studieordning?* Her svarer størstedelen af censorerne, at dette er tilfældet i *meget høj grad* og *i høj grad*, hvor få svarer i *mindre grad*.

Tallene peger altså på meget stor tilfredshed med prøveforløbet og at kun få oplever større udfordringer.

Dette karakteriserer ligeledes censorernes kommentarer. Langt de fleste roser prøveforløbet eller konstaterer nøgternt, at alt er forløbet, som det skal.

De mere kritiske kommentarer på området vedrører en bred vifte af udfordringer. Flere censorer påpeger, at det er uhensigtsmæssigt, når eksaminator fra UC'et ikke kender de studerende på forhånd.

Andre pointerer, at det er uklart for de studerende, om de skal medbringe artefakter i form af videoklip eller lignende til prøven, og at dette dermed er forstyrrende for prøveforløbet og bedømmelsen.

Derudover er der stadig censorer, der oplever, at praktiklærerne i nogle tilfælde enten ikke er klædt godt nok på til eksaminatoropgaven, er meget passive ved prøven eller blander de studerendes praktikforløb ind i bedømmelsen.

Et par censorer erfarer, at praktikprøverne forløber bedst, når UC-underviseren ikke kommer fra undervisningsfagene, men underviser i lærerens grundfaglighed, fordi fagunderviserne angiveligt har svært ved at inddrage det almenpædagogiske og almenpædagogiske perspektiv.

Ydermere bliver det påpeget, at tiden til individuelle prøver simpelthen er for kort til at tilvejebringe et ordentligt grundlag for bedømmelse. Endelig pointerer en censor, at forældresamarbejde som tema er fraværende ved praktikprøverne.

Samarbejdet om prøven

På spørgsmålet: *Hvordan vurderer du samarbejdet med eksaminator, uddannelsesadministrationen, censorformandskabet og censorsekretariatet?* svarer 58% 'fortrinligt', 29% 'godt', 8% 'middel' og 3% 'jævnt'.

Der er således igen i år tegn på overvejende stor tilfredshed med samarbejdet. Særligt peges på samarbejdet mellem praktislærere og UC-underviser som vigtigt og frugtbar. Ligeledes er der generelt stor ros til administrationerne for klar og rettidig kommunikation. Samtidig er der i år kun meget få negative kommentarer om problemer med lokalemæssige og praktiske problemer, når prøven afholdes på praktikskolen. Derudover bliver samarbejdet mellem de tre eksaminatorer ved prøven fremhævet som meget vigtigt. En censor skriver: *Praktikeksamen er en vigtig eksamen, netop fordi vi har kombinationen af praktislærere, UC lærer og en ekstern censor. Det giver en god dynamik til at komme godt rundt i fagområdets relevans.*

Et blik på de mere kritiske kommentarer viser, at flere censorer også under dette spørgsmål påpeger, at samarbejdet forstyrres af, at praktislæreren i nogle tilfælde er passiv, ikke er klædt på til at varetage prøven, eller har svært ved at skelne mellem modulprøven og praktikeksamen og dermed inddrager de studerendes præstationer fra praktikken i bedømmelsen. Samtidig understreges det, at det er meget vigtigt, at praktislærerne indgår i praktikprøven, og flere censorer anbefaler, at eksaminator fra praktikskolen bør være den lærer, der har vejledt de studerende og har set dem undervise i praktikken. Enkelte censorer nævner online-prøver som forstyrrende for samarbejdet pga. tekniske problemer eller manglende kontakt med de andre aktører ved prøven. Ydermere nævnes det i flere rapporter, at UC-undervisere ved nogle praktikprøver ikke kender de studerende på forhånd. Censorerne oplever, at dette har tydelig negativ indflydelse på eksaminationen i forhold til prøver, hvor UC-underviseren forud for prøven har vejledt de studerende.

Flere censorer påpeger derudover, at der er forskel på, hvordan den enkelte UC-underviser forstår, hvorledes de tre kompetenceområder skal indgå og prioriteres ved eksaminationen. Ifølge censorerne er nogle undervisere meget fokuserede på, at alle områder skal indgå ligeværdigt, hvor andre mener, at det er legitimt stort set at udelade et område.

Faglig kvalitet

Under denne kategori er censorerne blevet bedt om at vurdere *kvaliteten af prøverne og herunder det faglige niveau både i forhold til prøvens form og indhold.*

Det generelle billede er igen i år meget stor tilfredshed med det faglige niveau ved prøverne. De studerendes præstationer bliver beskrevet med ord som *god, dygtige studerende, høj faglighed og passende.*

Dog fremhæves det ligeledes fra en del censorer, at man oplever meget stor spredning i de studerendes niveau, hvilket ifølge censorerne er bekymrende, fordi der er en del studerende, der ligger på et for lavt niveau.

Samtidig påpeges det flere gange, at de studerendes inddragelse af teori ikke kobles til praksis og forbliver ... *redegørelse for teori, fremfor samspil med praksis*, som en censor formulerer det. Og andre uddyber, at de studerende kun kobler en lille del af den teori, de inddrager, til praksis, hvor resten alene bliver refereret til som teori, uden berøring med praksis. I den forbindelse vurderer flere censorer, at de studerende generelt har brug for mere hjælp og vejledning i at gennemføre denne kobling ved praktikprøven.

I forhold til den teori og viden, de studerende lægger til grund for deres refleksioner ved prøven, skriver en censor: *Igennem prøveforløbet var det bemærkelsesværdigt, at den enkelte studerendes videngrundlag og tilgang var præget af hvilken underviser denne havde haft igennem studieforløbet, og her hvilket vidensgrundlag den enkelte underviser havde tillagt værdi. De studerende niveau bar præg af disse forskellige tilgange.* Her peges altså på, at UC-underviserens eget perspektiv eller egne 'kæpheste' ser ud til at indsnævre de studerendes valg af teori.

Flere censorer vurderer, at de studerendes akademiske skrivning i praktikopgaverne er på et for lavt niveau, hvilket forringer praktikopgaverne betydeligt. Andre anfører, at den mundtlige præstation for det meste er bedre end den skriftlige. En censor skriver f.eks.: *De skriftlige opgaver er generelt for dårlige og uambitiøse - men i den mundtlige del højnes niveauet for de fleste.*

Endelig problematiserer flere censorer at praktikprøven er udfordret ved at være ... *dekoblet den praktiske virkelighed i klassen*, fordi man ikke ved prøven bedømmer de studerendes praksisudøvelse, men alene deres viden om og refleksioner over denne praksis.

Opmærksomhedspunkter og anbefalinger fra censorformanden - med udblik til ny læreruddannelse

Med baggrund i årets censorrapporter og i lyset af, at en ny læreruddannelse er på vej, fremhæves følgende opmærksomhedspunkter og dertil hørende anbefalinger.

Anbefaling 1: Praktiklærerne skal uddannes

Praktiklærerens deltagelse ved prøven er igen i år på tapetet. Den beskrives af censorerne som afgørende for prøvens kvalitet og egenart. Samtidig fremhæves det, at praktiklærere er passive, blander prøven og praktikforløbet sammen i bedømmelsen og ikke er bekendt med prøvens form og krav. På den baggrund anbefales det, at de relevante parter sætter sig sammen og reviderer den måde praktiklærere efteruddannes på.

Anbefaling 2: Fasthold krav om samarbejde ved hver praktikperiode

Den ny læreruddannelse vil med stor sikkerhed indebære, at man går fra tre til en praktikprøve i det 4-årige uddannelsesforløb.

Men, censorernes kommentarer i år - og igennem de seneste år - peger på, at prøven ud over bedømmelsesfunktionen har udgjort et vigtigt kontinuerligt feedback- og refleksionsrum for de studerende, der kobler teori og praksis og uddannelse og skole. Dette kan altså bortfalde i ny læreruddannelse.

Derfor anbefales det at etablere et lignende rum, hvor praktiklærer, UC-underviser og studerende mødes årligt i tilknytning til praktikken.

Anbefaling 3: Husk det tætte samarbejde mellem UC'erne og praktikskolerne i udviklingen af praktikken

Den sidste anbefaling bygger særligt på en censors kommentar fra årets rapporter, der netop peger fremad mod ny læreruddannelse:

Praktikfaget må anses for at være et særdeles vigtigt element i uddannelsen. Spændende hvordan det nytænkes ind i en ny læreruddannelse. Skolerne anser det dog for dybt problematisk, hvis de skal have studerende "rendende" hele tiden og uden for praktikperioder. Praktiklærere mener ikke det kan organiseres fagligt forsvarligt eller logistisk forsvarligt.

Når nye praktikformater og -samarbejder skal udvikles, er det vigtigt, at praktikskolerne ikke mister ejerskab og opbygger modstand, som citatet peger på. Derfor anbefales det, at den nye praktik udvikles i et tæt samarbejde mellem UC'et og praktikskolerne.

Med 2013-reformen blev praktikskolerne formelt set gjort til *uddannelsessteder* med indflydelse og ansvar. Det anbefales at fortsætte ud af den vej.

SAMFUNDSFAG

Rune Riberholt

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset er i den nye beskikkelsesperiode blevet udvidet fra 60 til 67 censorer. Korpset er blevet lidt yngre og kønsfordelingen har ændret sig, så andelen af mandlige censorer er forøget med 10 pct-point. Det betyder, at den kønsmæssige sammensætning nu er på niveau med det forrige censorkorps. Det har i år været en udfordring at matche behovet for allokering. Der har dog kun været brug for én ad hoc beskikkelse uden for censorkorpset, da der kunne findes andre løsninger, som at dele et prøveforløb eller splitte et op mv.

I perioden 7. - 9. juni var der i alt 186 studerende til undervisningsfagseksamen på 10 forskellige lokationer. Det svarer til, at 42 pct. af alle eksaminer ved sommerekksamen 2022 var placeret 3 dage ud af de 22 eksamensdage, som prøveforløbene i undervisningsfaget var spredt ud på. Denne koncentration af eksamener skabte udfordringer i at finde censorer til alle prøveforløb.

Da nogle af prøveforløbene er blevet lagt sammen, og udbudt som ét, er der i år 46 censorrapporter, som danner grundlag for beretningen. Der er i år ingen karakterstatistik.

Beskikkede censorer: 67

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	23 (34,3%)
Eksterne censorer	44 (65,7%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	19 (28,4%)
Mænd	48 (71,6%)

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	28 (41,8%)
Med mindst en allokering	39 (58,2%)

Forholdet mellem interne og eksterne allokerede censorer

Interne censorer	13 (33,3%)
Eksterne censorer	26 (66,7%)

ÅRETS PRØVER

I perioden 1. september 2021 – 31. august 2022 har der været 45 prøveforløb i undervisningsfaget samfundsfag og 21 prøveforløb i professionsbacheloreksamen tilknyttet samfundsfag. 39 af de i alt 67 beskikkede censorer er blevet anvendt, hvilket er en større andel end i 2021.

Forholdet mellem allokerede interne og eksterne censorer i undervisningsfaget samfundsfag har svaret til censorkorpsets sammensætning, da de eksterne censorer har stået for 60 pct. af prøveforløbene, hvilket er på niveau med 2021. Dette skal sammenlignes med en tidligere overrepræsentation, hvor de eksterne censorer i 2020 varetog 74 pct. af prøveforløbene og i 2019 hele 86 pct. af prøveforløbene. I professionsbacheloreksamen tilknyttet samfundsfag er der en markant overrepræsentation af eksterne censorer, der har varetaget 81 pct. af prøveforløbene.

I sammenligning med 2021 er antallet af afholdte eksaminer i undervisningsfaget faldet med 9,3 pct. Det er et fald, der betyder, at der i sammenligning med 2020, nu er 20 pct. færre studerende, der går til eksamen i samfundsfag. Der er til gengæld en mindre andel af syge-/reksamationer i år, sammenlignet med sidste år. 100 studerende har skrevet bacheloropgave i tilknytning til samfundsfag, hvilket er en lille stigning i forhold til 2021.

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer

Der er generel tilfredshed med prøveforløbet ved årets prøver.

Prøveformen

Enkelte censorer har haft en oplevelse af, at prøveformen ikke har fungeret, men de fleste er tilfredse med formen med lodtrækning og forberedelsestid inden eksaminationen, så de studerende forbereder sig bredt i faget.

Der er nogle overvejelser blandt censorerne, som går igen for flere, og som der i faget bør fokuseres på at få behandlet. Overvejelserne handler dels om de skriftlige dispositioner, dels om den mundtlige eksamen.

Skriftlige dispositioner

Censorer oplever stor variation mellem de forskellige læreruddannelsessteders tolkning af prøvebestemmelsernes krav om de skriftlige dispositioner, og der stilles som forslag, at man genovervejer formen eller prøvebestemmelsernes formuleringer. Flere censorer problematiserer, at de skriftlige dispositioner sjældent tager udgangspunkt i fagdidaktiske dilemmaer og for ofte udgangspunkt i spørgsmål, som lægger op til en redegørelse. Der kunne i højere grad arbejdes med sammenhængen mellem de skriftlige dispositioner og den mundtlige eksamen. At dispositionerne udformes, så de giver et bedre afsæt for den mundtlige eksamen.

Mundtlige eksamen

Censorer oplever, at det er en udfordring, når eksaminator giver de studerende for meget tid til beskrivelser og redegørelser. Flere censorer ønsker, at der skal være fokus på analyse, vurderinger og begrundelser for løsningerne på de konkrete faglige og fagdidaktiske problemstillinger. Herunder nævnes også ønsket om en strukturering af eksamen, så studerende kan vise, at de kan tænke samfundsfaget igennem i sin helhed, herunder hvordan der kan arbejdes fagdisciplinært, tematisk og tværfagligt med progression for øje.

Igen i år er censorerne positive overfor, når de studerende medbringer konkrete øvelser og aktiviteter, herunder evalueringsmetoder, som de efterfølgende kan analysere, vurdere og begrunde.

Samarbejdet om prøven

Der er generelt stor tilfredshed med samarbejdet om prøverne. Der har været lidt udfordringer med WISEflow og enkelte uoverensstemmelser mellem censorer og eksamensadministration. Men generelt set er der stor tilfredshed med samarbejdet med eksaminator og eksamensadministrationen.

Faglig kvalitet

Der er generel tilfredshed med videngrundlaget, men de studerendes faglige kvalitet er svingende. Flere censorer peger på, at det bør prioriteres til eksamen, at de studerende reflekterer over faget og undervisning i faget.

Den gennemsnitlige vurdering af uddannelsens faglige kvalitet er middel til god. Det er især et resultat af store niveauforskelle mellem de studerende på de enkelte prøveforløb. Enkelte censorer peger på udfordringer i den litteratur, de studerende har anvendt til deres dispositioner. Det drejer sig både om manglende fagdidaktisk litteratur og mangelfuld samfundsfaglig litteratur. Enkelte censorer peger på et behov for pensum for den mundtlige eksamination.

Enkelte censorer peger på, at de studerendes analyser ofte er monodisciplinære og de studerende sjældent gennemtænker de mulige dilemmaer og udfordringer ved at undervise i samfundsfag i skolen.

Opmærksomhedspunkter

Det skal tydeliggøres overfor de studerende, hvilke krav der er til udformningen af deres dispositioner, herunder litteraturlisten. Når der ikke er pensum på uddannelsen, er det centralt, at de studerendes litteraturlister ikke er mangelfulde.

På læreruddannelserne bør der arbejdes henimod en fælles tolkning af prøvebestemmelsernes krav om de skriftlige dispositioner og en kvalificering af sammenhængen mellem de skriftlige dispositioner og den mundtlige eksamen.

Derudover anbefales det igen i år, at den studerende medbringer konkrete artefakter fx konkrete øvelser og aktiviteter, herunder evalueringsmetoder, som de studerende efterfølgende kan analysere, vurdere og begrunde, så der skabes en mere professi-

onsrettet eksamination, der kan udmønte sig i en reel vurdering af de studerendes kompetencer.

SPANSK – FORSØGSORDNING

Steen Lembcke

Professionshøjskolen Absalon har gennemført et forsøg med faget Spansk som e-læring med tre gennemløb siden 2019. Det sidste forløb blev afsluttet med en prøve i sommerterminen 2022. Ved prøven medvirkede en ad hoc allokeret censor fra VIA UC, som har indgivet censorrapport.

Prøven blev afviklet som en mundtlig prøve og der var fem eksaminander. Undervisningsfaget Spansk er for nuværende ikke en del af læreruddannelsens fagrække og har derfor ikke et censorkorps. Som baggrund for forsøget har man valgt at følge de tre modulbeskrivelser for undervisningsfaget Fransk samt at anvende de samme prøveformer, dvs. to delprøver, en skriftlig og en mundtlig, der vurderes med én samlet karakter.

ÅRETS PRØVER

Datagrundlag:

Antal prøver: 1

Prøveforløbet i forhold til de formelle rammer og prøveformen

Prøveforløbet levede op til bestemmelserne i studieordningen i meget høj grad og eksamen foregik professionelt og formelt korrekt. Censor skriver:

Den mundtlige prøve kombineret med den skriftlige del af kompetencemålsprøven gav et glimrende indtryk af den studerendes såvel sproglige kompetencer i spansk som den studerendes sprogdidaktiske viden og refleksioner.

Samarbejdet om prøven

Samarbejdet med eksaminator var godt, hvorimod samarbejdet med eksamensadministrationen beskrives således:

Samarbejdet med eksamensadministrationen føltes noget tungt, hvor mails blev besvaret meget langsomt.

Faglig kvalitet

Eksaminator vurderes som fagligt meget dygtig og kompetent og i stand til at balancere mellem de fremmedsproglige og de sprogdidaktiske fordringer til de studerende gennem åbne og relevante spørgsmål. Censor giver følgende kommentar til de studerendes faglige niveau: *Det kunne mærkes på de studerendes faglige niveau, at undervisningen var blevet reduceret fra 3 faglige moduler til 2. Et forsøgsfag bør understøttes mest muligt i en forsøgsperiode, så dette finder jeg er en meget uheldig disposition.*

Opmærksomhedspunkter

Når man i studieordningen vælger at følge samme opbygning i faglige moduler (tre) og samme prøveform som det andet sprogfag Fransk, så fremstår det som problematisk, at uddannelsen har valgt at afkorte studietiden. I dette tilfælde var det dog begrundet i strukturproblemer og blev gennemført med øget ECTS-point i form af to gange 15 ECTS og med samme indhold som foreskrevet i studieordningens tre faglige moduler.

Evt. andre forhold

Forsøget med undervisningsfag Spansk følges ikke op med et nyt hold i det kommende studieår.

GENERELT OM FAGETS CENSORKORPS

Censorkorpset i tysk består af 33 censorer: 13 interne og 20 eksterne censorer. Korpsets størrelse gennemgik i 2021 i forbindelse med ny- og genbeskikkelser en nødvendig nedjustering. Størrelsen vurderes nu til at være i overensstemmelse med antallet af årlige prøver.

Antal/andel af interne og eksterne censorer:

Interne censorer	13 (39,4%)
Eksterne censorer	20 (60,6%)

Antal/andel af kvinder og mænd:

Kvinder	24 (72,7%)
Mænd	9 (27,3%)

Aldersfordeling:

Aldersgruppe	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Total
Antal	3	11	12	4	3	33
Andel	9,1%	33,3%	36,4%	12,1%	9,1%	100,0%

Fra censorkorpset har i alt 13 censorer været allokeret i 2021-2022. Fire censorer har været interne, ni har været eksterne. Flere censorer har haft mere end én allokering. Som i 2020-21 har forholdsvis få censorer deltaget i de alt 23 prøver. En enkelt censor har deltaget i fem prøver, andre i to eller tre.

Allokeringer i prøveperioden:

Uden allokeringer	21 (63,6%)
Med mindst en allokering	12 (36,4%)

Efter et mindre fald i 2020-2021 har der i 2021-2022 været en lille stigning på to i antallet af interne censorer.

Antal/andel af interne og eksterne allokerede censorer:

Interne censorer	4 (30,8%)
Eksterne censorer	9 (69,2%)

ÅRETS PRØVER

Der har i perioden fra den 1. september 2021 til den 31. august 2022 været afholdt 23 prøveforløb. Der er afgivet i alt 23 censorrapporter, og disse danner grundlag for beretningen. I alt tre prøveforløb har været om-/sygeprøver. Der er i år ingen karakterstatistik.

Prøveforløbet i forhold til formelle rammer

I hovedparten af censorrapporterne lever prøveforløbet 'i meget høj grad' op til bekendtgørelse og studieordning. En enkelt censor noterer 'ikke tilfredsstillende' og begrundet det med tekniske vanskeligheder og barrierer i forbindelse med en eksamen via Zoom:

Eksamen på Zoom er en nødløsning betinget af ekstraordinære omstændigheder, men den fysiske distance og teknikens begrænsninger og nedbrud gør, at eksaminationen ikke bliver tilfredsstillende i forhold til de formelle rammer.

En anden censor påpeger ligeledes særlige udfordringer i forbindelse med online-prøveformen:

Prøven forløb som den skulle, selvom det virtuelle format er vanskeligt forhold til fordeling af taletid og vurdering af, om den studerende læser op.

Prøveformen

Når det drejer sig om selve prøveformen og muligheden for udprøvning af kompetencemål, er der generel tilfredshed, men også kritiske kommentarer. Der er fortsat censorer, der oplever, at tidsrammen for både den skriftlige og mundtlige prøve er for knap, og at den samlede vurdering af den skriftlige og mundtlige del giver udfordringer. En censor skriver:

Det viser sig dog, at tidsrammen er for kort, dvs. de fleste studerende havde ikke nok tid til at gå i dybden i den fagdidaktiske besvarelse og dermed ikke mulighed for at udfolde al relevant viden/vise alle relevante kompetencer i forhold til opgavestillingen.

Det samme gælder faktisk for den mundtlige prøve. En større tidsramme ville gavne de studerendes præstation.

En anden censor ser opbygningen af prøven som problematisk:

I prøven skal den studerende gerne kunne beskrive, analysere, reflektere over og vurdere sin egen praksis. Der er ikke nogen sammenhæng mellem den skriftlige og den mundtlige prøve. En mulighed for bedre sammenhæng ville være at erstatte emailen med en form for synopsis, der senere udbygges ved den mundtlige eksamen.

En tredje censor har følgende kommentar til intersprogsanalysen i den skriftlige delprøve:

Der er god sammenhæng mellem prøve og kompetencemål. Jeg har haft en dialog med eksaminatorerne om, at skabelonen for intersprogsanalyse i bedre grad kunne understøtte, at de studerende lægger mere vægt på at få beskrevet og begrundet den sproglige vejledning af eleven, de skal lave. Den del bliver ofte meget kort, og de studerende fortaber sig i meget lange beskrivelser af teksten.

Samarbejdet om prøverne

De fleste censorer vurderer samarbejdet om prøverne som 'fortrinligt'. En enkelt censor noterer 'middel' og skriver:

Jeg havde ikke fået de skriftlige opgaver og måtte efterspørge dem i juleferien. Heldigvis var der en ansat, der kunne hjælpe. Derefter manglede selve opgaveformuleringen, som jeg også fik efter endnu en opringning.

Faglig kvalitet

Generelt er der tilfredshed med uddannelsens faglige kvalitet. I denne kategori svarer mange 'fortrinlig' og en del 'god'.

Flere censorer observerer et højt fagligt niveau. En censor skriver, at teori, metode og praksis kombineres ved prøverne på overbevisende måde. En anden censor vurderer, at faget understøttes af et levende fagligt miljø. En tredje noterer følgende:

Det stof, der er undervist i og som danner grundlag for eksaminationen, er relevant, har et passende niveau og er up to date i forhold til udviklingen inden for faget.

Der er i lighed med sidste år flere censorer, der pointerer, at kombinationen af teori og praksis fungerer godt. En censor beskriver et prøveforløb, der *lægger sig meget tæt op ad relevante kompetencer der skal bruges i professionen*.

En anden censor fremhæver det positive i, at de studerendes didaktiske overvejelser tydeligt er knyttet til konkrete undervisningssituationer, og at de indeholder forslag til elevfeedback.

En tredje censor noterer følgende:

Det er tydeligt, at undervisningen bygger på virkeligheden ude i skolen og ikke en fagdidaktisk abstraktion.

Andre censorer påpeger problemer ved prøven. Der er særligt fokus på tidsperspektivet og den samlede bedømmelse, men også enkelte studerendes utilstrækkelige sproglige kompetence kommenteres. Disse aspekter blev ligeledes omtalt sidste år.

Her først kommentarer i forbindelse med tidspresset under prøven, den samlede vurdering samt vægtning og vurdering af de enkelte elementer:

Det er på mange måder en god prøve, men jeg finder det fortsat problematisk at skulle vurdere så mange delelementer på så kort tid og med så ringe angivelse af, hvad de enkelte delelementer vægter. Den samlede bedømmelse er problematisk, og det ville være fordelagtigt at kunne skelne mellem en skriftlig og en mundtlig del, eller i det mindste angive, hvor meget de enkelte delelementer skal vægtes.

En anden censor skriver, at der *kun i relativt lille omfang blev spurgt ind til det teoretiske fundament*, og at *refleksionsdelen på den måde blev underrepræsenteret*. Dette forhold kan eventuelt også hænge sammen med tidspresset under prøven.

Som nævnt kommenterer nogle censorer på sproglige kompetencer:

Nogle få studerende har et lavt sprogligt niveau, som gør det vanskeligt for dem at udfolde de faglige pointer. Men det er heldigvis kun et fåtal.

Andre censorer oplever, at der generelt er stor forskel på det sproglige niveau, og at enkelte studerende på grund af utilstrækkelige sprogfærdigheder *ikke fuldt ud kan*

udnytte deres faglige potentiale og dermed sprogligt ikke er i stand til at begrunde deres praksis teoretisk. Ligeledes påpeger en censor, at utilstrækkelige sprogfærdigheder ofte hænger sammen med manglende viden om basale sprogbrugsregler og derfor medfører en lavere kvalitet i intersprogsanalysen i den skriftlige prøvedel.

Enkelte censorer pointerer, at studiets omfang er afgørende for udvikling af den sproglige kompetence:

Det er mit indtryk, at underviserne på læreruddannelser udnytter alle muligheder for at kommunikere og dermed øve tysk med de studerende under studiet. Men studiets omfang levner ikke tid til opbygning af en sikker kompetence i fremmedsprog i sig selv.

En anden censor skriver:

Det er ikke nok at henvise de studerende til Studieskolen eller Goethe Instituttets kurser. Det bliver nok nødvendigt med midler til egentlig undervisning i både grammatik og mundtlig/skriftlig sprogfærdighed på selve læreruddannelsen.

En tredje censor foreslår - som en del af løsningen - nedsættelsen af en taskforce, der arbejder med faglige overgange mellem uddannelser, *da faget tysk som bekendt er meget presset både i folkeskolen og gymnasiet og de videregående uddannelser.*

Opmærksomhedspunkter

Der er fortsat censorer, der peger på, at kompetencemålsprøven indeholder for mange delelementer, der på for kort tid skal vurderes samlet. Desuden vurderes den samlede bedømmelse generelt som problematisk. Ligeledes bør det være tydeligere, hvordan de enkelte delelementer vægtes.

Der bør fortsat være fokus på, hvordan studiet indrettes, så det også løfter og støtter de studerende, der har ekstra brug for at arbejde med deres sproglige kompetencer.

Ubalancen mellem interne og eksterne censorer er ligeledes fortsat et opmærksomhedspunkt. Censorater bør i højere grad betragtes som en intern, kompetenceudviklende arbejdsopgave, der samtidigt bidrager til nødvendig udvikling af både prøveform og fag.

CENSORFORMÆND FOR FAGENE

Bachelorprojekt

Fie Høyrup
E: fiho@kp.dk
T: 4189 7644
Campus Carlsberg
Humletorvet 3
1799 København V

Billedkunst

Kirsten Bak Andersen
E: kba@via.dk
T: 3032 7213
Søbakken 4
7620 Lemvig

Biologi

Frank Jensen
E: frje@ucl.dk
T: 2618 4410
Toldbodvej 10, Snoghøj
7000 Fredericia

Dansk

Grete Dolmer
E: gedo@via.dk
T: 2818 0047
Hørretløkken 128
8320 Mårslet

Engelsk

Karen Lassen Bruntt
E: kib@via.dk
T: 6168 7931
Almuevej 30
8660 Skanderborg

Fransk/Spansk

Steen Lembcke
E: stnlembcke@gmail.com
T: 2869 3856
Gammelgårdsvej 12
8230 Åbyhøj

Fysik/kemi

Lars Henrik Jørgensen
E: lhjo@ucsyd.dk
T: 7266 5047 / 2081 3048
Ægirsvej 20
6100 Haderslev

Geografi

Poul Kristensen
E: pokr@ucl.dk
T: 6534 2110 / 2044 5304
Stavrevej 23
5300 Kerteminde

Historie

Rune Christiansen

E: ruch@via.dk

T: 2690 0023

Birkehaven 10

8510 Lystrup

Håndværk og design

Merete Weimann

E: mwe@kp.dk

T: 4016 1605

Weysesgade 43

2100 København Ø

Ildræt

Susanne Storm

E: su@via.dk

T: 8755 3097

Agernvej 57

8330 Beder

Kristendomskundskab/religion

Kirsten Margrethe Andersen

E: kman@ucsyd.dk

T: 7266 5039 / 2680 1650

Korsbrødregade 7

6760 Ribe

Lærerens grundfaglighed – Pædagogik og lærerfaglighed (PL)

Benedikte Vilslev Petersen

E: bp@via.dk

T: 2241 7761

Montanagade 10

8000 Århus C

Lærerens grundfaglighed – Kristendomskundskab, livsoplysning, medborgerskab (KLM)

Lakshmi Sigurdsson

E: las@kp.dk

T: 5092 2334

Gl. Kalkbrænderi Vej 41, 4 tv

2100 København Ø

Madkundskab

Merete Vial

E: merv@via.dk

T: 2684 0122

Stjerneparken 3

8660 Skanderborg

Matematik

Kaj Østergaard

E: kost@via.dk

T: 3062 2154

Ole Rømers Gade 15

8000 Århus C

Musik

Christian Vardinghus-Nielsen

E: chv@ucn.dk

T: 7269 0628

Kong Eriks Vej 7

9000 Aalborg

Natur/teknologi

Jens Jakob Ellebæk

E: jjel@ucsyd.dk

T: 7266 5041

Lyngbakken 10

7100 Vejle

Praktik

Niels Tange

E: nibt@via.dk

T: 2421 3809

Rugtorvet 17

8543 Hornslet

Samfundsfag

Rune Riberholt

E: ruri@kp.dk

T: 5163 2694

Stjernevænget 7

2680 Solrød Strand

Tysk

Karen Wobeser

E: kw@via.dk

T: 2892 4696

Ø. Grønningvej 16

7870 Roslev

© Censorformandskabet for Læreruddannelsen

Ansvarshavende: Benedikte Vilslev Petersen

Redaktør: Benedikte Vilslev Petersen og Jette Alsing Møller

Grafisk tilrettelægning: Hedda Bank

Foto: Side 52 og 127 colourbox; Side 146 Sam Willams, unsplash; øvrige privat

Tryk: Rosendahls a/s

Udgivelse: Censorformandskabet for Læreruddannelsen 2022

Censorformandskabet for Læreruddannelsen

Lembckesvej 7, 6100 Haderslev

Telefon 7266 5160

Mail censor-it@ucsyd.dk

www.laerercensor.dk

Censorformand Benedikte Vilslev Petersen

Telefon 2241 7761

Mail bp@via.dk